

మునసబు కోర్టులో అసలు మొత్తము నిగద, మొత్తము ఇచ్చు సంవత్సరము నూటికి నెల ఒకటికి రూపాయి చొప్పున వడ్డీనీ, అరుమాసముల కొకసారి కట్టవలసిన వడ్డీ మొత్తము పై నూటికి సంవత్సరమునకు తొమ్మిది రూపాయిల చొప్పున వడ్డీనీ ఇవ్వబడెను. సబు కోర్టు అప్పీలులో, దస్తావేజు మరతు ప్రకారం వడ్డీమీద వడ్డీకూడా నూటికి సంవత్సరమునకు 12 రూపాయిల చొప్పుననే ఇవ్వబడెను. ఆతీర్పుపై సెకండు అప్పీలు దాఖలు చేయబడి, అది, గౌ. న్యాయాధిపతి కృష్ణయ్యగారి వద్దకు వచ్చెను. తనభాదస్తావేజు తర్వాత రెండు సంవత్సరముల వరకే వడ్డీమరతు ఏర్పాటు చేసికొనబడె ననియు, తరువాత వడ్డీకి ఎగ్రిమెంటు లేదనియు, ఆర్డరు మెంటు చేయబడెను. న్యాయమూర్తి 19 అలహాబాదు 89వ పేజీలోని ప్రీవీకౌన్సిలు తీర్పునుసరించి, వడ్డీమరతు లేకున్ననా, తరువాత వడ్డీ ఇవ్వనక్కర లేదని వాదించుటకు దస్తావేజులో ఏమియు నిదర్శనము లేదు కాబట్టి క్రింది కోర్టుతీర్పును భాయపరచి అప్పీలు డిస్మిస్ చేసిరి. (యస్. యే. 1562 ఆఫ్ 1925).

(4) "ఏ" అనువారు "బి" కొంతకొంత బకరయదస్తావేజు వ్రాసిరి. ఆ క్రయదస్తావేజు ననుసరించి "బి" అదే అస్తిని "సి"కి బకరయము వ్రాసెను. ఈ రెండవ క్రయమునకు ప్రతి ఫలము క్రింద, "బి" మరియు కి (డికీ) ఇవ్వవలసిన వైకమునకు, సీ యే బకరయో (డికీ) వ్రాసి యిచ్చెను. మిగిలిన ప్రతి ఫలము రొట్టెముగా, సీ టికి క్రయకాలముందు ఇచ్చెను. విక్రయాస్త్రీ, సీకి స్వాధీనము కానందున, సీ, "బి" మీదను, "ఏ" మీదను స్వాధీనమునకు దావా తెచ్చెను. ఈ దావా, "ఏ" "బి" కి వ్రాసిన విక్రయ దస్తావేజు కేవలము నామినల్ వ్రాన్స్ ననియు, అసంగతి క్రయము పొందెటప్పుడు సీకిన్నీ తెలుసు నను కారణములపై, డిస్మిస్ చేయబడెను. తరువాత, సీ, డిమిడ్, తన క్రయమునకు ప్రతి ఫలము క్రింద, "బి" ఇవ్వవలసిన వాకీకి గాను వ్రాసి యిచ్చిన ప్రానోటును రద్దుచేయుటకు దావా తెచ్చెను. ఈ దావాకూడా డిస్మిస్ చేయబడెను. తరువాత సీ. బి. మీద ట్రాన్స్ఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఆక్టు 51 వ సెక్షనుక్రింద ఉండే "ప్రాట్యూటరీ కవెనెంటు ఆఫ్ టైటిల్" మీద దావా వేసెను. అదగా స్థిరాస్తిని విక్రయించెటప్పుడు అమ్మేవారు విక్రయాస్త్రీకి తమకు హక్కు వున్నదనియు, ఆ హక్కు ఆమెకేదనియు, చెప్పి ఎగ్రిమెంటు చేసిందే భావింపవలెను. అయితే ఇట్టి ఎగ్రిమెంటు లేకుండా ఉండుటకు సైమల్ పరతు విక్రయ దస్తావేజులో వేసికొనవచ్చును. ఈ కేసులో అట్టి సైమల్ మరకులేదు) అట్టి ఎగ్రిమెంటు లాప్రకారం వున్నదనియు, ఆ ఎగ్రిమెంటు వ్రీచిత్త దామే జనుకు దావా తీసికొనిరావడమే అర్థము. గౌ. న్యాయాధిపతి కృష్ణయ్యగారు ఇట్లు తీర్పునిచ్చిరి. "ఒకరు ఆస్తికొనేటప్పుడు, అయాస్త్రీ అమ్మవారికి అమ్మేహక్కు లేదని, తెలిసినను ప్రాట్యూటరీ కవెనెంటు వ్రీచి దావా తీసికొనరాదన్నది. అట్టి దావాకు లిమిటేషను, (క్రయదస్తావేజు రిజిస్టరు చేయబడినప్పుడు) క్రయదస్తావేజు లేదేమిటి ఆరుసంవత్సరములు. (లిమిటేషను ఆక్టు 116 వ ఆర్టికల్). న్యాయమూర్తి, వాడికి దామేజనుకు, క్రయమొత్తముపై వడ్డీతో సహా డిక్రి యిచ్చెను. (యస్. యే. 1561 ఆఫ్ 1925).

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అయ్యి శివశాస్త్రము. యందు ఏలగ్నమును ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవివరింపవలయు మేమలగ్నములగాయికు మినలగ్నము ఆఖరువరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా జ్ఞోకార్థములతో సహా వ్రాయబడినవి. నెల రూ 1-8-10. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంట్రాశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్త పేటపట్టణం, గోదావరిజిల్లా.

"వశీకరలేఖ్యము" నె 5

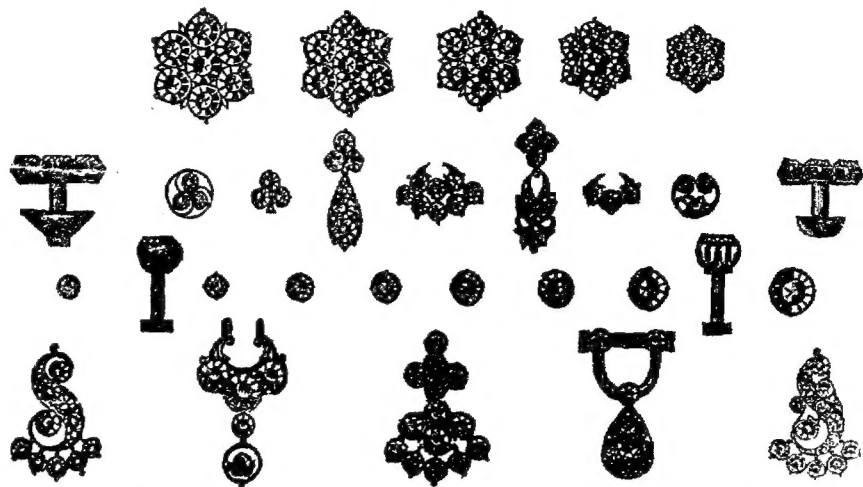
గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ వలెను. రక్తము కుద్రపరచును. గౌరవాండ్రుకు సంతానము కలిగించును. స్త్రీపురుషులకు అనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వత వనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్నవారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దీనినిగూము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పును. వాడితీరుడు. డబ్బా 30 కు రూ 8, 60 రూ. 5-8. జర్మనుకాగితము యెల్లంగువేరియాకు 80, రూ 2/8 డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగో సిటీ.

ఖద్దరు, చేతి పనుల ప్రదర్శనము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభతో బాటు ఖద్దరు చేతి పనుల ప్రదర్శనము బెజవాడలోని దుర్గా కళా మందిరమున నవంబరు 3, 4, 5, 6 తేదీలందు జరుగును

ఈ ప్రదర్శనమున వస్తువులను సందర్శింపదలచినవారు వానివివరములను, వానికి కావలసిన స్థలమును దెలుపుచు కార్యదర్శి శేఖరవ్రాయవలెను. దరఖాస్తుతో రూ 5 లను అడ్వాన్సు సంపాదించుట దలచినవారు. ప్రదర్శనా మందిరము 16 చతురపుగజములగుల చిన్న గదులుగ విభజింపబడినది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శితో జరుపవలెను. నల్లూరి పాపయ్య, కార్యదర్శి.

సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతిచేయుచు వినవి

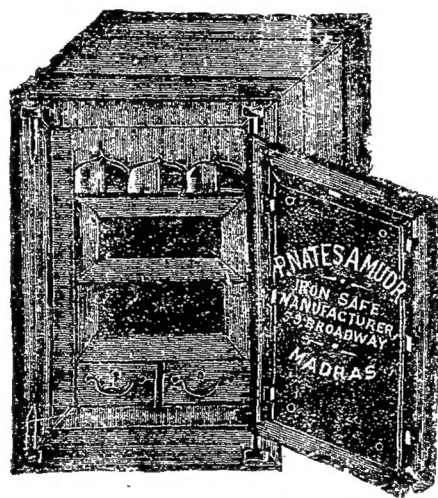
గాన సీమకమలముల నగలు కొనవలచినవారికి యిది మంచి సమయము. వేల యిన సీమకమలముల నగలు చౌకగలగు యిచ్చి మిక్కిలి లాభి ప్రియ పొందించువాగా. విశిష్టములకు యీది యిలా సమయము వ్రాయుట.

ఇండియన్ జువెలరీమార్షు జయలక్ష్మి బిల్డింగు బెంగళూరు సిటీ.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తెలియబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినన తెలుపబడినవారినిద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న శే శ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తిటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు

బరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్టు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్ల వీధి, పెద్దపాపకవేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తరువాతనే యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును

68

ఏ వెంకట్రామన్ ఎస్టేట్ బారిస్టర్-ఏట్-లా, అడ్వాకేటు, నర్సాపురం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా 6-10-29 యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

టామిల్ నాడు ఆయుర్యేదిట్ ఫార్మశీ వారిని నేను రి వత్సరముల దాదిగా ఎరుకుచును. ఇంగ్లీషు డాక్టర్ల చే చికిత్స పొంది గుణముగపడని కొంతమంది తుయకోనలను పై వారికి శిఫార్సు చేసితిని, డాక్టరు గోపకగారు పై కేసు లన్నిటిని తీసు కొని చాలమట్టుకు నయమొనర్చిరి. వారి కామసిద్ధి మరకర్షణ మాత్రమే, నేనించి మాచితిని. అది నరములకు మంచి టానిక్ గా పనిచేసినది. ఈ ఫార్మశీ మేకప్ డైరెక్టరుయన విప్లర్ శ్రీనివాసాచార్యయర్ వీరలకు ఉచితముగా చికిత్సచేయును. ఫార్మశీవారు అభివృద్ధిలోనికి రావలెనని కోరెదను.

పుష్టికర మైనది! బంకర మైనది!! ప్రాణాధార మైనది!!

కాయసిద్ధిమకరద్వజ (రిజిస్టర్డు)

ప్రస్తుత కాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ టానిక్ గుళికలు

నరముల బలహీనత, అపరిశుద్ధమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టు కొనుట, క్యానకోశము, తుయ, సకల ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలి మందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది, జ్వరములు, వీపునొప్పి- జీర్ణలోపత్యము, స్వప్నస్థలము, నపుంసకత్వము, సెగరోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్ది కాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండి యున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్కువ, అన్ని చర్మవ్యాధులు, మచ్చలు, కుష్మము మొదలగువానికి అసాధారణమైనట్టియు, నిజమైట్టి నివారిణి.

తూర్పుయిండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను శిఫార్సుచేయబడి, ప్రశంసింపబడియున్నది. 20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రూ. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా పంపబడును.

భిషగ్గౌరత్న పండిత డాక్టర్ ఇ. ఎన్. గోపక, (సుప్రసిద్ధమైన వాడిపేరు నిపుణులు ప్రధానవైద్యులు డైరెక్టరు.)

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (వైద్యులు అడు మేనేజింగు డైరెక్టరు)

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్యేదిట్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్,

44, గోవిందప్ప నాయక వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

వ్రాసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. అన్నిజిల్లాలకు ఏజెంట్లు కావలెను. తక్షణమే వ్రాయుట.

పడుపుటిండ్లను అవినీతి వ్యాపారమును నిర్మూలించుటకై చిట్ట

సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టు

పడుపుటిండ్లను అవినీతికర వ్యాపారమును నిర్మూలించు నిమిత్తమైన ఆ. ఆర్. వెంకటరామయ్యగారి బిల్లు (1928 వ సంపుట 16 వ బిల్లు)ను గురించి అలోచించుటకు 1928 వ సంపుట అక్టోబరు 12 వ తేదీని నియమింపబడిన సెలెక్టుకమిటీమొదటి సమావేశము ద్వారా పరిశీలన చేసిన మేము యిరిపోర్టును పరిశీలించి ముగిసినాము.

2. ఈ బిల్లు 1928-వ సంపుట సెప్టెంబరు 5 వ తేదీని ప్రవేశ పెట్టబడి, మదరాసు శాసనసభ్యుల సభతాలూకు విధులలోని 20 వ విధిని సరించి ఫోర్టు సెంటు బార్ని కట్టబడినది.

1928 వ సంపుట అక్టోబరు 2 వ తేదీని యింగ్లీషులోను,
1928 వ సంపుట నవంబరు 18 వ తేదీని అరబిక్ లోను,
1928 వ సంపుట అక్టోబరు 30 వ తేదీని తెలుగులోను,
1928 వ సంపుట నవంబరు 6 వ తేదీని మళయాళము, కన్నడభాషలలోను,

1928 వ సంపుట నవంబరు 20 వ తేదీని హిందుస్థానీలోను
1929 వ సంపుట ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీని, ఓడ్ర భాషలోను,

క్రమముగా ప్రకటించబడినది.

3. ఈ బిల్లులో గల నిబంధనలు చాలీయన్న వారే వాయన విషయమున, వాటికి మార్పులు ఆగత్యమైన సందర్భములను నిర్ణయించుకార్యము నిమిత్తము ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన వివిధవిషయములపైన సమాచారమును ప్రోగ్రెస్సులు అవసరమైనను, కమిటీవారు 1928 వ సంపుట నవంబరు 14 వ తేదీని కూగిన ప్రభుత్వ బిల్లుయొక్క నిబంధనలనుగురించి ఒక ప్రశ్న ప్రశ్నాను నిర్ణయింపబడిన సాక్షులకు పంపినట్లయిచిరి. ఇందుకు సమాధానముగా, 52 వ మంది సాక్షులకు ప్రశ్నపత్రము పంపబడినది. ఫిబ్రవరి 23 వ మంది సాక్షులు తమ సమాధానములను బంపిరి. మదరాసు 1929 వ సంపుట జనవరి 27 వ తేదీని, 1929 వ సంపుట ఫిబ్రవరి 23 వ తేదీని జరిగిన కమిటీయొక్క ఐదవసారి సమావేశములోను కమిటీవారు వాగ్రూపమైన పరీక్షనిమిత్తము సాక్షులను నిర్ణయించి, 1929 వ సంపుట ఏప్రిల్ 8 వ, 11 వ తేదీల మధ్య 20 మంది సాక్షులను విచారించిరి. 1929 వ సంపుట జూలై 22 వ, 23 వ తేదీలందు కమిటీవారు బిల్లుయొక్క నిబంధనలను చర్చించుటకు సమావేశమై, 1929 వ సంపుట ఆగస్టు 16 వ తేదీని తమ రిపోర్టును సాదకు చేసిరి.

4. బిల్లుయొక్క నిబంధనలలో మేము ముఖ్యమైన మార్పులను చేసితిమి. మొట్టమొదట మదరాసు మహారుకు మాత్రమే ఆక్టు వ 31 వ పై న ని ని బంధించుచు, యే దై వ ము ని ని ప లు కా ని ని వ ద్ద ను ం డి గా ని, లోకలు బోర్డు వద్దనుండిగాని దరఖాస్తు వచ్చినవిడలినో లేదా యిరదిగముననో ఆప్టుయొక్క బంధనలన్నిటిగాని, వాటిలో చేడికె నగాని లోకలు గవర్నమెంటువారికి అవసరమని తోచినట్లు పాటల మార్పులతో ఏదైన యితర స్థానిక ప్రదేశము నకు వ్యాపింపజేయుటకు బిల్లుయొక్క 2 వ క్లాజు లోకలు గవర్నమెంటువారికి అధికారమిచ్చుచున్నది. బిల్లు నిరోధింప ను ద్వేషించుచున్న యవసరమునకు వెంటనే ప్రతిక్రియ చేయుటకు మహారు నెంత అవసరమో దానివెలుపలి ప్రదేశములలో గూడ అంత అవసరమని మాయభిప్రాయము. మా యెదుటనున్న సాక్షులలో విశేష భాగమున్ను, మహారు వెలుపలి ప్రదేశము లందరి సాక్షులవద్దనుండి వచ్చిన సాక్షులంతయున్న బిల్లుయొక్క నిబంధనలను రాజధానికంతకును వ్యాపింపజేయుటకు ఆనుకూలముగానున్నది. ఇట్లు బిల్లును వ్యాపింపజేయుటకు క్రియ యం దెట్టి చిక్కులను లేవు. కనుక ప్రస్తుతమున్న 2 వ క్లాజు కు నిదులుగా ఆప్టు మదరాసు రాజధాని కంతకు వర్తించవలె నను నొక క్లాజు నుంచితిమి.

5. 3 వ క్లాజు మదరాసు మహారు పోలీసు ఆప్టుయొక్క 52 వ 71 XX వ సెక్షన్లను రద్దుచేయదలచినది. క్రియలో, మదరాసు మహారు పోలీసు ఆప్టుయొక్క 52 వ సెక్షన్ ను ఒక యిల్లు పడుపు టిల్లుగా లేదా పడుపుకత్తెలకు లేదా అల్లరిమనుష్యులకు ఒక నివాసగృహముగా వుపయోగించుచున్నదనిని యిరుగు పొరుగువారలకు వుపద్రవమునకును ఆయాసమునకును కారణభూతముగా నున్నదనిని పోలీసు కమిషనరుగారు తృప్తిపడినప్పుడు ఆయిల్లు ఆట్టుపయోగింపబడుటకు నిలిపివేయుటకు ఆయిటిగూ మండును లేదా బాడుగదారును వుత్తరపు చేయుటకు పోలీసు కమిషనరుకు అధికారమిచ్చుచున్నది. 52 వ సెక్షన్ ను యిబిల్లు రద్దుచేయదలచుటకు గల కారణము, బిల్లుయొక్క 5 వ క్లాజు క్రింద పోలీసు కమిషనరుకు పడుపుటిండ్ల విషయమున యితర సంగతులతోపాటు మదరాసు మహారు పోలీసు ఆప్టుయొక్క

4 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడిచే తయారు చేయబడిన నాటకము

ఏకులజాడైనను భగవద్భక్తుడైన ఎల్లరిచే పూజింపబడును అను లోకోక్తిని నిరూపించు నాటకము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల వ్యత్యాసమును పారదోలు నాటకము

తత్కాల దేశీయస్థితికి తగుమైన నాటకము.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారి గొప్పసంగీతగానములు ప్రారంభము మొదలు అంత్యమువరకు నిండిన గొప్ప నాటకము.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ వారు.

1929-వ సంపుట సెప్టెంబరు 28-వ తేదీ శనివారం మొదలు ఒకనెల పర్యంతం ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 గంటలకున్న ప్రతిదినవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకున్న, బెజవాడలో నవినెత్తాణ శ్రీ దుర్గాకళామందిరమున

శ్రీ ఆండాళ్ వివాహము

శ్రీ రామానుజుల వైభవము

అను రెండు దివ్యచరిత్రములను నాటకరూపమున ప్రదర్శించుదు.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారు—శ్రీఆండాళ్, శ్రీరామానుజుల పాత్రలను ధరింతురు.

శ్రీలకు, పురుషులకు ప్రవేశకట్టములు:—రు. 3,2,1. అ.8. శ్రీలకు 4 నీట్లుగలబాక్కురు. 13.

స్థలము నిండిన వెనుక టిక్కెట్లు అమ్మబడవు.

భగవంతుని చరిత్రము ప్రదర్శించుటచే దయచేసి లోన చుట్టలు వగైరాలు నాటకశాలయందు కాలక్షాడదు. బాలురకు ఆర్థచార్జీలేదు. మొదటి తరగతిలో రిజర్వచేయకొనవారు నీటు ఒకటికి అ. 4, ముందుగా యిచ్చి రిజర్వ చేసుకొనలెను.

దశావతార కథాసంగ్రహము (తెనుగు) పాటలతో అ. 2.

ముఖ్యగమనిపు:—ఈ నాటకమును ఇచ్చట 40 రోజులవరకు ప్రదర్శించు యేర్పాటుచేసియున్నను, రాజోపు నవంబరు 28 మొదటి తారీఖునుండి ఆంధ్రప్రావిన్షి యల్ కాన్ఫరెన్సున, ఖద్దరుప్రదర్శనమును శ్రీదుర్గాకళామందిరమునందు జరుగుటచే 27-10-29 తేదీతో ఖండికముగా మాకడపటి నాటకమని తెలుసుకొనప్రార్థితులు. ఆ మరుదినమే ఈకంపెనీవారు గయటిపూరికి నిశ్చయముగా ప్రయాణ మయ్యెదరు.

52 వ సెక్షన్ ను ననుసరించి ఆయన తీసుకొనగల చర్యలనే తీసుకొనుటకు అధికారమివ్వబడుచుండుటయే యని స్పష్టమగును. కమిటీవారు 5 వ క్లాజును తీసివేసి, దాని స్థానమున ఒక పడుపు టిల్లును వుంచినందుకు లేదా నిర్వహించుచున్నందుకు శిక్షవిధించు క్లాజు నుండుటకు నేక గ్రీవముగా నిశ్చయించిరి. కనుక, 52 వ సెక్షన్ ను నిలిపియుంచుట అవసరము. 5 వ క్లాజు నుంచినప్పటికిని అల్లరియిండ్ల విషయములో యీ సెక్షన్ ను నిలిపియుంచుట అవసరమై యుండెడిది. 71 (XX) వ సెక్షన్ ను విషయమున బహిరంగమైన విధియందు లేదా స్థలమును బ్రతిమాలుకొనుట ను గురించి అది చెప్పుచున్నది; ఈ విషయము యీ బిల్లుయొక్క 12 వ క్లాజుచే నిబంధింపబడినది కనుక ఆ సెక్షన్ ను రద్దు చేయబడవచ్చును. దీనివర్యసాన మేమనగా, 71 (XX) వ సెక్షన్ ను గురించియే కాని 52 వ సెక్షన్ ను గురించి 3 వ క్లాజు చేపుటలేదు.

6. 4 వ క్లాజులో మేము కొన్ని కొత్త నిర్వచనములను ప్రవేశపెట్టితిమి. ఈ విధమైన చట్టములో 'పడుపుట్టి, పడుపుకత్తె, యీ మొదలైన సాధారణమైన మాటలను కూడ నిర్వచించుట యుక్తమని తోచుచున్నది. ఇందులన వేర్వేర్వగు కోర్టులు వేర్వేర్వవిధములుగా యీమాటలను అర్థము చేసుకొనుట తటస్థింపదు. కనుక మే మిమాటలను నిర్వచించితిమి.

ఆప్టు మదరాసు రాజధానికంతకు వర్తించునదిగా చేయబడినందున, మతరాసు మహారు పోలీసు కమిషనరుకు కలగజేయబడిన పనులను చేయుటకు మదరాసు మహారు వెలుపల మండు ప్రదేశములలో టిల్లు పోలీసు నూపరికొంటెండెంటుకు అధికారమిచ్చు నిబంధనలను బిల్లులోచేర్చుట అవసరమైనది. అందుచే, పోలీసు నూపరికొంటెండెంటు' అనుమాటయొక్క నిర్వచనము బిల్లులో వుంచబడినది.

మదరాసు మహారు అనుమాటయొక్క నిర్వచనము ఆనవసరమని తీసివేయబడినది. 'మేజిస్ట్రేటు' అనగా మదరాసు మహారులో ఒకటవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుకు పోలీసు కమిషనరు చేరి శీతవిషయబడు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు లేదా ఒకటవ తరగతి మేజిస్ట్రేటు అని వివరించునట్టి ఒక కొత్త నిర్వచనము ప్రవేశపెట్టబడినది.

7. బిల్లుయొక్క ప్రస్తుతపు 5 వ క్లాజు పడుపుటిండ్లను నిర్మూలించువిషయమున క్లిష్టమైన చర్యలను విధించుచున్నది; దీనిలో సెనివిడి సబుక్లాజులు కలవు. దీనిప్రకారము, యేదైన యిల్లు, గది లేదా స్థలము ఒక పడుపుటిల్లుగా వాడబడుచున్నదని వర్తమానమువచ్చినవిడల అది పడుపుటిల్లుగా వాడబడును ఎందుకు నిలుపుచేయగూడదో కారణమును కనబరచుటకు పోలీసు కమిషనరు మొట్టమొదట నోటీసు నివ్వవచ్చును. విచారణకు నిర్ణయింపబడిన తేదీని తనకు యుక్తమని తోచునట్టి పరిశోధనచేసిన తరువాత సంబంధముగల యిల్లు, గది లేదా స్థ

లము పడుపు టిల్లు గా వాడబడుచున్నదని తృప్తి పడినయెడల ఆ స్థలమును అట్లు వాడడమును వుత్తరపు చేయింపదలచినది పడుపు టిల్లులకుంపై తక్కువ కాని ఒక తేదీనుండి నిలుపుచేయవలెనని ఆజ్ఞాపించుచు ఆయన వ్రాతమాలమైన ఒక వుత్తరపును జారీచేయవచ్చును. ఇట్టి వుత్తరపుచేసినప్పటికిని విచారణ జరిగించినవిడల అట్టివాడుక సాగింపబడుచున్నట్లు కనుగొనబడిన యెడల ఆ యిల్లు, గది లేదా స్థలము యేడుకోరోజులకాలములోగా మూసివేయబడి విడిచిపెట్టుబడవలెనని ఆయన వుత్తరపు చేయవచ్చును. వైసచెప్పిన ప్రకారము నిలుపుచేయుటకయిన లేదా విడిచిపెట్టుటకయిన వుత్తరపులను అతిక్రమించు యే మనసియైనను నేరసాపనచేయబడి శిక్షింపబడతగియుండును. చిట్టపరకు వైస చెప్పుబడిన ప్రకారము గుత్తదారుపైని, బాడుగదారుపైని లేదా అనుభవదారుపైని వుత్తరపు జారీచేయబడిన బాపతు యేదైన యిల్లు, గది లేదా స్థలముయొక్క ఖామందు లేదా గుత్తకిచ్చిన మనసి ఆగుత్తకు బాడుగను లేదా అనుభవమును వెంటనే అంతముచేయుటకు అధికారములను కలిగియుండవలెనని ఈ క్లాజు శాసించుచున్నది. ఈ క్లాజుచే విధింపబడిన చర్యలపూరితమును జరుగునట్టిగా నున్నందున దీనికట్టి ప్రయోజనముండదని మా అభిప్రాయము. ఇంతేకాక పోలీసు కమిషనరుకు చేయసాగ్యముకాగల దానికంటె యెక్కువపనికూడ దీనినాన సంభవించును. మదరాసు మహారులో 500 లేదా 600 పడుపుటిండ్లున్నవని మాకు తెలియుచున్నది. ఈ క్లాజుచే కోరబడిన అవసరమైన విచారణలను జరుపుటకుగాని తానుసాదరుచేసిన ఉత్తరపులను కట్టుదిట్టముగా నెరవేర్చుటగాని పోలీసు కమిషనరుకు అసాగ్యమగును. మా కమిటీలో మొంబర్లుగానుండిన పూర్వపు పోలీసు కమిషనరుగారును ప్రస్తుతపు పోలీసు కమిషనరుగారును ఈక్లాజుయొక్క నిబంధనలు కేవలము అనాచరణీయములని అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఇంతేకాక ఒకానొక నిర్ణీతస్థలము ఒక పడుపుటిల్లుగా నుపయోగింపబడకూడదని లేదా విడిచిపెట్టుబడవలెనని లేదా మూసివేయబడవలెనని మాత్రము వుత్తరపుచేయబడినయెడల, ఈ విషయమున లోపము జరిగినపక్షమందు శిక్షయున్నప్పటికిని, పడుపుటిల్లులను మనసిమరియొక స్థలమునకు పోవును; తిరిగి ఈస్థలమును విడిచిపెట్టువలెనని ఆజ్ఞాపించు నోటీసు నిచ్చుటకు యిదేచర్య నవలంబింపవలసివచ్చును. ఈవిధముగా యొక పడుపు టిల్లునుంచు మనసి ఒక స్థలమునుండి మరియొక స్థలమునకు అప్పుడప్పుడు మారుచుండుట మాత్రమే తనవ్యాపారమును యెడతెగకుండసాగించుటకు విలువండును. ఈయనర్థమునుగురించి విహు ప్రయోజనకరమైనచర్య తీసుకొనవలెనని, పడుపుటిల్లునుంచినందుకే శిక్ష విధింపవలసియుండునని మే మభిప్రాయపడి, తదనుగుణముగా ప్రస్తుతపు 5 వ క్లాజులో (i) నుండి (vii) వరకుగల

సముక్తాజులకు బడులుగా, ఒక పడుపుటిల్లు నుంచినందుకు లేదా నిర్వహించుటకు లేదా బుద్ధి పూర్వకముగా ఒక స్థలమును పడుపుటిల్లుగా వాడినందుకు శిక్షవిధించు ఒక నిబంధననుంచితిమి.

నిర్దోషులైన గృహాయజమానుల రక్షణ నిమిత్తము, ఒక గుత్తదారు లేదా గృహాయజమానుని తన స్థలమును యాక్లాజుక్రింద యిదివరకే సేరసాపన చేయబడిన ఒక బాడుగదారునకు అట్టి స్థలముకు పడుపుటిల్లుగా వాడబడునని యెరిగియుండియు అదైక్యము లేదా తన స్థలముకు పడుపుటిల్లుగా వాడబడుటకు అత డిష్టపూర్వకముగా కారణభూతుడగు సందర్భములలో మాత్రము అతడు యాక్లాజుక్రిందకు రాతగియుండవలెనని మేము స్పష్టముగా నిబంధించితిమి. ఇంతేకాక అతనికి యాక్లాజుక్రింద గుత్తదారుపైన, బాడుగదారుపైన లేదా అనుభవదారుపైన సేరసాపన చేయబడియుండు సందర్భములలో, యందుకు వ్యతిరేకముగా యితరచట్టమేది యున్నప్పటికిని లేదా గుత్తలో యెట్టివరకు లున్నప్పటికిని వానితో నిమిత్తములేకుండ సంబంధముగల గుత్తను, బాడుగను లేదా అనుభవము అంతముచేయుటకు కూడ అధికారమిచ్చితిమి.

8. తమకువచ్చిన రిపోర్టునుబట్టి 18 సంవత్సరములవయస్సు కు లోపుననుండునట్లు కనుబడు నొక బాలికయేదైన పడుపుటింటిలో, అల్లరిగృహములో లేదా సాంకేతిక స్థలములో నివసించుచున్నదని లేదా పడుపుకత్తె వ్యాపారమును జరిగించుచున్నదని లేదా జరిగించునట్లు చేయబడుచున్నదని వారికి తెలిసినయెడల లేదా అనుమానమున్నయెడల లేదా నమ్ముటకు కారణమున్నయెడల అట్టి యే పడుపుటింటిలోనైన, అల్లరి గృహములోనైన లేదా సాంకేతిక స్థలములోనైన ప్రవేశించి అట్టి బాలికను అట్టిస్థలమునుండి వెంటనే తీసికొనిపోవుటకు 6 వ క్లాజు మహారు పోలీసులోని కొంతమంది యుద్వీగములకు యధికారమిచ్చుచున్నది. ఇంటిలో ప్రవేశించి, అట్టి యిట్లు చెడ్డ పేరగలవను కారణమున 18 సంవత్సరముల కంటే తక్కువ వయస్సుగల బాలికను అందుండి తీసుకొనిపోవుట కైన అధికారము తీవ్రమైనది. ఈ చిట్లును మహారు వెలుపల ప్రదేశములకు మేము వ్యాపింపజేయుచున్నందున ఇట్టి అధికారము దుర్వినియోగపరచబడు అనికాశము లేకుండ జాగ్రత్తగ సురక్షితము చేయబడవలెనని మా అభిప్రాయము. నిర్దోషులైన పౌరుల తేమము నిమిత్తమున్న అధికారదుర్వినియోగము చేసిరను అసత్యాచారమునుండి పోలీసువారిచే సంరక్షించబడుటకు, ప్రవేశించి (బాలికను) తీసికొనిపోవుట కైన యీ అధికారమును మే జన్మీలు వారంటు జారీచేయు కేసులకు మితపరచుట యుక్తము కనుక, పోలీసువారు ఒక యింటిలో ప్రవేశించుచుండు లేదా అందుండి ఒక బాలికను తీసికొనిపోవలెను యింటిలో ప్రవేశించి (బాలికను) తీసికొనిపోవుటకు ఒక మేజస్ట్రేటునదనండి వారంటును తీసికొనుట అవసరముగా చేయుటకు గాను ఈ క్లాజులో అగత్యమైన మార్పులను మేము చేసితిమి. మద్రాసు మహారులో పోలీసు కమిషనరుగారే అట్టి వారంటును జారీచేయవచ్చును.

9. ఒక కొర్రవారు లేదా కొర్రవారి వుత్తరవు బారి యగువరకు పోలీసువారు తగిన స్వాధీనములో బాలికలను వుంచు విషయమునకు సంబంధించిన 6 వ, 7 వ క్లాజులలో అట్లు నిలిపియుంచుట గవర్నమెంటువారిచే యేర్పాటు చేయబడిన రక్షణ గృహములో జరుగవలెనని లేదా కొర్రవారు మరీ యే యితర యుచితమైన స్వాధీనముగాని యేర్పాటు చేయునెడల అట్టి స్వాధీనము రక్షింపబడిన బాలిక మతముకంటే భిన్నమైన మతముగల మనిషియొక్క అధీనము కాకూడదని స్పష్టముగా నిబంధించుట అవసరమని మేము తలచితిమి. 7 వ క్లాజులో, ఒక బాలికను ఒక కొర్రవారియెదుటకు తీసుకొనివచ్చిన వెంటనే ఆమె అట్లుపై నెక్కడ నిలిపియుంచబడవలెనో ఆ విషయమునుగూర్చి ఉత్తరవులను పోలీసువారు కాకుండ అట్టి కొర్రవారే సాదరు చేయవలెనని కూడ మేము నిబంధించితిమి.

10. అసలు బిల్లు మదరాసు మహారుకు మితపరచబడి యున్నందున, 9 వ సెక్షను మదరాసు మహారులోనికి స్త్రీలను లేదా బాలికలను తీసుకొనివచ్చుట లేదా దిగుమతిచేయుట పిటినిగురించి మాత్రము చెప్పుచుండెను. ఈ బిల్లుయొక్క నిబంధనలను మేము రాజధానికంతకు వర్తింప తగినట్లు చేయుటకు గాను దీనిలో అవసరమైన మార్పులను చేసితిమి.

11. ఇతర సేరకాండ విషయములలో ఈ దేశమున విడిచిపెట్టబడిన శిక్ష ఈ ఆక్టును వ్యతిరేకముగా వర్తించు సేరకాండకుగూడ విధింపబడకూడదని మేము తలచుటచే, 9 వ 10 వ, 11 వ క్లాజులలో వచ్చు కొరడా దెబ్బలతోగాని అనుమాటలను విడిచి పెట్టితిమి.

12. బిల్లుయొక్క 12 వ క్లాజు, బహిరంగవిధులలో జరుగుచున్న సరే జరుగకపోయిన సరే, కేసులను పడుపుత్తికి బ్రతిమాలుకొనుటకు లేదా వేధించుటకు సంబంధించినది. మేము దీనిని బహిరంగవిధులలో లేదా స్థలములలో బ్రతిమాలుకొనుటకు లేదా వేధించుటకు మాత్రమే వర్తింప చేసితిమి.

13. 16 వ క్లాజులో ఈ ఆక్టుక్రింద తీసికొనిపోబడిన బాలికల స్వాధీనమునను నిలుపుటలను తగిన రక్షణ గృహ

తరుణము విందిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గుతగ్గు వహించుదు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఉడిగివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చేడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట లికు గాను నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరక్కలలె నిగనిగలాడించును. ఈనులభవద్రుతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆభి క్రమము గలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టుకాములోను, వల్లెలోను, దుకాబాదారలందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్తకులయెద్ద కొనుగోనవూడు.

కామినియాఆయిల్ అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0; పొట్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0; పొట్టేజీ అ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదునులమీదగాని, జేబు దుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి నునోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెదజల్లి నట్లునట్లును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని ఆదృతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 టెస్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 టెస్సు " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణల పొట్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కాడ్లు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

20, జమ్మామనీడు మార్కెటు, హైదరాబాద్. నెం. 2.

మును లేదా గృహములను యేర్పాటుచేయుట లోకము గవర్నమెంటువారి విధియని నిర్బంధించితిమి. ఇంతేకాక బాలికల స్వాధీనము నిమిత్తమైన విధులను చేయునపుడు, అట్టి స్వాధీనము రక్షింపబడిన బాలిక యెట్టి మతమునకు చెందియుండునో అట్టి మతముగల మనుష్యులకు సంబంధించినయె యుండవలెనని కూడ నిబంధించితిమి.

14. మేము చేసిన మార్పుల బహు ముఖ్యమైనవగుటచే మాచే సవరింపబడినట్లుండు బిల్లు తిరిగి ప్రకటింపబడవలెనని మా అభిప్రాయము.

ఇట్లు:— సి. వి. వెంకటరమణ ఆయ్యంగారు, యస్. సత్యమూర్తి, సి. యస్. గోవిందరాజమడలియార్, సి. గోపాల్ మినన, ఎన్. ముత్తులక్ష్మి రెడ్డి, ఎల్. కె. తులసీరాం, ఆర్. శ్రీనివాసన్, ఎ. ఎస్. సహజానందం, ఆర్. ఎస్. ఆర్. గోగ్యస్వామి ముదలియార్, స్వామి వెంకటాచలం చెట్టి, బి. మునిస్వామి నాయుడు, కె. పి. రామన్ మినన్, సయ్యన్ తాజ్దీన్. ఎ. రంగనాథం, కె. ఆర్. వెంకట్రామ ఆయ్య, ఎఫ్. ఇ. జేమ్సు, పి. కేశవస్వామి, మహమ్మదు ఉస్మాన్, ఎమ్, కృష్ణన్ నాయుడు, ఎస్. ముత్తయ్య, ఇ. జె. రోలెండుసన్, పి. ఆంజనేయలు, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, ఎ. శ్రీధర్స్వామి.

ఏజంట్లు కావలెను

తలనోప్పి, యిక్ ఫ్లయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటికొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతావ్రతములను సాందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు, ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్పూరిక్, వైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు, 63 నెం. నైవస్నాయునివీధి, మద్రాసు.

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, ప్రధానకార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ	
ఆస్తులు	రూ 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి	5700000
అమలులోనున్న పాలసీలు	50000000
సం॥ ర ఆదాయము	2500000

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలసీలు ఒక కోటి రూపాయలకు పైగానే గలదు. విల్ల విద్యకు లేక వివాహమునకు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రత్యేక పద్ధతులు గలవు.

ప్రాప్త్యను, ఏజన్సీ పరత్తులకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,

కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,

లోక్ మైన్స్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరచబడిన మందులను

కామ శాస్త్రమును

పరిచింపుడు ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వల్లరాలకు బాగా మోస్తరు. ఇహముగా తపాలాఖర్చులేక పంపబడును. దయచేసి ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 2-2 ఆతంకనిగ్రహ షార్పస్, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మద్రాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

పోలీసుసోదా

టి. ఆదివారాయణ చెట్టిగారు

ప్ర:—(1) “యంగు తమిళను” పత్రికాపత్రికయగు శ్రీయుత సోమయాజులుగారు యిటీవల తంజావూరు రైల్వే ప్లాటుఫారముమీద నిలిచియుండగా పోలీసు సవినపెక్టరువచ్చి సోమయాజులుగారు చేతబట్టుకొనియున్న రైల్వే సంఘిని సోదాచేయ గోరుటయును, అందుకు సోమయాజులుగారు సమ్మతించనందున సవినపెక్టరుగారా రైలుసంచని విసర గొట్టి యాధునిక విడిచిపెట్టి పోవుటయును, నిజమేనా?

(2) కాంగ్రెసు ప్రచారకులను హింసించవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారి కేసుయిన యుత్తరువులను గావించి యున్నారా?

జ:—(1) ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా లేదు. దానిని కోరియున్నారు. (2) లేదు.

జైల్లో నూలువడికించుట

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:—గత ఆగస్టు 10-వ తేదిన నే నడిగియుండిన 824 నెం॥ ప్రశ్నకొనగలసిన జవాబునుబట్టి, ప్రభుత్వమువారు జైల్లో నూలువడికించి 6 నెం॥ నూలు సప్లయిచేయు విషయము గూర్చి విచారించినారా?

జ:—లేదు.

గంజాంజిల్లాలో వానకాలమందు

వానకురియగుండుట

విశ్వనాథదాసుగారు

ప్ర:—గంజాంజిల్లాలో వానకాలమందు వానకురియగుండుట, అందువలన పంటకాలువలు లేనిప్రాంతములలో వరిపంట బహుస్వల్పముగా పండుటయును నిజమేనా?

జ:—పోర్టునెంటుబార్ని గెజటుయొక్క 2 వ భాగమున కనుబంధముగా ప్రకటింపబడిన సీజనురిపోర్టులను చూడండి, గంజాంజిల్లాలో పంటకాలువలు లేనిప్రాంతములలో వరిపంటయొక్క స్థితిగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా యేది యును లేదు.

స్కూలుజీతములను హెచ్చించుట

బషీరు అహమ్మదుసయ్యద్గారు

ప్ర:—(1) ఈరాజధానిలో స్కూలుజీతములను హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారియెదుట నొక నూతన గావించబడుట నిజమేనా?

(2) ఈవిషయమున పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరునకు ప్రజాప్రముఖులకును మధ్య కొన్నిసంప్రదింపులు జరిగియుండుట నిజమేనా?

(3) అట్లయినచో, సదరువిషయముగూర్చి పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరుగారి నూనయము, సంప్రదింపబడిన ప్రజాప్రముఖుల యభిప్రాయమును సభయెదుట పెట్టెదరా?

జ:—(1)(2)(3) ఇట్టిచూచన యేదియును ప్రభుత్వమువారి విచారణలో లేదు.

శరీరవ్యాయామవిద్యనుగూర్చి బీసీ కమిటీ రిపోర్టు

అబ్దులు హమీదుఖానుగారు

ప్ర:—శరీరవ్యాయామ విద్యనుగూర్చి బీసీ కమిటీరీపోర్టును కార్యరూపమున పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు కేసుయిన ప్రయత్నములను గావించిరా?

(2) లేనిచో, అందుకు కారణమేమి?

జ:—కమిటీ సిఫార్సులు పరిశీలించబడినవి. ప్రభుత్వమువారు త్వరలోనే యుత్తరువులనుగావించ వలసియున్నారు.

కాలేజిహాస్టల్సులో భోజనపు టేర్పాటు

ఎ. బి. శెట్టిగారు

ప్ర:—(1) కాలేజిహాస్టల్సులో వివిధశుభములవారికిని ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటు గలవా?

(2) ఏ యే కాలేజిహాస్టల్సులో శుభదములు పొందిన బడులకు భోజనపు టేర్పాటు గలవు?

(3) ఇన్స్పెక్టరు కమిటీవారి సిఫార్సులనుబట్టి ప్రభుత్వమువారు శుభదములు లేకుండ భోజనపు టేర్పాటు చేయవలసియున్నారా?

జ:—(1) (2) గవర్న మెంటుకాలేజి హాస్టల్సుకు సంబంధించిన యొక స్టేటిమెంటు సభయెదుట పెట్టబడినది, (3) సదరు నూతన విచారించబడును.

పైన చెప్పబడిన కాలేజి హాస్టల్సుకు సంబంధించిన స్టేటిమెంటు యొ దిగువ పొందవలసినది:—

(1) రాజమండ్రి, గవర్న మెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజి హాస్టల్సు

ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటు గలవు. ఎల్లరకును సామాన్య భోజనపు టేర్పాటులేదు.

(2) అనంతపురం దత్తమండలముల కాలేజి హాస్టల్సు బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేతరులకును వేరువేరు గదులలో భోజన మొనగబడుచున్నది.

(3) మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజిహాస్టల్సు- బ్రాహ్మణులకు ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటుగలదు. ఎల్లరకును సామాన్య భోజనపు టేర్పాటుగూడ గలదు.

(4) మద్రాసు మహమ్మదీయకాలేజి హాస్టల్సు-విద్యార్థులందరును మహమ్మదీయులే గనుక ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటు లేదు.

(5) మద్రాసు క్విన్స్ మేరీసు యంతరికళాశాల హాస్టల్సు ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటుగలదు. యెల్లరకును సామాన్య భోజన టేర్పాటుగూడ గలదు.

(6) కుంభకోణం గవర్న మెంటుకాలేజి హాస్టల్సు - బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును ప్రత్యేక గదులలో భోజన మొనగబడుచున్నది.

(7) పాల్గాటు విక్టోరియా కాలేజి హాస్టల్సు - బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును ప్రత్యేక గదులలో భోజన మొనగబడుచున్నది.

(8) సైదాపేట టీచర్స్ కాలేజి హాస్టల్సు ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటు, యెల్లరకు సామాన్యభోజన టేర్పాటు, రెండును గలవు.

(9) హాస్టల్సు-గిండి యింజనీరింగు కాలేజి హాస్టల్సు ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటుగలదు. ఎల్లరకు సామాన్యభోజనపు టేర్పాటు లేదు.

(10) మద్రాసు లేడీ విల్లింగ్డన్ ప్రెయినింగు కాలేజి హాస్టల్సు ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటుగలదు. ఎల్లరకు సామాన్య భోజనపు టేర్పాటు లేదు.

(11) మంగులూరు గవర్న మెంటు కాలేజిహాస్టల్సు- ఈ హాస్టల్సులోనున్న 25 గదులలో 12 గదు మళయాళదేశస్థులు, 13 గదు మార్గదేశస్థులు. వీరికి ప్రత్యేక భోజనపు టేర్పాటు గలదు.

రాజోవు శాసనసభ యెన్నికల తేది

ఎస్. సత్యనారాయణగారు

ప్ర:—(1) రాజోవుయెన్నికలు యెప్పుడుజరుగునో ప్రభుత్వమువారు రిప్పుడుచెప్పగలరా? (2) లేనిచో, యెప్పుడు చెప్పగలరా? (3) ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే సలహా గావించబడిరా?

జ:—(1) లేదు. (2) ప్రస్తుతసభను రద్దుచేయువిషయమును గవర్నరుగారు నిశ్చయించిన తరువాతి (3) లేదు.

నేలంజిల్లాలో మద్య నిషేధ ప్రచారము

బషీరు అహమ్మదుసయ్యద్గారు

ప్ర:—(1) మద్యపానము నేలం జిల్లానుండి పూర్తిగా తొలగింపటకు యేమి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి?

(2) సంపూర్ణ నిషేధము పరిశీలించబడు ప్రాంతములలో నేలంజిల్లా చేర్చబడియున్నదా?

(3) సంపూర్ణ నిషేధప్రచారము లేదయిన కమిటీయేర్పడి యున్నదా?

(4) అట్లయినచో కమిటీలోనున్న వారెందరు, వారిపేర్లు ఏమి, వారి తాలూకా లెవవి?

(5) ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడిన సంపూర్ణ నిషేధములో కృష్ణగిరి, ధర్మపురి, తాలూకాలు చేర్చబడినవా?

(ఎఫ్) ఈ రెండు తాలూకాలకును ప్రత్యేక తాలూకా కమిటీలు టేర్పాటు చేయబడియున్నవా?

(జి) లేనిచో, యీ తాలూకాలకు అట్టి కమిటీల టేర్పాటు చేయటకు ప్రభుత్వమువారు కుద్రకేమున్నదా?

జ:—(1) అత్తూరు తాలూకాలో సారాదుకాణములన్నియును 1-4-29 తేదీనుండి మూయబడినవి. నామక్కల్, రాసిపురం, తిరుచంగోడు, తాలూకాలలో కల్లుపాటలు మొదలు నిర్మయించబడిన ధర్మపురి నుండి దుకాణములన్నియును 1-10-29 తేదీనుండి ప్రారంభమును గుత్తుకు మూయబడినవి.

(2) నేలం జిల్లాలో అట్టి పరిక్ష గావించబడలేదు.

(3) (4) సారా, కల్లు, మత్తుపదార్థముల నిషేధముగూర్చి ప్రభుత్వమువారిచే సాక్షును చేయబడిన ప్రచారమును కొనసాగించుటకుగాను నేలంజిల్లా యావత్తుకును మొత్తముగా నొకకమిటీ టేర్పరచబడినది. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు సదరు కమిటీ సభ్యులుగానున్నారు:—శ్రీయుతులు (1) ఎస్. ఎల్లప్పచెట్టిగారు (నేలం జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు.)

(2) వి. వి. సి. వలేకముదలియారుగారు (తిరుచంగోడు, కాళేశ్వర మిల్లు కంపెనీ, దుబాపి.)

(3) ఎస్. కె. శృంగోపమగారు (నేలం, మునిసిపల్ కౌన్సిలరు.)

(4) కె. నుందరరాజుగారు (నేలంజిల్లా సహకార సైడరేషను, కార్యదర్శి.)

(5) జవాబు పి. మహమ్మదు టిస్సాను సాహెబుగారు (నామక్కల్ యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షుడు.)

(6) రెవెన్యూ డి. సి. విల్సన్ గారు (లండనుమిషను, నేలం.)

(7) కె. నరదనుగారు (నేలం, మునిసిపల్ కౌన్సిలరు.)

(8) కుమారవేలు గవులదరుగారు (రాసిపురం తాలూకా, కుమారపట్టి గ్రామం, మిట్టాదారు.)

(9) జిల్లా పౌల్ట్రీ ఆఫీసరుగారు, ఎఫ్. జి. లేదు.

ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు

ప్రశ్న:—నేలం జిల్లాలో కల్లుపాటలను ప్రోత్సహించవలసినదిగా రెవెన్యూ డివిజను ఆఫీసరు ప్రతిసంవత్సరము గ్రామోద్యోగులకు కుత్తరువులను గావించుచుండుట నిజమేనా?

జ:—నే నావిషయ మెరుగను. కాని అది నిజమే యయి యుండవచ్చును.

ప్ర:—అయితే, ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరులకు అట్లు గావించవలసిన యుత్తరువులను జారీచేసెదరా?

జ:—ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరు.

ఇంజనీరింగు కాలేజి బి. ఇ. తరగతులలో

ఆంగ్లవిద్యార్థులను చేర్చుకొనుట

ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు

ప్ర:—ఎ. మద్రాసు సివిల్ ఇంజనీరింగు కాలేజి బి. ఇ. తరగతులలో 1927-28, 1928-29, 1929-30, సం॥ లలో విద్యార్థులెందరు? బి. వారిలో ఆంగ్లంలెందరు? సి. బి. ఇ. తరగతులలో చేర్చుకొనబడుటకు 1928-29, 1929-30, సం॥లలో చేరిన దరఖాస్తులెన్ని? వాటిలో ఆంగ్లంలనుండి వచ్చిన వెన్ని? ఆంగ్లేయలనుండి వచ్చినవెన్ని? డి. కాలేజిలో చేర్చుకొనబడిన ఆంగ్లంలెందరు, ఆంగ్లేయంలెందరు?

జ:—ఈ క్రిందిపట్టిక సభయెదుట పెట్టబడినది:—

	1927-28,	1928-29,	1929-30
బి. ఇ. తరగతిలో			
విద్యార్థుల సంఖ్య	192	216	280
ఆంగ్లవిద్యార్థుల సంఖ్య	35	45	55
చేరిన దరఖాస్తుల మొత్తము		309	356
ఆంగ్లంల దరఖాస్తులు		81	110
ఆంగ్లేయంల దరఖాస్తులు		288	246
చేర్చుకొనబడిన ఆంగ్లంలు		14	22
చేర్చుకొనబడిన ఆంగ్లేయంలు		46	38

ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు

ప్ర:—216 లో 45, 280 లో 51, ఆంగ్లదేశముయొక్క వైశాల్యమునకును, జనసంఖ్యకును, తోయున్నవా?

జ:—అవును. ఎందుకనగా, ఆంగ్లప్రాంతములనుండి చేరిన దరఖాస్తులు ఆంగ్లేయ ప్రాంతములనుండి చేరినదరఖాస్తుల కంటె తక్కువగానున్న కారణమున.

ప్ర:—చేర్చుకొనబడిన ఆంగ్లంల సంఖ్య బహుశక్కువగా నుండుటబట్టి, ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల విద్యార్థుల నెక్కువగా చేర్చుకొని వలసినదిగా కాలేజి అధికారులకు కుత్తరువు గావించెదరా?

జ:—అది యవసరముని నేను చలంపను. ఎందుకనగా, గత రెండు సంవత్సరములందును చేర్చుకొనబడిన ఆంగ్ల విద్యార్థుల సంఖ్య ఆంగ్ల ప్రాంతములనుండియును, ఆంగ్లేయ ప్రాంతములనుండియును చేరిన దరఖాస్తుల సంఖ్యనుబట్టి న్యాయముగనే యున్నది.

ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునకు

స్టాట్యూటరీ గ్రాంటులు

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునకు ఎంజామెంటు గ్రాంటు, భవనములకును సిబ్బందికిని వాన్ రికరింగు గ్రాంటు, రికరింగు కంట్రీబ్యూషనులను గావించుట కొకశాసనమును ప్రవేశ పెట్టబడియున్నారా?

జ:—పైన నూచింపబడిన గ్రాంటు ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునకు చెల్లింపబడుట కొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టు విషయము విచారించబడుచున్నది.

సత్యనారాయణగారు

ప్ర:—సదరు బిల్లును ప్రభుత్వమువారు రాజోవు బడ్జెటులోపున ప్రవేశపెట్టెదరా?

జ:—ప్రభుత్వమువారు నా విషయమును విచారించెదరు.

ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు మరెయొక ప్రశ్నకు మంత్రిగారు

యా క్రింది జవాబు నొసరి:—విశాఖపట్నములో నొక వ్యవసాయ కళాశాలనుగాని లేక ఫస్టుగ్రేడు కాలేజీనిగాని స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత ముద్దేశంలేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసమావేశము

ఈనెల 23 తేదీన బెజవాడలో దుర్గావిలాసమునందు జరుగును

రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకుగాను

బెజవాడ, అక్టో 17:—శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు శరీరాస్వస్థతవలన సభాధ్యక్షత వహింప జాల నని వ్రాయుటవలన ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ మును సమావేశపరచి సభాధిపతిని నిర్ణయించుట అవ సరమైనది. అందుచే ఈనెల 23 వ తేదీ బుధవారం నాడు సాయంకాలము 3 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకై ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీ యోపసంఘ సభ బెజవాడలో దుర్గా విలాసము నందు కూడును. వ్యవధిలేనందున దీనినే నోటిసుగా భావించి సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ బ్రాధ్ధితులు.

కా. నాగేశ్వరరావు, అధ్యక్షులు, ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము.

సరోజినీదేవిగారి లేఖ

తాజనుహుల హోటలు, బొంబాయి 1929 అక్టోబరు 18:—నాగేశ్వరరావుగారికి, వి శేష కారీ ర క ను నసికేశము కలగజేసెడి పనులలో కొన్ని వారములవరకు పాల్గొనవలసి వైద్యులు సలహా నిచ్చుటచే నిదివర కంగీకరించిన పనులన్నింటని మానవలసివచ్చినందుకు ఎంతయు చింతించుచున్నాను. నేను లక్ష్మీ నుండి వచ్చినది మొదలు మానివేయ వీలులేని ముఖ్యము సభల లో మాత్రమే పాల్గొనుచుంటిని. కాని నావైద్యులు పట్టుట తో నాజ్ఞాపించుటచే బొంబాయికి వెలుపల నొప్పుకొనిన సభ లలో వేసికని డి సెంటరుమాసమువరకు బోకాలన.

(సం.) సరోజినీదేవియము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఇంటర్మీడియటు పరీక్షాఫలితములు

గత సెప్టెంబరులో జరిగిన ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలో నీ క్రింది రిజిస్టరు నెంబర్లు కలవారు కృతార్థులైరి.

1 గ్రూపు పూర్తిపరీక్ష.

2-వ క్లాసు:—

1 10 139 144 146 148 170 177 282 300 318 319 361 364 367 370 396 416 429 514.

1-వ భాగమునందు మాత్రము:—

2 6 8 9 52 53 56 58 59 92 96 103 138 140 149 152 159 160 162 165 166 168 171 178 180 181 183 185 186 187 188 283 299 303 308 309 310 313 314 362 371 372 413 414 418 430 431 433 434 437 503 504 505 506 507 508 510 511 552 554 558 560 561 562 563 564 566.

2-వ భాగమునందు మాత్రము:—

4 98 101 102 288 289 307 316 420 422 435 513 553 565.

భాగమునందు మాత్రము పాస్యయి పరీక్ష పూర్తిచేసినవారు.

1-వ పార్టు:—

16 17 18 22 67 68 69 104 105 108 110 111 112 113 191 193 201 205 207 208 210 211 212 214 215 216 220 224 225 228 231 233 291 320 323 324 326 327 378 379 402 446 449 454 459 462 463 521 529 573 576 582.

2-వ పార్టు:—

25 26 28 29 31 33 34 36 41 42 44 46 74 79 80 86 88 116 118 123 124 125 127 130 132 133 238 239 240 241 252 254 256 259 261 262 267 268 269 270 271 273 274 275 278 295 334 336 339 341 342 346 347 348 350 352 353 354 356 359 381 382 383 384 386 393 407 411 467 469 472 477 478 483 486 489 491 493 497 498 531 534 536 537 538 539 540 541 543 545 548 551 594 596 601 602 603 604 605 606 609 610 612

(బి) భాగములందు మాత్రము కృతార్థులైనవారు

1-వ పార్టు మాత్రము:—

65 70 71 106 192 196 221 230 290 330 401 448 451 520 526 527 528 569 571 572 581 583 586 587 588

రెండవ పార్టునందు దెవరును కృతార్థులు కాలేదు

2-వ గ్రూపు పూర్తిపరీక్ష:—

2-వ క్లాసు:—

616 617 625 671 672

1-వ భాగమునందు మాత్రము

614 615 624 629 630 657 660 661 692 694 717 718 719

2-వ పార్టునందు మాత్రము

664 720

ఒక భాగమునకు హాజరై పరీక్షను పూర్తిచేసినవారు

1-వ పార్టు:—

619 632 633 634 635 637 638 655 658 666 667 697 722 723

2-వ పార్టు:—

620 622 623 639 640 642 643 645 646 647 650 651 652 683 685 686 706 712 727 728.

భాగములందు మాత్రము

1-వ పార్టు మాత్రము:— 618 676 693 699.

2-వ పార్టునందు ఎవరును కృతార్థులు కాలేదు

3-వ గ్రూపు పూర్తిపరీక్ష

2 క్లాసు:—

731 732 744 780 786 789 827 830 860 863 869 872 874 875 876 893 894 984 985 986 987 989 1010 1015 1018 1025 1075 1077 1078 1085 1086 1089 1123 1135 1137 1139 1149 1151 1152 1204 1229 1230 1231.

1-వ పార్టులో మాత్రము

734 735 737 738 740 741 743 745 781 783 787 818 819 820 832 861 864 866 868 871 877 885 887 889 895 979 980 983 1016 1021 1023 1024 1026 1028 1034 1035 1076 1079 1087 1090 1092 1133 1138 1141 1145 1228 1232.

2-వ పార్టునందు మాత్రము

739 779 824 825 826 831 833 1027 1081 1084 1088 1124 1144 1154 1207.

భాగములందు పాస్యయి పరీక్షను పూర్తిచేసినవారు

1-వ పార్టు

747 750 752 756 757 759 792 794 798 834 835 836 837 840 841 842 844 900 902 906 907 909 913 921 929 996 1038 1039 1040 1041 1042 1046 1047 1048 1049 1050 1053 1054 1097 1098 1102 1165 1166 1168 1169 1170 1210 1212 1233 1235.

2-వ పార్టు

768 766 767 768 769 770 771 772 773 776 808 806 808 812 813 814 816 817 817 849 850 851 858 856 857 858 981 984 985 988 940 946 951 958 958 955 956 958 959 961 963 964 965 966 970 971 974 975 976 978 988 1000 1001 1003 1005 1006 1007 1008 1056 1058 1059 1061 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1073 1108 1112 1115 1116 1117 1118 1119 1121 1122 1129 1130 1132 1181 1184 1185 1190 1191 1192 1196 1197 1215 1219 1222 1228 1241 1242 1248 1245 1246.

1-వ పార్టునందు మాత్రము

754 760 798 796 797 799 839 901 908 910 914 920 928 925 926 928 990 992 1043 1051 1055 1101 1104 1105 1127 1132 1172 1177 1180 1234.

2-వ పార్టునందు మాత్రము:—952.

కలకత్తాలో అరెస్టులు

కలకత్తా, అక్టోబరు 16:—వినులబంధునేనుగారు, కల కత్తా కాంగ్రెసు పాలిటెక్నిక్ సమస్యకు ప్రాతికేష్టను, వజీరు ఖాను యువజనసంఘసభ్యుడు కల్పి పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడినది. వానియిల్లు వెడలిగారి అనుమానాస్పదమునవని యేమియు దొరకలేదు. (ప్రే. ప్రె.)

ఆఫ్ఘనురాజ్య

పట్టాభిషేకము

(0)

నాదిరుఖానుగారు క్రొత్త

అమీరుగా ప్రతిష్ఠించబడిరి

బాచ్ఛాసాహూ కోటగోడలో కన్నము

చేసికొని పారిపోయెను

పెహవరు, అక్టోబరు 17:—నాదిరుఖానుగారు యీ నెల 16 తేదీని కాబూలుకు విచ్చేసిరి. ఆఫ్ఘనురాజ్యములోని వేర్వేరు లెగ్గాయెక్కి ప్రతినిధుల మహాసభ జరుపబడినది. ఈ ఆఫ్ఘను జాతీయమహాసభలోని అత్యధిక సంఖ్యాక ప్రతినిధు లచే నాదిరుఖానుగారు ఆఫ్ఘను అమీరుగా ఎన్నుకొనబడిరి. నా దిరుఖానుగారు తామిరాజ్యాధికారమును వహింపజాలవనియు అందులకనేక కారణములు గలవనియు నాదిరుఖానుగారు ఎన్ని విధముల ప్రయత్నించినను ప్రజాప్రతినిధులు నాదిరుఖా నుగారికి రాజ్యాధిపత్యము వహింపజాలినదిగా బలవంతము చేసిరి. నాదిరుఖానుగారు ఆఫ్ఘనురాజ్య శ్రేయమునకై చేసిన స్వార్థత్యాగమునకుగాను వారే రాజ్యాధికారమున కర్హులని ప్రజలు ఆయననే విధిగా ఎన్నుకొనిరి.

షావాలీఖాను వద్దనుండి బొంబాయిలోనున్న ఆఫ్ఘను రాయబారి కొక తంతివార్త వచ్చెను.

బాచ్ఛాసాహూగారు ఆయన కుటుంబముతోసహా పారి పోయిరి. బాచ్ఛాసాహూగారు కోటగోడలో కన్నముచేసికొని 18వ తేదీని పారిపోయిరి. ఆయన ఇప్పుడెచటనున్నది తెలియం బలేదు.

నాదిరుఖానుగారి కుటుంబము ఆర్కుటోలో సురక్షిత ముగానే యున్నది.

బాచ్ఛాసాహూగారి పటాలము లన్నియు చెల్లాచెదలై పారిపోయినవి. కొన్ని పటాలములు లొంగిపోయినవి.

కాంఠహారము, కాబూలు, గజనీ, జలాలా బాదు, దక్షిణ పరగణాలు అన్నియు షావాలీ ఖానుగారి వశమైనవి.

కటగాన, బదఖ్, మైమానా, హీరతు మున్నగు ప్రాంతము వారందరును బాచ్ఛాసాహూ ప్రభుత్వముతో విసిగి నేసారి నాదిరుఖానుగారి ప్రభుత్వమునే కొరకు కాబూలు నుండి యుత్తరువులకై ఎదురు చూచుచున్నారు. చాలమంది ప్రతినిధులు ఆయాప్రాంతములనుండి కాబూలుకువెళ్లుచున్నారు.

కొహిస్తానీలో మాత్రము ఇంకను పశ్చాత్తాపము నొందుటలేదు. కాని,వారినికూడ షావాలీఖానుగారు కనికరముతోనే జూచుచున్నారు.

ఇదివరలో బాచ్ఛాసాహూవద్ద సుంక్రులుగా మండిన వారందరును షావాలీఖానుగారివద్దకువచ్చి నాదిరుఖానుగారి యెడల ప్రభుభక్తి పరాయణులయి యుండుటకు ప్రమాణములు చేయుచున్నారు. కొందరు స్వయముగా రాకపోయినను లిఖితముగా వ్రాసిపంపుచున్నారు.

కొహిస్తానీ పటాలములు చాలావరకు చెదర కొట్టబడి నది. జలాలాబాదువద్ద పూర్తిగా నాశనము చేయబడినది.

కాబూలు నగరము వశీకరచుకొనబడినతోడనే నగర ము పటాలములచే కొల్లకొట్టబడినది. అందువల్ల ప్రజలు భీభత్సులై యున్నారు. షావాలీఖానుగారు ప్రజలలో ప్రకాంతిని కలుగజేయుచున్నారు.

ఆఫ్ఘను సద్దారులు

బ్రిటిష్వారిచే బర్మాలో నిర్బంధింపబడిన ఆఫ్ఘను సద్దారులు విడుదల చేయబడిరి. వీరు అశోండా స్త్రీమరులో రంధూ నులో ఎక్కి కలకత్తాకు వచ్చుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

“శ్రీ శారదానికేతన నూతనపరివర్తన ఎన్నికలు” 1-వ బులెటిన్.

యా సంస్థ నూతనపరివర్తన సభ్యులను ఎన్నుటకు హక్కుగల వోటర్లలిస్టు తయారుచేయబడి, యానికేతన ఆవరణ లో కట్టబడియున్నది. అభ్యర్థించుములున్నవారు 15 దినముల లోగా (అనగా 1 వ నవంబరు) లోగా తెలియపరచుకొనిన యెడల దిద్దుబాటు చేయబడును.

నేతి వెంకటాచలపతి, మేనేజరు

హార్టాగ్ కమిటీ నివేదిక

(20)
ప్రజాసామాన్యమునకు విద్యగరవుట
ప్రభుత్వమువారి విధి

విద్య పునఃపునః పాఠ్యేగాదు శ్రీ విద్యును ప్రాప్తిపొందుటకు
సమయ మానవ్యమైనది

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

శ్రీ, అక్టోబరు 17:- బ్రిటిష్ ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి నిరూపించుచున్న నైపుణ్యమువారు నియమించిన హార్టాగ్ కమిటీనివేదిక ప్రచురింపబడినది. నివేదికలోని సలహాలు సభ్యులందరచేతను ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినవి. రాజా నరేంద్రనాథ్ గారు మాత్రము మహమ్మదీయులకు పాఠశాలలలో స్థానములను ప్రత్యేకించుటనగుంచి భేదాభిప్రాయమును ప్రకటించుచున్నారు. నివేదికయొక్క సారాంశము ఈ క్రింద నివ్వబడినది:

“ప్రజాసామాన్యమునకు విద్యగరవుట ప్రభుత్వమువారి యొక్క విధి. సంగతిసందర్భములను తెలిసిన నియోజకవర్గము లేర్పడుటకు విద్యాభివృద్ధియే పరమసాధనము. సంఘములో వివిధ జాతులు, వివిధ వర్ణములవారికి విద్యగరవు బాధ్యతను భారత ప్రభుత్వము వారు స్థానికాధికారుల చిత్తమునకు వదులుట భావ్యము కాదు. ప్రాథమికపాఠశాలలో చాలా హెచ్చుమంది విద్యార్థులు చేరుట జూడ విద్యయొడల ప్రజల యుద్ధాసీనత తగ్గుచున్నదనియ్యి, భారత వారిపాఠశాలలో రాజకీయ సాంఘిక ప్రబోధము కలిగినవనియు స్పష్టము కాగలదు. తమ విద్యాభివృద్ధికి హెచ్చు సౌకర్యము లవసరమనియు సంఘ సంస్కరణ మవసరమనియు శ్రీయు ఆందోళన సలుపుచున్నారు. విద్య సభ్యసించుచున్న మహమ్మదీయులసంఖ్య క్షిప్రముగా వృద్ధియైనది. నిమ్నజాతుల స్థితిగతులను అభివృద్ధి పరుచుటకుగూడ తీవ్ర ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. విద్య నేర్చుకొనుటకు వారికిగల హక్కును నిమ్న జాతులు నిలువదీయు చున్నారు. కష్టములగు విద్యావసరములను సరిపెక్కించుటకు నాయకులు సర్వప్రయత్నములు చేయుచుండుట శుభమాచకము. విద్యారంగము గూడ విద్యకై హెచ్చు ధనమును వినియోగపరుచు చున్నారు. వీరు ప్రత్యేకించిన ప్రయత్నమును కాసన సభలుగూడ సంతోషపూర్వకముగా సంగీకరించు చున్నవి.

ప్రస్తుతవిద్యలో లోపములు

ప్రస్తుతము విద్యావిధానము సంతటియందును ముఖ్యముగా ప్రాథమిక విద్యయందును దుబారయు, అసమర్థతయు వ్యక్తమగుచున్నవి. కాని విద్యాగంధమును ప్రజలలో వ్యాపింప చేయుటకును, ప్రజలు తమ పోటును తెలివి తెలుతో నుపయోగించుటకును ప్రాథమికవిద్యయే ముఖ్యమైనది. తగిన విద్యా కాల నిర్మాణమునకు మతవర్ణ వివక్షలు, భావలలోగల వ్యత్యాసములు, ప్రతిబంధకములు గా నున్నవి. పాఠశాల కొక ఉపాధ్యాయుడు ఒక పద్ధతి తీర్మానముగా నిండింపబడియున్నది. డబ్బు దుబారమును, విద్యాసంబంధమునకును యిదియే ముఖ్యకారణము. గ్రామములలో కొందరు పెట్టుకొను స్వంతిండులు కొలదికాలముమాత్రమే యుండును. వారిలో విద్యగూడ సరిగానుండును. ఈ ఉపాధ్యాయులు కొంతద్రవ్యమును ప్రభుత్వమువారినుండి తీసికొనుచు, కొంతద్రవ్యము యితరత్రా సంపాదించుకొనుచుండురు. ఈ పాఠశాల లెంతకాలము జరుగుననది ఉపాధ్యాయుని సమర్థతపైనను, ప్రభుత్వపు గ్రాంటును మంజూరు చేయించుకొనుట మీదను ఆధారపడి యుండును.

నిర్బంధప్రాథమికవిద్య

ప్రాథమికవిద్య నిర్బంధముగా నుండవలెనని చాలమంది సాక్షులు చెప్పిరి. సామాన్య ప్రజలవిద్య జయప్రదముగా కొనసాగుటకు నిర్బంధము ముఖ్యమని మేమును గమనించుచున్నాము. కాని తత్ఫలితము నిర్బంధవిద్యను అన్ని ప్రదేశములలోను అమలుపెట్టుటవలన ఆర్థికసంబంధములైన చిక్కులు ఆయా ప్రదేశములయందు మితిమీరిపోవునని మా యభిప్రాయము. దేశభావలముల కముగా జాతీయవిద్య క్రమక్రమముగా నభివృద్ధికావలెను. ఒక సానము నాక్రమించుకొనినమీదట మరియొక స్థానమునకు ప్రయత్నించుట వలెనది.

ఉన్నతవిద్య

ఉన్నతపాఠశాలలో ప్రవేశించువారందరు కళాశాలలో చదువుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెనను అభిప్రాయముపై ఉన్నత విద్యావిధాన మంతయు సాధారణమయియున్నది. మరియు విశ్వ విద్యాలయములు విద్యార్థులకు పరిశుభత తర్ఫీదుచేయవలెనను భావముగూడ ప్రబలియున్నది. విశాలపూర్వయులును, నిరసాయమును, ఆత్మవిశ్వాసపురితులును అగు యువకులను తయారు

చేయుటయే విశ్వవిద్యాలయముల ధర్మముగా నుండవలెనని కమిటీవారు తలచుచున్నారు.

శ్రీ విద్య

పురుషులలో మాత్రమే విద్యాభివృద్ధి కలుగుటవలన లాభము లేదనియు, జాతీయముగాను, సాంఘికముగాని అభివృద్ధి కావలెననిన బాలరకును, బాలికలకును వివేకయుతముగ పద్ధతి నవలంబించవలెననియు మేము తలచుచున్నాము. విద్య పురుషులకుమాత్రమే గల హక్కుకాదు. శ్రీవిద్యకు పురుషుల విద్యతో సమానముగా చేయుటకు సమయము వచ్చినది. కావున విద్యాభివృద్ధికై యనుసరింపబడగల మార్గము లన్నిటియందును శ్రీ విద్యకు ప్రాముఖ్యత నొసంగవలసి నది మేము కోరుచున్నాము.

మహమ్మదీయులు

ప్రస్తుతము మహమ్మదీయులకు మతవిద్యకై సౌకర్యములు లేవు. కావున మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకపాఠశాలలను పెట్టుకొనవలయున్నాడు. దీనివలన అవసరమగు ఖర్చుమాత్రమేగాక మహమ్మదీయవిద్య వెనుకబడుటయు తటస్థించుచున్నది. అవసరమైనచోట ప్రభుత్వపాఠశాల లన్నిటియందును మహమ్మదీయులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించవలెను. సరసమగు ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వమునకుగాని, విద్యాపద్ధతులకుగాని యిట్లుచేయుట వ్యతిరేకముకాదు.

రాజానరేంద్రుని వ్యతిరేకాభిప్రాయము

ఈ అభిప్రాయముతో భేదించుచు రాజానరేంద్రుడిట్లు తెల్పుచున్నాడు:—ఒక్కసారి యిట్లు స్థానములను ప్రత్యేకించితిమా యిది స్థిరముగా నిలిచిపోవును. హిందువులకన్న, మహమ్మదీయులకన్న మేవారు వచ్చినగాని దీనిని తీసివేయజాలరు. నైహూని వేదిక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బొత్తుగావనికెరా దని యభిప్రాయపడినది. మహమ్మదీయులకే సౌకర్యమునిచ్చితిమా యితరులగూడ కోరుదురు. అప్పుడు చాల గందరగోళము జరుగును.

నిమ్నజాతులు

అన్ని సాధారణపాఠశాలలయందును పంచమబాలురు చేర్చుకొనవలెనను. తత్ఫలితము యిది అమలులోనికి రావలెను. దీని నమలుపరుచుటయందు దృఢప్రయత్నము ప్రకటించవలెను. అప్పు యల్లలో తగినవారిని ఉపాధ్యాయులుగూడ తయారుచేయవలెను.

విరోధియనులు

విరోధియనుబాలరవిద్య ప్రభుత్వవశమునను ప్రజలు పోటుచేయుబాలనదిగను ఉండరాదు. ఇట్లుండుట చేతసర్వదా యకము. ప్రస్తుతస్థితిగతులను మార్చుకొండ, చిన్నపాఠశాలలను, అంత తృప్తికరముగా నుండని పాఠశాలలను రద్దుచేయుటయో, యితర పాఠశాలలకు చేర్చుకొన జరుగవలెను. లేక పోయినచో విరోధియనులుకాని బాలరను విరోధియ విద్యాలయములయందు చేర్చుకొనవలెను.

భారతప్రభుత్వ బాధ్యతలు

విద్య భారతప్రభుత్వవశమున లేకుండుట చాల శోచనీయము. విద్యావిషయములో ప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేయుటకు సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఎడ్యుకేషను అను సంఘమేర్పరపబడవలెను. వివిధరాష్ట్రములలో విద్యావిషయకానుభవములను సమన్వయము చేయుటకుగూడ యిట్టి కేంద్రసంఘ మవసరము. సార్వజనిక ప్రాథమిక విద్యను వ్యాపింపజేయుట యందు భారత ప్రభుత్వము వారు బాధ్యతను వదులుకొన వీలులేదు. ఆంగ్ల దేశమునందువలె యిచ్చుటకూడ భారతప్రభుత్వము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సాయముచేయుటకు రాజ్యాంగసంబంధములగు యేర్పాటులు చేయబడవలెను. పాఠశాలలలో చదువదగిన పిల్లలకందరికిని విద్య నేర్పుటకు సంవత్సరమునకు 20 కోట్ల రూప్యము లవసరము.

నర్ సెల్వీ బిగ్గుగారి భేదాభిప్రాయము

శ్రీవిద్య అంతశిక్షణముగా వ్యాపింపరాదనియు, సవ్యమైన అభివృద్ధి కావలెననిన చదువుకొనిన శ్రీలికే మంచి తర్ఫీదు తీక్షణము నివ్వవలెననియు, అందువలన మంచి ఫలితములు కలుగగలవనియు, నర్ సెల్వీ బిగ్గుగారు వ్రాయుచున్నారు. కాని సామాన్యప్రజల విద్య జాతీయసేవయనియు, ఈ బాధ్యతను ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించక తీరదనియు సంఘసభ్యులందరును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధి పరిపాలన మేర్పడనున్న దేశములో యీవిధి అసల్లంఘనీయమైనదని వారు తలచుచున్నారు.

మల్లికా మారుతము

సంస్కృతమున ఉద్బంధకవి రచియించిన ప్రకరణమున కనువాదము.

అనువాదకులు

కవిశేఖర వడ్డాది సుబ్బారాయడుగారు,
రాజమహేంద్రవరము.

నెల రు 1-10-00.

కనబడుటలేదు

గుంటూరుజిల్లా, అమరావతిగ్రామ కాపురముడు గంటూరు నరసింహంగారి కుమారుడు వెంకటేశ్వర్లు అను 16 సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడు గుంటూరు 3 మాసములనుంచి కనుబడుటలేదు. ముక్కుచివరయున్నూ, బుగ్గలమీదయున్నూ, సోఘికపు మచ్చలున్నూ గుర్తులు. ఎర్రనివాడు. పిల్లకజుట్టు. ఈపైవి గుర్తులు. ఈ గుర్తులు, ఈ పేరుగల కుర్రవాడు ఎవరికైననూ కనుపించినయెడల ఈ దిగువ అడ్రసుకు తెలియపర్చు ప్రార్థించుచున్నాను. కా. నాగేశ్వరరావు ఆంధ్రప్రదేశ్, లేక గంటూరు నరసింహం అమరావతి, గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు

శ్రీయుత యన్. వి. యల్. నరసింహారావు
పంతులుగారిని ఎన్నుకొనుడు

గుంటూరు కాంగ్రెసు సంఘ ఉపాధ్యక్షుల కోరిక
బాపట్ల, అక్టోబరు 17:—గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులగు యం. యజ్ఞ నారాయణ గారు యీక్రింది తంతివార్త పంపుచున్నారు. దేశోపస్వర్థత జేందుటచే శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షత వహించుటకు వీలులేదని తెలిపినందున శ్రీయుత యన్. వి. యల్. నరసింహారావు పంతులుగారిని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షులుగ ఆంధ్రరాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనవలెనని నేను కోరుచున్నాను. (శ్రీ. ప్రె.)

నెల్లూరు పొలముకాపుల సమైక్యము

కూలిచాలదను కారణము దెల్పుట
(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు, అక్టోబరు 18:—మైపాడు, మున్నగు చేరువ గ్రామములందలి పొలముకాపుల పంచము జాతినారు తమకు కూలి సరిగా చాలినంత ముట్టుటలేదను కారణమున సమైక్యరీతి తెలియుచున్నది. భూస్వాములగు రెడ్డు చాల ఆందోళన పడుచున్నారు. (తం.టి.)

రైల్వే ట్రెయినును

దొంగలు అడ్డుగించి దోపిడిచేసిరి

ఇంజను డ్రైవర్లకు గాయములు తగ్గిలెను

లాహోరు, అక్టోబరు 17:—గత మంగళవారమునాడు కొందరు ఆయుధపాణులైన దొంగలు రోగ నెం ప్యానెంజరు ట్రెయినును అహ్మద్ గార్ కును కువ్వేవనులకు నడుమ అడ్డుగించి దోపిడిచేయ ప్రయత్నించిరి. ఇంజను డ్రైవర్లను రివాల్యుతో గాయములు గావించిరి. పైక ముండిన పెట్టెను పగులగొట్టి చూచిరి గాని వారిప్రయత్నములు సఫలము గాంచలేదు. వారికార్యము సాఫల్యముగాంచినది చూచి వారు 1 గంటవరకు ట్రెయినును ఆపినపిదప పారిపోయిరి. ఇంజను ఫయరు మాన్ ఇంజనును రెండవస్టేషనువరకు నడిపి గొంపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు రాష్ట్ర విద్యార్థుల

సమావేశము

వర్సాటులు పూర్తిఅయ్యెను

లాహోరు, అక్టోబరు 17:—పంజాబురాష్ట్ర విద్యార్థుల సమావేశము 19 వ తేదీ శనివారము ప్రారంభమగును. లాహోరులోని విద్యార్థులు సమావేశమవట్ల ఉత్సాహము కలిగియున్నారు. సమావేశ అధ్యక్షులగు శ్రీయుత సుభాష్చంద్రబోసు గారు లాహోరు స్టేషనునందు 18 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు దిగునపుడు వారికి తగువిధమున ఆహ్వాన మొనర్చుటకు వర్సాటులు జరుగుచున్నవి లాహోరు రైల్వేస్టేషనునుండి బోసు గారిని ఊరేగింపుతో పిలుచుకొని పోయెదరు. ఈ ఊరేగింపునందు బ్యాండు వాయింపుచారు, త్రొక్కుడు బండ్లమీద స్వేచ్ఛానేవకదళమువారు, సేనాదళము వాలంటీర్లు, శ్రీయు అకాలీలు యితరజనులు పాల్గొనను. (శ్రీ. ప్రె.)

జైమానికసుంత్రి ధామసుబ్రహ్మణ్య చోక్లగూటికుమగ
నుండును. ఆతడు తనకార్యవ్యవహారముల వివాదములలోనే
కచ్చేరీ పని చక్కజెట్టుకొనును.

మాధ్యమిక (సెకండరీ) పాఠశాలలలో కొన్ని విషయములలో నభివృద్ధి కలిగినది. ఉపాధ్యాయుల సామర్థ్యము వృద్ధి నొందినది. వారి ఉద్యోగముల నితియు బోధనాభ్యాస పద్ధతియును బాగుపడినవి. విద్యాశాలల ప్రయోజనములగుఁడ అతిశయించినవి. గాని వీనిలో గూడ యేర్పాటులలో మిక్కిలి గొప్పలోపములే కనబడుచున్నవి. మాధ్యమిక పాఠశాలలలో ప్రవేశించిన ప్రతి బాలుడును విశ్వవిద్యాలయమున చేరుటకే సంసిద్ధుడు కావలెనను నాశయమే సర్వత్ర విధితమగుచున్నది. మిక్కిలి హెచ్చుమంది ప్రవేశపరీక్షలలోను విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలోను విఫలగుచుండుటవలన వారికృషి అధికముగా విచ్ఛలమగుచున్నదిని స్పష్టముగానే తెలియుచున్నది. పాఠశ్రామికాది కృషులను నేర్పుటకు జరిగిన యేర్పాటులకును విద్యావిధానమునకును సంబంధ మేమియును లేకుండుటచే అవి చాలవరకు విఫలమై యుగిచున్నవి. పెక్కు విశ్వవిద్యాలయములలోను కళాశాలలలోను విద్యను నేర్పుపద్ధతిలలోను జరుపబడిన స్వతంత్ర కార్యములలోను చాల అభివృద్ధి కనబడుచున్నది. విద్యార్థులు కళాశాలలను నడవినపిమ్మట

హార్టాగ్ కమిటీ రిపోర్టు

పైమను కమిషనువారు రాజ్యాంగపరిస్థితులను మొత్తముమీద విచారించినను, ప్రత్యేక శాఖలవిచారణను ఇతరుల కప్పగించిరి. విద్యాశాఖను గూర్చి విచారించుటకు హార్టాగు కమిటీ నేర్పరచిరి. ఈకమిటీవారు పార్లమెంటునభి కంపిన రిపోర్టు నేటిదినుము ప్రచురింపబడినది. ఈకమిటీవారి కయిన వ్యయము 202,000 రూపాయలు. ఇంతటి వ్యయమునకు తగిన ఫలము గనుపించదు. విద్య ముందా, స్వపరిపాలనము ముందా యను ప్రశ్న కొక్కటే ప్రత్యుత్తరము గలదు. విద్యవలన, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి గలుగుట నిశ్చయ మనను, ప్రస్తుతహిందూ దేశపరిస్థితులలో, స్వపరిపాలనములేనిది విద్య వ్యాపింప జాలదని, స్పష్టము గాగలదు. హార్టాగు కమిటీ రిపోర్టు యీసత్యమును తేటపరచుచున్నది. హిందూ దేశమునందు, ప్రాచీనకాలమునుండియు విద్యానక్షిప్రబలియున్నది. ఆకాలమున, ప్రారంభవిద్య ఇప్పటికన్న నధికముగ వ్యాప్తి గాంచియుండెను. గ్రామపాఠశాలలు విద్యావ్యాప్తికి సాధనభూతములుగ నుండెను. అమరావతి, నల్గొండ, తత్తెలిల మున్నగు ప్రదేశములందు గొప్ప విశ్వవిద్యాలయములు విలసిల్లి, ఆసియాఖండమున కంతకును విజ్ఞానమును పెదజల్లిన నిదర్శనములు గలవు.

అప్పటికన్న ఎప్పుడు దేశమున విద్య ఎక్కుడుగ వ్యాప్తిగాంచెనని చెప్ప వీలులేదు. నిర్బంధ విద్యావిధానమువలన గాని, జనసామాన్యమునకు విద్యాలాభము కలుగజాలదని గ్రహించి, కీ. శే. గోల్లె మహాశయుడు నిర్బంధ విద్యావిధానమునకు సంబంధించిన చట్టమును 1911 సంవత్సరమున సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టెను. కాని, ప్రభుత్వమువారు దీని నెదిరించి, విఫలపరచిరి. పిమ్మట, నిర్బంధ పద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు రామోదించినను, విద్యాశాఖ మంత్రులవరకు గావించబడినను, ఇది నాటుకొనలేదు. స్థానికసంఘములపై నిర్బంధవిద్యాపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టు బాధ్యత మోపబడెను. ధనాభావముచే, పెక్కుసంఘము లిక్కార్యమును నిర్వహించజాలక బోయెను. స్వపరిపాలనము లభించులోపల, ప్రభుత్వమువారు అన్నిటికన్న విద్యయే ముఖ్యమని గ్రహించి, దానినిమొత్తమై యధికధనమును వెచ్చించెదరను నాశ గనుపించదు. కోశాధికారము మంత్రులకు లేకుండుటచే, నడుదేశ్యము లున్నను వారేమియు చేయజాలరు. ధనము లేక, మంత్రుల కోర్కె లెటుల నెరవేరలేదో, హార్టాగ్ కమిటీవారే వివరించిరి. మ్యునిసిపాలిటీ

లలో నయినను నిర్బంధ విద్యావిధానము కొంత యభివృద్ధి జూపెను గాని, గ్రామములలో నిది ముందుకు కదలేదు.

గ్రామపరిస్థితులు చక్కబడనిది, జనసామాన్యమునకు ప్రయోజన ముండదు. నిర్బంధవిద్యా విధానమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, హార్టాగు కమిటీ వారు సిఫార్సుజేయక, ఇట్లుండు లెన్ని యోగల వని తెలుపుచున్నారు. అందుచే, పైమను కమిషనువారు గూడ నిర్బంధోచితప్రారంభవిద్యను ప్రోత్సహపడువరని నమ్మనచ్చును. కాని, విద్యావ్యాప్తిబాధ్యతను ప్రజలకే ఒప్పగించుచో, తగిన ఏర్పాటులను వారే చేసికొనగలరు. అందుకుగాను, స్వపరిపాలన ప్రధాన మవనరము. పైమను కమిషనువారు రట్టి సలహా నొనగ రని, హార్టాగు కమిటీ రిపోర్టు తెలుపకనే చెలుపుచున్నది. మద్రాసు, బెంగాలు, అస్సాం రాష్ట్రములలో విద్యపై వెచ్చింపబడిన వ్యయపు దామాషా పెరుగలేదు. దేశము పరాధీనముగ నుండునంతవరకు, ఇయ్యది పెరుగునని తోచదు. దేశమున విద్యాభివృద్ధి గలుగలేదు గాన, భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులు గారనియు, తగిన నియోజకవర్గ మింకను ఏర్పడలేదనియు జెప్పటకు హార్టాగు కమిటీ రిపోర్టు, పైమను కమిషనువారి కవకాశ మీ ఁ గలదు. ఇంతకన్నను వీరు వేరుగ సిఫార్సుజేసెద రని, ఏరును ఊహించియుండరు.

కాని, విద్యావ్యాప్తి జరుగకుండుటకు బాధ్యులు పరిపాలనవిధానముగాని ప్రజలు గారు. హిందూ దేశపు బాలురును బాలికలును, బుద్ధిమాత్మత యందేమి, సుశీలమునందేమి ఎవరికిని తీసిపోరని, హార్టాగు కమిటీవారే అంగీకరించుటచే, ప్రజల అజ్ఞానమునకు వారిని బాధ్యుల గావించ వీలులేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమువలన, విద్యాశాఖ ఎంచదగిన అభివృద్ధిని జూపియుండలేదు. బర్మా దప్ప మిగిలిన రాష్ట్రము లన్నియు, నిర్బంధపద్ధతి సంగీకరించియుండెను. కాని, ఏకారణముచే నయిననేమి, హిందూదేశసంకల్పము నెరవేరకున్నది. హార్టాగు కమిటీవారిటుల యభిప్రాయపడిరి.

“ప్రజాసామాన్యవిద్యకు, ప్రభుత్వము వారే ముఖ్యముగ బాధ్యతవహించవలయును. వివిధజాతులకును, వివిధప్రదేశములకును విద్యా సౌకర్యముల నొనగు బాధ్యత స్థానికాధికారులకు వదలివేయ గూడదు.”

ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యత నింతవరకు నిర్వహింపరయిరి. స్వపరిపాలనము లభించువరకు, వీరు నిర్వహించెదరని తోచదు. ఇంతయగాక, విద్యా విధానము మార్పుజెందవలెను. దేశభావలలో విద్య గణపవలయును. జీవనోపాధికి, విద్య యవయోగ పడునదిగ నుడవలయును.

అప్పుడుగాని, గ్రామ పునర్నిర్మాణమును సాధ్యము గానేరదు. దేశభావలలో విద్యను నేర్పవలసిన యవసరమును హార్టాగు కమిటీవారు వ్యక్తపరచిరి. పరిశ్రమలు లేనిది, పారిశ్రామికవిద్యను నేర్పి ప్రయోజన మేమని, వీ రడుగుచున్నారు. పరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందుట కయినను పరిపాలనావిధానము మార్పు జెంద వలయును. విశ్వవిద్యాలయములు, పనిలేని పట్టభద్రులను తయారుజేయుచున్నవని వీ రంగీకరించుచున్నారు. వాణిజ్యమునందు గాని, పరిశ్రమలయందుగాని, విద్యాధికులు ప్రవేశించుటకు వీలు గనుపించకున్నది. న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించువారిసంఖ్య యిదివరకే లెక్కకు మిక్కిలియైనది. వైద్యము, ఇంజనీరింగు విద్యలు వ్యయముతో గూడుకొని యుండుటయును, వీనియందు పెక్కుమంది ప్రవేశింప వీలులేకుండుటయును విదితమే. సర్కారు గుమాస్తాపనులకు, పట్టభద్రులు కావలయునను నియమమును తొలగించి, ఇంగ్లండులోవలె ప్రత్యేకపరీక్షల నేర్పరచుచో, అవసరము లేనివారు విశ్వవిద్యాలయములందు గుమిగూడరని, హార్టాగు కమిటీవారు సిఫార్సుజేసిరి. పురుషుల విద్యకన్న, స్త్రీవిద్య మరింత యధోగతియందున్నది. స్త్రీలకయినను, వారి కుపయోగకరమగు విద్య నేర్పబడుటలేదు. అందుచే, నదియు తగురీతి వ్యాప్తి గాంచకున్నది.

వివాహవయస్సు పెరుగునెడల, స్త్రీ లెక్కుడు కాలము విద్య నేర్చికొనుట కవకాశము గలుగును. స్త్రీలకు వోటింగుహక్కు నిచ్చుటచే, వీరిలో విద్య వ్యాపింపవలసినయవసర మెంతేగలదు. దేశభాధ్యతలను వీరు గ్రహింపవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. ఇందునిమిత్తము ప్రస్తుత విద్యావిధానము మార్పు జెంద వలయును. విద్యవిషయమున మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకసౌకర్యముల నొనగవలయు ననియు విద్యాశాఖలో కొన్ని యుద్యోగములను ప్రత్యేకింపవలయు ననియు, హార్టాగు కమిటీవారు చేసినసూచనను, కమిటీ సభ్యులలో నొకరగు రాజా నరేంద్రనాథగారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. రాజకీయవ్యవహారములలో మాత్రమే గాక, విద్యావిషయములలో గూడ ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును జూపించుట హానికరమని, వీరి యుద్దేశ్యము. నిమ్నజాతుల విద్య విషయమున, హార్టాగు కమిటీవారు ప్రత్యేక పాఠశాలలను ప్రోత్సహపరుచుట లేదు. నిమ్నజాతులను మామూలు సంయుక్త పాఠశాలలలో జేర్చుటవలన, ఎక్కుడు ప్రయోజన ముండునని, వీరు అభిప్రాయపడిరి. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధి యగు యం. సి. రాజాగారుగూడ నిటులనే యభిప్రాయపడిరి. యూరపియను ఆంగ్లో హైందవ విద్యను వోటుజేయ వీలులేని కేంద్రశాఖగ మార్పుటకు వీరిష్టపడలేదు. యూరపియను పాఠశాలలలో, భారతీయులను గూడ వీ లగునంతవరకు జేర్చికొనవలయునని, వీ రభిప్రాయపడిరి.

1923 వ సంవత్సరమునకన్న, 1927 సంవత్సరమునందు మద్రాసు రాష్ట్రములో ప్రభుత్వము వారు విద్యకై ఖర్చుపెట్టిన దామాషా తగ్గిపోవుట శోచనీయము. ఇటులనే బెంగాలునందును అస్సాం నందును దామాషా తగ్గిపోయెను. పెక్కు రాష్ట్రములలో డబ్బు లేక, ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ విద్యా విధానమునకు తోడ్పడాలకబోయిరనియు, బొంబాయి లో ముఖ్యముగ విద్యకు సంబంధించిన పెక్కు ఏర్పాటులు తీరనగురంబడె ననియు, హార్టాగు కమిటీవారు చెలుపుచున్నారు. మాంటుఫర్డుసంస్కరణము లయినను విద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడవయ్యెను. హార్టాగు కమిటీ వారిటుల యభిప్రాయపడుచున్నారు.

“విద్యావిధానమును నిర్ణయించుటలో ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంస్కరణములకు పూర్వమున్న పలుకుబడి, పిమ్మట నంతరించెను. ఇట్టి పలుకుబడి తగ్గినందులకు, మే మెంతయు విచారించె

దము. సంస్కరణములు విద్యావ్యాప్తి నభిమానించినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వెనుక జేసిన సూచనలను లెక్కింపక, దూరాలోచనలేని పద్ధతుల ననుసరించు ముఖ్యముగ దేశభాషావిద్యకును స్త్రీవిద్యకును సంబంధించిన విషయములు వెనుక బడెను."

ఇట్టిలోపమును, తొలగించుటకు, హోర్టాగు కమిటీవారు గావించిన సూచనలు, స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పరిణమింపగలవు.

విద్యాశాఖను కేంద్ర ప్రభుత్వశాఖగ జేయవలయునని కొందరు సాక్షులు దెలిపియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచో, ఇటుల గావించినను ఇబ్బందిలేదు. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వమును నిరంకుశముగ నిలిపియుంచి, విద్యను రాష్ట్రీయశాఖలనుండి తొలగించి, కేంద్రశాఖగ జేయుటవలన, ఇదివరకు సంక్రమించిన అధికారములు గూడ తొలగిపోవును. హోర్టాగు కమిటీవారిసూచన, విద్యాశాఖను కేంద్రప్రభుత్వశాఖగ జేయవలయునని చెప్పకపోయినను, తుదకట్టిఫలితమునకే దారి జూపగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన కేంద్రవిద్యాసంఘము నొకదాని నేర్పరుప వలయు ననియు, ఈ సంఘమువారు విద్యావిషయమై రాష్ట్రప్రభుత్వములకు సలహానిచ్చుచుండలెననియు, హోర్టాగు కమిటీవారు సూచించిరి.

ఈ సంఘమువారు విద్యావిషయక కేంద్ర గ్రంథాలయమును నెలకొల్పెదరట. ఎడ్వర్డు కేవనల్ కమిషనరుగా రీసంఘమున కధిపతిగ నుందురు. హిందూ దేశ మందలి విద్యా పరిస్థితుల నీ సంఘము దెలిసికొని, రాష్ట్రములకు సలహానిచ్చిన చాలదట. రాష్ట్రములలో నిర్బంధవిద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రములకు ధనసహాయము జేయవలయునట.

ధనసహాయ ముజేయువారు రాష్ట్రములచర్యలను పరిశీలింపకమానరు. దీనియర్థమేమి? విద్యాశాఖ కేంద్ర ప్రభుత్వశాఖ యగుట తలస్థింపదా? విద్యాశాఖనురాష్ట్రములనుండి కేంద్రప్రభుత్వమునకు తిరిగి త్రాన్సుఫరు జేయవలయునని తాము గోరుటలేదని, హోర్టాగు కమిటీవారు దెలుపుచున్నారు. కాని, వీరి సూచనయొక్క ఫల మిదియే యగును. విద్యావిషయములలో ఇండియాప్రభుత్వమువారి జోక్య మధికమగును. తా మిచ్చినసామ్మి సద్వినియోగమయ్యెనని చూచుటకు ఇండియాప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదని, హోర్టాగు కమిటీవారు తెలుపుచున్నారు. హోర్టాగు కమిటీ సూచనలఫల మేమగునో యూహింపవచ్చును. విద్యాశాఖ దాదాపు కేంద్ర శాఖగ మారును. మంత్రుల కిదివరకున్నయధికారముగూడ తగ్గును. ఇండియా ప్రభుత్వము వెనుకటివలెనే నిరంకుశముగ నిలిచియుండునని, యూహించుట కవకాశము గలదు. హోర్టాగు కమిటీ రిపోర్టు, ఈ విషయమున సైమను కమిషనువారికి బ్రోద్బల మొనగ గలదు. స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పరిణమింప గలదు. విద్యాశాఖోద్యోగులపై డైరెక్టరుగారికే సర్వాధికార ముండవలయునగాని, మంత్రి కెట్టియధికారముండరాదని హోర్టాగు కమిటీవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఇకాస్సెక్టరుల సంఖ్య నింకను పెంపుజేయవలయునని, హోర్టాగు కమిటీవారు చేసినసూచన,

అధికధనవ్యయ కారణ మగునగాని, వేరులాభము గలిగింపజాలదు. సైమరీ విద్యావిధానమును, స్థానిక సంఘముల వశమునుండి తొలగించి, ప్రభుత్వవశము జేయవలయు నని, హోర్టాగు కమిటీవారు జేసిన సూచన, స్థానికస్వపరిపాలనమునకు భంగపేతువగును. స్థానికసంఘములకు తగినధన ముండుచో, ఇవి విద్యావ్యాప్తి కధికముగ తోడ్పడగలవనుటకు సందియము లేదు. ఇంగ్లండులో సెకండరీ విద్యనుగూడ ఉచితముగ గలుపుచుండ, హిందూదేశమునందు ప్రయుమరీ విద్యనుగూడ ఉచితముగ గలుపుటకు అవకాశములేకున్నది. ఇందుకు కారణమేమని దూర మాలోచించుచో, పరిపాలనవిధానము ప్రజలకు బాధ్యత వహింపకుండుటయే కారణమని విదితము గాగలదు. ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనము ననుభవించుటచే, వివిధశాఖలు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుట కవకాశము గలదు. సైమను కమిషనువారు మాత్రము వేరువిధముగ నభిప్రాయపడకమానరు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము అమలులోనున్నను, విద్య వ్యాప్తి గాంచలేదు గాన, ప్రజలకు పూర్ణస్వపరిపాలన మిచ్చుటకు వీలులేదని, వీరు వాదించవచ్చును. వీరి వాదమునుగాని, వీరి రిపోర్టులనుగాని సరకుగొనక, భారతీయులు స్వశక్తిపై నాధారపడుచో, స్వరాజ్యము బడయ గలుగుదురు. హోర్టాగు కమిటీరిపోర్టుగాని, సైమను కమిషనుపోర్టుగాని వీరిని రక్షింపజాలవు.

కొత్త ఆఫ్ఫనురాజు

నాదరుఖానుగారిని సేషనల్ అసెంబ్లీవారు ఆఫ్ఫనుదేశపు రాజుగ ప్రకటించిరనువార్త సత్యమని రూఢియయినది. నాదరుఖానుగారు విజయపూరితోపాటు కమును బడసిరి. వీరు ప్రసిద్ధి వహించిన సైన్యాధిపతులు. గత ఆఫ్ఫను యుద్ధమునందు, వీరి పరాక్రమము బ్రిటీషువారిమెప్పు వడసెను. ఇటీవల వీరు ప్రాన్సునుండి విచ్చేసి, అమనుల్లాగారికిని, బాచ్ఛా సాకోగారికిని సంధిజేయ యత్నించిరిగాని, లాభము లేకపోయెను. బాచ్ఛాసాకోగారు రాజ్యమున నుండ దగరని వీరు నమ్మి, వారిపై దాడివెడలి యోడించిరి. నాదరుఖానుగారు మొదట వెడలినపుడు, వారికి సైన్యముగాని, ధనముగాని లేకుండెను. అయినను, వీరి ఆకర్షణశక్తివలన, ధనము ప్రోగయ్యెను. మనుష్యులును ప్రోగయిరి. బాచ్ఛా సాకోగారికి తోడ్పడినవా రెల్లరు, వీరికి సాయపడ జూచ్చిరి. నాదరుఖానుగారు పాశ్చాత్య దేశపరిస్థితులను బాగుగ నెరిగినవారు. వీరును సంస్కరణాభిలాషులు. ఆఫ్ఫను ప్రజాభిప్రాయములను వీరు బాగుగ గ్రహించి యున్నారు. అందుచే దేశాభివృద్ధి కనువగుమార్గములను వీరి వలంబించి, ఆఫ్ఫనుస్థానము, ఇతర నాగరిక దేశములతో సమానస్థాన మాక్రమించు నటుల జేయగలరని నమ్మెదము.

మీరటుకేనును వడలుకొందురా?

బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికిని రుష్యాప్రభుత్వము వారికిని మధ్య గుదిరిన ఒడంబడిక మూలమున, మీరటుకేను ఉపసంహరించుకొనబడునని, బెంగాలు కార్మికసంఘాధ్యక్షులును అమృతబజారుపత్రికా సంపాదకులు నగు అనలకాంతిబోసుగారు, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో జెప్పిరి. ఇంగ్లండు రుష్యాల మధ్య ఒడంబడిక గుదిరిన పిమ్మట, మీరటుకేను

నింకను సాగించుట, నిరుపయోగము. రుష్యాతోనే సఖ్యము కుదిరినపుడు, రుష్యాతో గలసి కుట్ర సలిపినటుల యూహింపబడిన వారితో సఖ్యము గుదురకుండునా? ఇంగ్లండుపట్ల ప్రతికూల ప్రచారము జరుపకుండ, రుష్యాతో సంధిజేసికొనబడుచున్నపుడు, ఇతరు లెట్టిప్రచారమునలుపగలరు? మీరటుకేనును వదలుకొని, నిర్బంధవిధానమును లేబరు ప్రభుత్వమువారు విడనాడుచో, హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుట కనుకూలనాతావరణ మేర్పడగలదు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము: దత్తమండలములు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునుండి దత్తమండలములను విడదీసినవారు, దూరాలోచనలేకుండ తొందరపడిరని, నిన్నటిదినము అంగీకరింపబడిన సవరణ చట్టము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. అయిదుసంవత్సరముల వరకు, దత్తమండలవిద్యార్థులకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారే పరీక్షలను జరుపుచు, డిగ్రీల నిచ్చుచుండవలయు నని, సవరణచట్టము దెలుపుచున్నది. ఇట్టి యవసర మున్నపుడు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము మరల ఆంధ్రదేశమున కంతకును ఉపకరించురీతిని మరియొక సవరణచట్టమును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి ఆంధ్ర విభజనమును తొలగించుట ప్రభుత్వమువారిధర్మ మగును.

పెన్నులు

ఇంగ్లండులో నిదివరకే నిరాధారులగు వృద్ధులకు, ప్రభుత్వపు పెన్నును లొంగగజుచున్నవి. ఇదివరకు గావించబడిన చట్టమును, లేబరు ప్రభుత్వము వారిపుడు విస్తరింప సమకట్టిరి. ఏబదియైదుసంవత్సరముల మొదలు డెబ్బదివరకు వయస్సుగల వితంతువులకు పెన్నుల నిచ్చుటకు, నూతనచట్టము సమకట్టినది. ఇందువలన ప్రభుత్వమునకు ఎనుబదిలక్షల సవరణలు ఖర్చుగనని, అంచనా వేయబడెను. స్వతంత్ర దేశములలో జీవనాధారములేని నిస్సహాయుల పోషణభారమును ప్రభుత్వమువారి టెటుల వహించుచున్నారో, దీనినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి పనులు సరాధీన దేశములలో సాధ్యపడవు.

కల్లుపాటలు

కల్లుపాట పాడువారిని గ్రామోద్యోగులు ప్రోత్సహింపవలెనని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచుండు రాయని యడుగగ, తమ కాసంగతి తెలియదనియు అయినను అటుల జరుగవచ్చుననియు, మంత్రిగారు బదులుజెప్పిరి. ఇట్టి ఆచారము నికనయినను మాని వేయవలయు నని కోరిగి, తమ ప్రచారమున కిందువలన భంగము గలుగదని, మంత్రిగారు చెప్పటచోద్యము. ఒకవంక కల్లుపాటదారులను ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహింపరచుచు, వేరొకవంక మద్యపానము వలదని బోధించుటవలన, ఎట్టిప్రయోజనము గలుగజాలదు.

లేబరు ప్రభుత్వములు

ఇంగ్లండునందును, ఆస్ట్రేలియా యందును గూడ లేబరు ప్రభుత్వము లేర్పడినవి. ఇదివరకెన్నెదను, ఇట్టి సంఘటనము జరుగలేదు. ఆయుధములను తగ్గించు విషయమునను, ప్రపంచ శాంతిస్థాన విషయమునను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు ఆస్ట్రే

లియూ ప్రభుత్వ మికమిద మసూసూర్తిగ తోడ్పడు నని, కాబోవు లేబరు ప్రధానమంత్రి యగు స్కలిన గారు తేటపరచిరి. వీరిమూలమున, ఇంపీరియల్ మతము మార్పు జేందుచో, సామ్రాజ్యమునకు విశేషలాభము చేకూరగలదు.

విదేశవాత్సల

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు ఓడిపోయెను

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 17:—ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు బ్రూసుగారు ఓడిపోయిన స్పష్టముగ చెలిపిరి.

జినివా అంతర్జాతీయకార్మికసభ

యజమానులు ప్రతినిధులు పాల్గొనుట

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 17:—ఓడలలో పనిచేయు గంటలను గూర్చి చర్చించుటకు యజమానుల ప్రతినిధులు సభకు వెడలిరి.

రుమేనియా రీజెన్సీసభ

(రూటరు)

మేరిరాని

లండన్, అక్టో 17:—బెర్లిన్ ను వార్తలు చెలిపిన సంగతులు తనకు ఏమియు తెలియనియు, తానెన్నడును అట్టిమాటల నెరుగననియు ఎవరితోను తానెట్లు మాట్లాడలేదనియు రీజెన్సీ సభలో స్థానమును పూర్తిజేయుటకు ప్రభుత్వోద్యోగం లేవరును అట్టిమాటలను గానింపలేదనియు కేరీగాణి చెలిపెను.

పలనైయిను ప్రజలు

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 17:—పలనైయినులో జరిగిన అల్లరులచే అందుండి ప్రజలు న్యాయాధిక్తుల బోవుచు ప్యారిసులో ప్రవేశించిరి.

నల్లమందు ఒడంబడిక

జర్మనీ ధ్రువపరచుట

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 18:—జినివా నల్లమందు ఒడంబడికను జర్మనీ ధ్రువపరచినది. ఈ ఒడంబడిక నవంబరు 18 తేదీ నుండి అమలులోనికి వచ్చును.

గనులపరిశ్రమ

మంత్రులసభ

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 17:—మంత్రులసభ వారు బొగ్గుగనుల పరిశ్రమనుగూర్చి బొగ్గుయజమానుల ప్రతినిధులతోను, గనుల పనివాండ్ర నాయకులతోను చర్చించిరి. ముందు చేపబోవు కాసనములను చూచి రుచి 3. వేతనములను చూచుచు 3. కుండ పని చేయు గంటలను వచ్చే సంవత్సరము ఒక ఆరగంటవేపు తగ్గించెద రని రి. గనుల యజమానులకు పని వాండ్రు ఇచ్చు రాయల్టీ (బుసుము) ప్రభుత్వమునకు చెందవలె ననుచున్నారు.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడిక

నర్ వెస్ట్ లో రై నుగారు-హంచిలాభకరము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు, 17:—స్వాతంత్ర్యముగల ఈజిప్టుతో ఈజిప్టువారి ఇష్టముతో తేసికొన్న ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడిక ట్రిబ్యునకు చాల మంచిది, లాభకరము. దీనితో తగాదాలు అంతమొందును. ఈజిప్టులోనున్న ప్రభుత్వ మెట్టిదయినను ద్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ప్రసక్తిలేదు. ఈ ఒడంబడికను ఈజిప్టు ప్రభుత్వము ఈజిప్టు ప్రజల ఆమోదముతోనే సంతకముచేయవలె ననుచున్నది. అట్లయినచో ఆంగ్లో-ఈజిప్టు సంబంధములు శాశ్వతమైతిగ ఏర్పడిపోవును. సంతకముచేయ నిచ్చుగించుటతో ఊరకొనక దానిని అమలుజరగజేయుటకు గూడ పూను కొనవలె ను. ట్రిబ్యును, ఈజిప్టు పూరించిన సమస్యలను ఈజిప్టు ప్రజలు గ్రహించిరి ఈజిప్టు హక్కుమీద నరు తలంచుచున్నాడు. కాన నాయకులు ప్రజాసేవ నడిపించెదరుగాక యని హెచ్చరించుచున్నాడు.

ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయము

కోడ్సు ఉపన్యాసములు

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు, 17:—ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయమున రోడ్సు ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు వచ్చిన స్కట్లన్ సేనానిగారు లండనులో నిన్ను దక్షిణ ఆఫ్రికా భౌగోళికదయమును గూర్చి యుపన్యాసించిరి. ఎంతటి చిక్కులతో గూడుకొన్నను దక్షిణ ఆఫ్రికాతో మంచి జాతిసంబంధము లేర్పడినవి. అభివృద్ధి గాంచిరి. ఇటులనే యభివృద్ధి నిలచియుండును. ఆఫ్రికాఖండము నంతను చాల కష్టపడుస్వలు ఎదురు జూచుచున్నవి. దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రజలు తమ బాధ్యతను గుర్తించుచున్నారు. రాబోవు సంతతి వారిని కొంతవరకు వారిలోనికి దెచ్చుచున్నది. తొందరపడకుండ చేయుచున్నది. ఇది ముందు కుపకరించును. మానవసమస్యను సమగ్రముగ పరిష్కరించుటకు వీలగును. దక్షిణ ఆఫ్రికా భౌతికాభివృద్ధి సానుచునే యుండును.

స్కట్సు వెర్బుకు సమావేశము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 17:—విరోహ యుద్ధమున తూర్పు ఆఫ్రికాలో స్కట్సుగారితో పోరిన జర్మన్ సేనాని వాక్ లెఫ్టెంట్ వెర్బుకుగారిని స్కట్సుగారు డిశంబరు 2 నీ తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధ విందుసందర్భమున స్కట్సుగారు కలిసికొనెదరు. విందు కాన్ఫరెన్సుగారే అధ్యక్షులు. స్కట్సుగారు వెర్బుకుగారి ఆరోగ్యమునకై ప్రార్థించెదరు. యుద్ధవిరామపు టొడంబడిక సంతకమైన పిదప వెర్బుకుగారు లోబడిరి. ఇతనికి గొప్ప యుద్ధ గౌరవమును జూపిరి.

మగ్డొనాల్డుగారు అట్టావా జేరుట

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టో 18:—మగ్డొనాల్డుగారు మాతురుతో కేటి యడయము అట్టావా జేరిరి. కనడా ప్రధానామాత్యుడు మెకంజీ కింగుగారు కలిసికొనిరి. విల్లింగ్ డెన్ ప్రభువు మగ్డొనాల్డుగారిని ప్రభుత్వమందరమున అహ్వానించెను. తరువాత మెకంజీ కింగుగారితో సాకాదశ స్వర్ణయునుగూర్చి ముచ్చటించుట జేరిరి. నేడు డొమినియను ప్రభుత్వము వారతనికి విందొసగెదరు. అపుడు ముఖ్యమంత్రి ప్రకటనమును మగ్డొనాల్డుగారు గావింపవచ్చును.

మోటారుబండ్ల ప్రదర్శనము

లండనులో 30 రకములకుపైగా మోటారుబండ్లు ప్రదర్శింపబడినవి. ఇందులో నూటికి 60 ఇతర దేశములనుండి వచ్చినవే. 3500 పౌనుల మొదలు 100 పౌనులవరకు డిక్రీక్ మోటారుబండి ఖరీదు.

వార్సాలో మంత్రిగనున్న సర్ విలియం అగ్లెన్ గారిని రాయబారిగ జేసిరి.

ఆస్ట్రేలియా ఎన్నికలు

(రూటరు)

బలాబలములు

లండన్, అక్టోబరు 16:—

కార్మికపక్షము	45
జాతీయవాదులు	15
కంట్రీపక్షము	10
స్వతంత్ర జాతీయవాదులు	8
స్వతంత్రులు	1
కంట్రీ ప్రాగ్	1

ఆర్ 101 మరల రెండవారి 19 తేదీని పయనమగును. వాతావరణము మాత్రము అనుకూలముగ నుండవలెను.

యుద్ధవిరామ ఉత్సవమునాడు రాజుగారితరపున యువరాజు వ్యవహరించును.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 18-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యస్థానములు	తేదీ 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	తేదీ 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	తేదీ 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	తేదీ 24 గంటలలో వర్షము	తేదీ 24 గంటలలో సగటు వర్షము	తేదీ 24 గంటలలో సగటు ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత
గోవాల్ పూర్	81	75	8.4	28.1	+ 17.6	
విశాఖపట్టణము	81	76	0.8	9.2	+ 5.0	
కాకినాడ	83	75	0.2	6.1	+ 2.0	
మచిలీపట్టణము	87	76	...	4.5	+ 0.8	
కర్నూలు	92	74	...	8.1	+ 0.7	
బళ్లారి	91	72	0.5	5.8	+ 2.7	
అనంతపురం	2.5	+ 0.4	
కడప	95	74	0.1	8.1	0	
నెల్లూరు	94	77	0.4	5.6	+ 2.1	
గుడూరు	97	79	...	1.8	— 4.0	
కడపూరు	94	78	...	2.8	— 1.6	
వెల్లూరు	92	77	0.1	4.4	+ 0.9	
సీలము	94	74	...	2.6	— 1.8	
కోయంబత్తూరు	87	70	...	0.8	— 2.8	
తిరుచునాపల్లి	98	74	0.1	8.0	+ 3.7	
నాగపట్టణము	98	74	0.1	2.6	— 0.8	
గుధుర	95	78	0.5	4.8	+ 0.4	
పాంబక్	90	81	...	1.8	— 2.7	
పాలంకోట	1.1	— 2.5	
తిరువేండ్రము	88	74	...	7.5	+ 2.1	
కొచ్చిన్	88	74	...	16.7	+ 9.2	
కాలికట్టు	86	75	...	7.3	+ 0.8	
మంగుళూరు	86	75	...	15.5	+ 10.9	
బెంగళూరు	87	87	...	3.1	— 1.2	
మెర్కాల్	75	68	0.1	5.7	0	
కొడైకనాల్	66	52	...	8.7	— 1.8	
కూనూర్	71	58	0.2	2.1		

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 3.4" విశాఖపట్టణములో 0.3" కాకినాడలో 0.2" వర్షించెను. ముఖ్య పట్టణముగా నుండెను. మచిలీపట్టణములో తప్ప ఇతరచోట్ల 5 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—బళ్లారిలో 0.5" కడపలో 0.1" వర్షించెను.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.4" వర్షించెను. ముఖ్య గానున్నది. పగటికేడిమి 3 మొదలు 8 డిగ్రీలు రాత్రికేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు అక్కువ.

సి. ఆర్. చినలబర అయ్యర్, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వము.

మైలాపూరు సంగీతనభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున యీ నెల 20 తేదీని సాయంత్రము 4-15 గంటలకు మైలాపూరునందు గోపాలనాయకర్, వి. ఎస్. న్యూ-లువోలు నందు మిస్. కోలర్ రాజమౌళి గారు గానము సత్పెదరు.

శ్రీ సంగీతశాల:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 4-8 గంటలకు గోకేలవోలునందు బ్రహ్మ శ్రీ మాంగడి చిదంబర భాగవతారాధారు (ఇంద్రజిత్తువధ)ను గురించి చెప్పెదరు.

కార్వోరేషను బాలికా పాఠశాల:—ఈనెల 21 తేదీని ఉదయము 10 గంటలకు మద్రాసు కార్వోరేషను వారు క్రొత్త మాంబళమునందు గల త్యాగరాయ రోడ్డునందు బాలికలకు ప్రాథమికవిద్యాపాఠశాలను తెరచెదరు.

పనివాండ్రు నష్టపరిహార చట్టనవరణ:—ఈపన రణను గురించి యోచించుటకు న్యాయవాదులసభ ఈనెల 21 తేదీని సాయంత్రము 5-8 గంటలకు రాయపేటలో సర్వేంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ కార్యాలయమున జరుగును.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:—ఈ నెల 12 తేదీతో అంతమైనవారమున మద్రాసునందు వేయికి 81 మంది చొప్పున మరణించిరి. అందు 2 రు మహిళ, 1 రు కలీ అ బార్, 8 గురు ఎంపెరికు జ్వరము, 2 మలేరియా, 22 రు తదితర జ్వరములవలనను మరణించిరి.

తిరువల్లి క్షేణి సంగీతనభ, మిస్. రాజరత్నం నృత్యం:—రేపు 19-10-29 శనివారం సాయంకాలము 5½ గంటలకు వెంకటాచల కెట్టినిల్లిలో ఒకటవ నంబరు గృహమున రాజరత్నం నృత్యము చేయును. సమర్థులగువారు తిరువేంగడం మున్నగువారు మృదంగములను, బలరాం క్లారునెటును వాయించెదరు.

గార్లభహింసకు చాకలివానికి జరిమానా:—గోవిందస్వామి అనుచాకలివాడు మద్రాసు నగరమున తనగాడి దగ్గర మోయలేనంత బట్టల మూటను నేసి తీసికొనిపోవుట ఎస్. పి. సి. ఎ. వారు చూచి వానిపై ఎ గూరు పోలీసు ఓర్డర్లతో కేసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు నేటి యుదయమున ఆచాకలివానికి రూ 20 జరిమానా విధించిరి.

రాకపోకలు:—సి. రాజగోపాలాచారిగారు తిరుచంగోడునకు, సి. వి. కాలెరిత్ గారు గోదావరికి, డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలయ్యారుగారు బెడవాడకు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి యేగిరి.

పి. ఎస్. మిత్ర తెలిగ్రావుల కంట్రోలరుగారు, లె. క. కేమిరనుగారు నేటియమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

శ్రీ వెంకటేశ గుణామృతవర్షణీ నభ:—ఈసభ వారియజమాన్యమున రేపుసాయంత్రము 5 గంటలకు పెరంబూరు బారక్కునందు వెంకటవరదలినాన భవనమున బి. శివరావు, ఎ. రామస్వామి మొదలయ్యారుగారు మతమును, మతనియనుములను గురించియు ఉపన్యసించెదరు. ఈనెల 20 తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు పై స్థలమునందే కె. వి. రమణమూర్తి, బి. గోవిందరాజులనాయకుగార్లు భాగవదీయము సత్పెదరు.

మద్రాసు కార్వోరేషను కుప్పసనివాళ్లు, రోడ్డుపనివారు, డ్రైనేజ్ పనివాండ్రు సంఘము
పై సంఘముయొక్క కొరతలను కార్వోరేషనుద్యోగములు గమనింపకుండుటచే ఈ ఆక్టోబరునెల 19-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5½ గంటలకు ఒకమీటింగు పై సంఘముతెరవన చింత్రాపేట నేషియల్ పార్కునందు జరుగును. ఆసమయమున కార్వోరేషను కాన్సిలర్ శ్రీమాన్ డాక్టరు సి. నరేశమొదలి యార్ గారు ఆగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.

కార్వోరేషను, కాన్సిలర్లు శ్రీమాన్ ఆర్. మదనగోపాల నాయుడు మొదలగు వారును, మతితరులను విచ్చేయుదురు. కావున సకలడిపో, డివిషనుపనివాండ్లను తప్పకుండ సచ్చు నట్లు ప్రార్థితులు.

ఎస్. శ్రీరాములునాయుడు, సెక్రటరీ.

చెన్నరాష్ట్ర సహకార సమైక్యసము

రాయపేట, మద్రాసు, 15-10-1929

ఈ పట్టణములోని సహకార సంఘములవారు వారిసంఘముల ఉపవిధుల (బైటాలు)ను, వాటికి సంబంధించిన విధుల (రూల్స్)ను తెలుసుకొనకపోవుటచే అనేక కష్టములు పడుచున్నారని యీసమైక్యసమువారు విని, అటువంటి వారికి తోడ్పడదలచి, సంఘముల మొదలగుటగాను యీపట్టణములో వాలుగు తావుల సహకారపు తరగతులు పెట్టియున్నారు. అచ్చట సహకారమును గురించిన్ని, మొదలయొక్క హక్కులను, బాధ్యతలను గురించిన్ని మొదలగు అభివృద్ధికి వచ్చేవార్గములను గురించిన్ని చెప్పబడును.

ఈ నెల 19వ తేదీ శనివారము 6 గంటలనుండి దక్షిణామూర్తి మండపము, చాకలిపేటలో, మహారాజశ్రీ యన్. వెంకయ్యగారు ఎం. ఎల్. సి., డైరెక్టర్, ఆంధ్ర సహకార సమైక్యసము, బెజవాడ. మీ సంఘములు నడుపు విషయములను గురించి చెప్పెదరు. కాన మీరందఱు ఆసమయమునకు వచ్చి, వారుచెప్పునది శ్రద్ధతో విని, మికష్టములు తొలగించు వుపాయములను, మీరు వృద్ధికివచ్చు వార్గములను కనుగొనవలసి నేను కోరుచున్నాను.

జి. శ్రీరాం బాబు,
గౌరవ కార్యదర్శి.

మహాత్ముని పర్యటనము

ముస్సోరిలో ఒకవారము దినముల

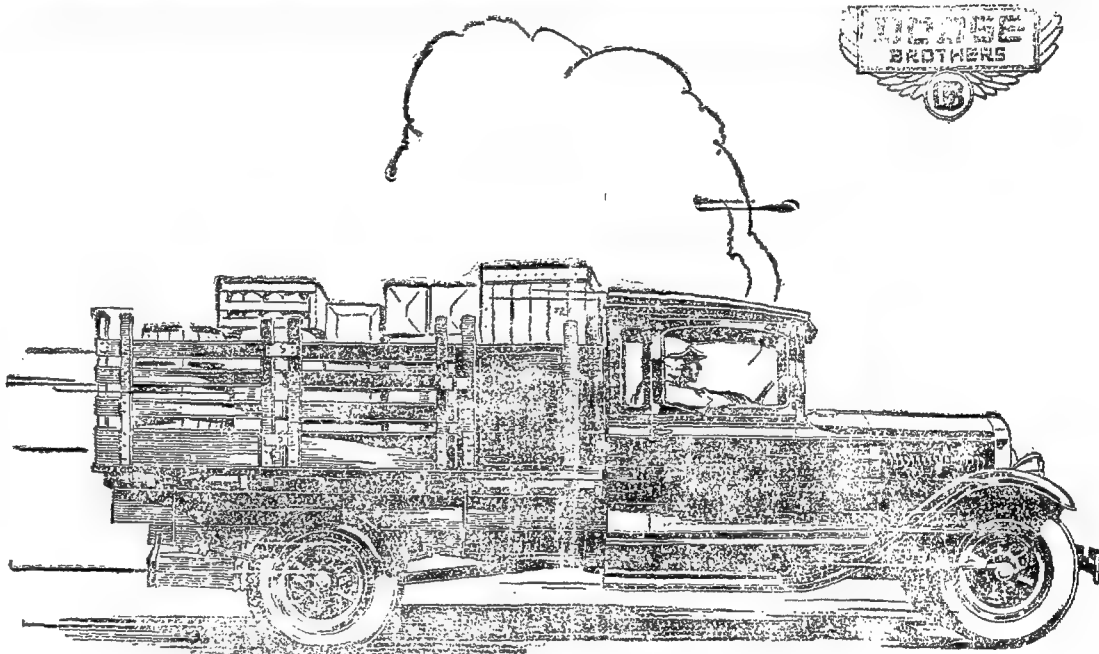
విశ్రాంతి పుచ్చుకొనెదరు

ముస్సోరి, ఆక్టోబరు 17 :—గాంధీమహాత్ముడు నేటి దినము ముస్సోరి చేరిరి. అన్ని సంఘములవారు మహాత్ముడును గొప్పస్వాగత మొసగిరి. ఊరేగింపుతో హిమాలయ క్షేత్రమున తీసికొనిపోబోరి. మహాత్ముని ఆగమన గౌరవార్థమై నగరమున కడురమ్యముగ ఆలంకరింపబడెను. ఒక వారముదినముల పాటు ఈ నగరమునం దుండెదరు. (ఆ. ప్రె.)

గోపాలపురం చేరువను తుపాను సూచన

పునా, ఆక్టో 18—బంగాళాఖాతమునందలి తుపాను సత్వరముగ సన్నగిలి నేడుదయము గోపాలపురం చేరువను, చాందుబలి తీరమున వాయుగుండ మేర్పడెను.

ఈ శాస్త్రములను, మద్రాసు రాష్ట్రపు ఉత్తర తీరమునందు విప్లవముగ వర్ష ముపడెను. దక్షిణ బంగాళా, బిరిస్సా, మదరాసు ఉత్తర తీరములందు వర్షము అధికముగనుండెను. బర్మా మధ్యరాష్ట్రములందు తుపానుగాలి కొట్టెను. వర్ష పాతము:—పొట్టు బెయ్యన 5½ అం. బొంబాయి, ఆక్టోబరులందు 1½, కలకత్తా 3, బాలసోర్, కటక్, జబల్పూరులు 1½, గయ, బరంపురం 1, చాందు బలి 3, బారిసాలు, రాంచీ 1½, గోపాలపూరు 3, మధుర, బళ్లారి 1½, విశాఖపట్నం, కళింగపట్నం, కాకినాడ, కార్యూరు, మాను 1½ అంగుళములు. (ఆ. ప్రె.)

**ఒక నూతన డాడ్జీ ట్రక్కు—
ఒక నూతన తక్కువధరకే యివ్వబడుచున్నది**

133-అంగుళముల వీల్ బేస్ గల నూతన డాడ్జీ ట్రక్కు ప్రస్తుతము పూర్తిగా అసాధారణమైన స్థాన మాక్రమించుచున్నది... నూతన తక్కువధర చొప్పున మిక్కిలి ఆమోఘమైన చాసిస్.

ఒకసారి పరిశీలనార్థమై ప్రయాణము చేసి చూడుడు. గమనవేగము, శక్తి, భద్రత, నడపుటయందు సులభత, ప్రయాణసౌఖ్యము వగైరాలను పరిశీలింపుడు. హుక్ ను వైకి తీసి, దృఢమైన, నవీన, 4 సిలిండరు ఎంజనును వరిక్షింపుడు. పెడసరమైన శ్రేణు, ఇరుదులు, స్ప్రింగులు వగైరాలను గమనింపుడు.

పుడు. త్వరితమైనట్టియు, నిశ్శబ్దమైన, నమ్మకమైన 4 వీల్ హైడ్రాలిక్ బ్రేకులు వగైరాలకు ప్రాముఖ్యత నొనగవలెను.

ఈ ట్రక్కులలో నొకదానితో పనిచేయుడు. మీబరువులను నమ్మకముగాను, మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైన తక్కువధర ప్రకారము 1 మైలుకు, ఒకనడకకు, ఒక సంవత్సరము నకు గొనిపోవునట్లు మీకు పదిలముగా తెలియును. లేక, మీకు ఆరు-సిలిండరు ట్రక్కు అవసరమున్నచో మీరు చూడ గోరునట్టి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన డాడ్జీ బ్రదర్స్ ట్రక్కుగలదు.

**DODGE BROTHERS
TRUCKS AND BUSES**
CHRYSLER MOTORS PRODUCT

సంపక దారులు:—
అచ్యుత్ అందు కో, లిమిటెడ్.,
మద్రాసు.
బెంగుళూరు, కల్కికోట, కొట్టయం, తిరుచినాపల్లి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సెనెటు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ "సెనెటు" సభ వారీయం యము 11 గిలి 20 నిలకు, విశ్వవిద్యాలయ భవనమున, వైసు చాన్సలరుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. సభా కార్యక్రమపట్టికలో మొట్టమొదటి విషయము ప్రశ్నోత్తరములు. అవి ముగిసిన పిమ్మట "సిండికేటు" తరపున గావింపబడిన ప్రతిపాదనలు చర్చకు వైకొనబడెను.

కీ॥ కే॥ కూటుట్రాటరుగారు

సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము వైసు చాన్సలరుగారు, చిరకాల మీసభయందు సభ్యులుగ నుండి చాల ఎక్కువ యాభిమానముతో సభాకార్యనిర్వహణమునకు తోడ్పడిన సర్ విక్టరు ముక్రే కూటుట్రాటరుగారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు, వారి సభాకార్యక్రమమున పాల్గొని సభా గౌరవమును విలువయు చాల పెచ్చింపజేసిరి అని నుడివెరి. విక్టరు కూటుట్రాటరుగారి దేశమునుండి వెదిలిపోవునపుడు వారు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగుచు విశ్వవిద్యాలయమును ప్రశంసించుచు వ్రాసినదానిని చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట వైసు చాన్సలరుగారి ప్రతిపాదనపై సిండికేట్రానమును, సభ్యులందరు సంగీతముగ లేచినిలిచి అంగీకరించిరి.

ఇదివర కీసభాసభ్యులుగనున్న సర్ విక్టరు ముక్రే కూటుట్రాటరుగారిమరణమున కీసభవారు విచారపడుచు వారికుటుంబమున కీసభవారి అనుభవమును దెలుపుచున్నారు.

వేసంగి సెలవులలో మార్పులు

వేసంగి సెలవుల తేదీలను మార్చవలసినదని కొందరు పాఠ్యాయులు గౌరగా, సిండికేటువారి రీతియమును విచారించి, ఉపాధ్యాయుల యభిప్రాయమును వైకొని, విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలలో 2 వ అధ్యాయమునందు 18, 28 నిబంధనలను, 28 వ అధ్యాయములో 12 వ నిబంధనను ఈ క్రిందివిధముగ సవరించుటకు శిఫార్సు చేసిరి.

"ఏప్రిలు 15 తేదీనుండి జూన్ 15 తేదీవరకు" అను పదములను తొలగించి వానిస్థానమున "మే 1 వ తేదీనుండి జూన్ 30 తేదీవరకు, (రెండు తేదీలు కలపి)" అనుపదముల చేర్చవలయును.

సిండికేటు తరపున ఎన్. సత్యమూర్తిగారి శిఫార్సున, అంగీకరింపవలసినఉపపాదింపును విశ్వవిద్యాలయ యోపాధ్యాయులందరు నీ శిఫార్సు సంగీకరించిరి నుడివెరి.

కృష్ణరావు భాస్కర్లేగారు బలపరచిరి. పిమ్మట నీ ప్రతిపాదన ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను.

రిసర్చ్ ఫెల్లోషిప్స్

ప్రతివత్సరమున "మూడు" రిసర్చ్ ఫెల్లోషిప్స్ లి"నొసగుటకు సిండికేటువారికి 28 వ అధ్యాయమునందుని నిబంధన లభికారము నొసగుచుండెను. "మూడు" అనుపదమును "నాలుగు" గవలంపవలసినది సిండికేటువారు శిఫార్సుచేయగా, ఎం. రత్నసామిగారి శిఫార్సును అంగీకరింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. సత్యమూర్తిగారు ఆమోదించిరి. పిమ్మట సంగీకరింపబడెను.

ప్రావిడెండుఫండు నిబంధనలు

పర్యవేక్షకు ఉచ్యోగములలోనున్నవారికి మాత్రమే ప్రావిడెండు ఫండు నిబంధనలు వర్తించునని దెలుపుచు, 25 వ అధ్యాయమునందుని నిబంధనలను సవరించుటకు, సిండికేటు తరపున కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రుపపాదింపగా సత్యమూర్తిగారు బలపరచిరి. ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

ట్రెయినింగుకోరు

నుదరాను "యూనివర్సిటీ ట్రెయినింగుకోరు" నకు సాధారణముగా ప్రతిసంవత్సర మొసగు రు 2000 లు గాక సిండికేటువారు మరి రు 1000 ల విరాళము నొసగిరిని తెలుపుచు, దీని సంగీకరింపవలెనని బెర్బాంగారు ప్రతిపాదించిరి. ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

విరాళములు

ఇండియను కెమికలుసొసైటీకి మరి మూడువత్సరముల వరకు సొలి కు 50 ల చొ॥ న విరాళముల నొసగవలెనను శిఫార్సును, బెర్బాంగారు రుపపాదింపగా, సంగీకరింపబడెను.

"జర్నల్ ఆఫ్ ఇండియన్ బొటానికలు" సంపాదకునకు మూడుసంవత్సరములవరకును, సాలనకు 150 ల చొ॥ న విరాళము నొసగుటకు సిండికేటువారు గావించిన శిఫార్సును అంగీకరింపవలెనని బెర్బాంగారు సత్యనారాయణగారు రుపపాదింపగా, సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

రిజిస్ట్రారు ఆఫీసునందు 4 సొలి 1 1/2 మాసములు టెంపరరీగా పనిచేసిన ఎం. ఎన్. మినాక్షినందరం ఆను గుమాస్తా పనినందే తొలగింపబడెనని యా, ఆతడు నీ వ తే సిన

కాలమునకు సొలి అరమాసపు వేతనముచొప్పున విరాళము నొసగవలెనను శిఫార్సును ఆమోదించవలెనని కె.వి.కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రుపపాదింపగా, కృష్ణస్వామిగారి రుదుర్పును పిల్లనయెడల నతనిని తిరిగి పనిలో చేర్చుకొనవలెనే గాని, ఇట్లుము వచ్చినటుల విరాళముల నొసగరాదనియూ, నిబంధనల కిది విరుద్ధమనియు నుడివెరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఎట్టి సిద్ధాంతములేక ఇట్టివిరాళము నొసగుట ఆశాస్త్రియమనియు, న్యక్తుల అభిమానములకు తావొసగుట అవాంఛనీయమని నుడివెరి.

కొంత చర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

"తమిళ వెక్విక" కొరకు అదనముగా రు. 1201 ల గ్రాంటు నొసగవలెనను శిఫార్సును కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రుపపాదించుచు, ఇదివరకు ఊహింపని న్యాయమునలన నీ విధముగ గౌరవనివచ్చెనని నుడివెరి.

ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

క్రొత్తఉద్యోగములు

రిజిస్ట్రారు ఆఫీసునందు రెండు క్రొత్తఉద్యోగములను ఏర్పరపవలెనను శిఫార్సును కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రుపపాదించుచు, ఆఫీసులో సామానులను, భవనములను కాపాడుట కొక ఓవర్సీరును "చైర్ మన్" ఒకరును గావలసియున్నా రని నుడివెరి.

రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రతిపాదనను గురించి మాటలాడుచు వైయద్యోగుల కొనకు వేతనముల దెలియగొరిరి.

కృష్ణస్వామి కాస్త్రిగారు ప్రతిపాదననెదుర్చుచు ఓవర్సీరు నియోజనమునకు ఖర్చు కుమారు 111500 లకుపైగా బదురి వుట్టిని సెనెటువారి అంగీకారమున గనుగొనుట అవసరమని సిండికేటువారు చాలించుచుండిరియు, సెనెటును లేలికచేసి వ్యవహరించు చుండిరియు సెనెటు భవనముల "మెరీన్" భవనమును పడగొట్ట నెంచుచున్నచు "మెరీన్" వైపున దానిని కాపాడుటకు నేలకొలిది వచ్చించి ఓవర్సీరును నియమించుట దుర్మయమనియు నుడివెరి.

గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగారు "ఓవర్సీరు నియమము విషయమును సిండికేటువారు పునర్విచారణ యొక్కవలెనని సవరణ మ ప పా దించిరి. టి. ఎన్. వేంకటేశ అయ్యగారు బలపరచిరి.

కొంత చర్చజరిగిన పిదప సవరణను నొటునకు బెట్టగా నధికసంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడెను. సవరింపబడినరీతిని ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

భూగోళశాస్త్ర విద్యాలయము

విశ్వవిద్యాలయములవారి యా జ మా న్య ము న నొక భూగోళ విద్యాలయను ఏర్పరచుటకు నిర్ణయింపబడిన ప్రణాళిక సంగీకరింపవలెనని, సిండికేటు తరపున రత్నసామిగారు రుప దించిరి.

ఈవిషయమును, సిండికేటువారు పునర్విచారణ చేయవలెనని, కాల్గెగా రుపపాదించిరి.

కె.వి. కృష్ణసామి అయ్యగారు, మండ్ర శేఖరన్ ఫెసనుగార్లు సదరు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. ఇరుపక్షమునను పలువురు సభ్యులు ప్రసంగించిన పిదప వొటునకుబెట్టగా కాల్గెగారి ప్రతిపాదన అధికసంఖ్యకులచే నామోదించబడెను.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

దొరరాజుగారు, తాము స్టోటీనునొసగిన సిండికేటునందు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రపాదించవలసి దెలుపుచు, ఈ యుదయము జరిగిన కార్యక్రమమునందు, సిండికేటు శిఫార్సులు రెండు మూడు నిరాకరింపబడెననియు, అవి విశ్వాసరాహిత్య నూచకములే ననియు, కనుక తన ప్రతిపాదన ఆన పునరమనియు (నపు) నుడివెరి.

సభ వారంతట ఘలవోరములకు లేచిరి. తిరిగి మధ్యాహ్నము 3 గం॥ లకు సమావేశమగుదురు.

మోటారు సైకిలు కారుతోడ డీకొనుట

మాంటురోడ్డునందు ప్రమాదము

నేటి యుదయము మాంటురోడ్డునందు అడిసను అందు కంచెనీ ఎదుట నొక మోటారుకారు మోటారు సైకిలుతో డీకొనెను. మోటారు సైకిలు ముక్కుముక్కుయొందు. మోటారు కారు ఘోర్మనుండి సెంటుథామన్ మాంటునుకు పోవుచుండెను. దీనిని కృష్ణజోన్నగారు నడుపుచుండిరి. మోటారు సైకిలుమీద పి. ఆర్. ఆంధు సమ్మ కంచెనీలో నుడివోయియు కామికగారు పోవుచుండిరి. ఈరెండును డీకొనినపుడు కామికగారు క్రుల్లి కొడ్డుమీద పడెను. ఈతనికి గాయములు తగిలెను. ఈతనిని జనరలు ఆసుపత్రికి ఒకిట్టగావించుటకు గొంపాయిరి. పోలీసు వారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

మీరటు కేసు వదలుకొందురా?

బోనుగారి అభిప్రాయము

మీరటు, అక్టోబరు 17 :— "బ్రిటిషు, రషియా ప్రభుత్వములు అంగీకరించిన ఒడంబడిక ప్రకారమైనను మీరటు కుట్ర కేసు వదలుకొనవలసి యుండును."

అనిలకాంతి బోనుగారు, వంగరాష్ట్ర కార్మికసంఘాధ్యక్షులును, అమృతబాదు పత్రిక సంపాదకులును దెలిపిరి. మీరు కె. సి. రాయి చౌదరి ఎం. ఎల్. సి. గారితోగూడ నిన్నును మీరటు వచ్చి ముద్దాయిలను జూచిరి. మజఫరు అహమ్మదు, హమదులుచూచి గార్లు తప్ప తక్కిన ముద్దాయిలందరు మంచి ఆరోగ్యముగ నున్నారని బోనుగారు దెలిపిరి. ముద్దాయిలలో నెక్కువమంది తమకేసు డిఫెన్సును స్వయముగా తయారు చేసుకొనుచున్నారు. ముద్దాయిలలో అందరికి భిన్నాభిప్రాయము లున్నను ఒండొరులు సఖ్యత గనేయున్నారు. చదువుకొనుచున్నారు. జైలులు నూపర్చుట గారు మర్యాదగ నే ప్రవర్తించిరి. ముద్దాయిలకు పతనీయ గ్రంథములు, పత్రికలు ఒసంగి బయట విషయములు దెల్పుచునేయున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సోవియటు రషియాతో రాజకీయ సంబంధము లేర్పరచుకొన్న పిదప యీ కేసు రద్దు చేయబడునని నుటి కొందరు ఆశించిరి. ముద్దాయిలు జైలులు అధికారులకూర్చి ప్రశంసించుచునే దెల్పిరిని రాయిచౌదరి గారనిరి. (అ. వె.)

పచ్చమర్రి, అక్టోబరు 16 :— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ రాజ్యపు జనవరీసెలయందు సమావేశముకాదని నిన్న రాత్రి నాగపూరునుండి వచ్చినతంతివార్తయందు ఏలాటి ఆధారములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు. సభను ఎప్పుడు సమావేశ పరుపవలె నను విషయమును ప్రభుత్వమువారు యంత వరకు ఆలోచించలేదు.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంచెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు 3 వ తరగతి టిక్కెట్లు

1-11-1929 తేదీనుండి పండ్లు, కూరగాయలు, తమలపాకులు, రొట్టె, పాలు, పెన్న, పెరుగు, చేపలు, కోళ్లు, బాతులు, గ్రుడ్లు వగైరాలను బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు రెండింతలు సాధారణ సింగిల్ థరను చెల్లించుటచే 3 వ తరగతి రిటరన్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

నుండి	వరకు
1 పెరంబూరు అందు మున్నల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు స్టేషనులనుండి (రెండు స్టేషనులు చేరి)	మద్రాసు స్టేషనులకు పెరంబూరు లేకుండా
2 తిరువత్తియూరు అందు తడ స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)	డిటో
3 బెంగళూరు తూర్పు అందు మారికుప్పం స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)	బెంగళూరు కన్వోల్స్ మెంటు అందు బెంగళూరు సిటీ

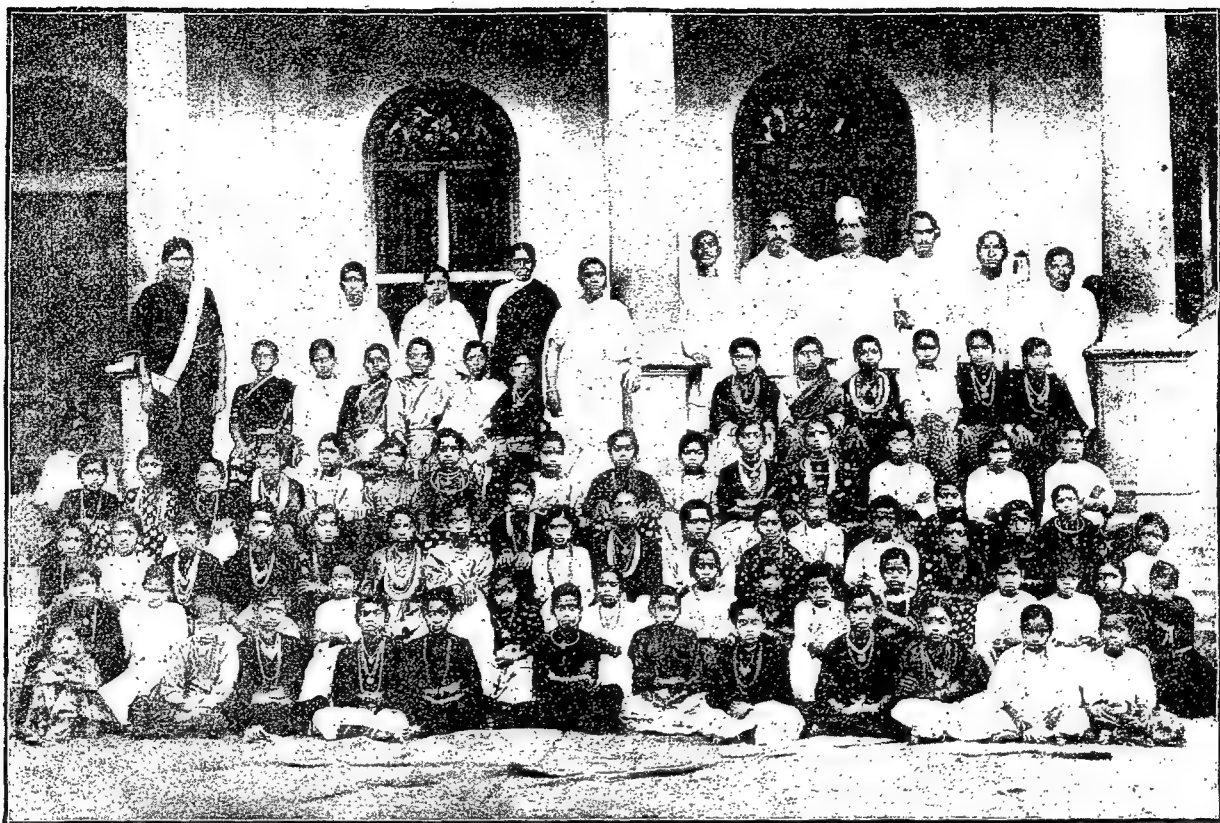
నిర్ణయముగా తెలుపబడిన తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగు ప్రయాణము పూర్తికావలెను.

2. ఈ రిటరన్ టిక్కెట్లతో మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లలో ప్రయాణముచేయ వీలులేదు.

3. ఈ టిక్కెట్లు గలవారు ప్రత్యేకముగా చార్జిని చెల్లించకనే పైన తెలుపబడిన బజారునందు అమ్మబడునట్టి వస్తువులను 30 నేరులవరకు గొనిపోవచ్చును. ధనా ఒకటికి 30 శేర్లకు మించిన 2 మణులకుపాచ్చునిబరువులకుమణునికి 1 మెయిలు ఒక పైనుచొప్పున చార్జి చేయబడును. సదరు చార్జి 2 అణాలకు మించక యుండవలెను. 2 మణులకు పాచ్చుగా గల సరకు లకు మామూలుగ్గటి ధరల చొప్పుననే చార్జి చేయబడును.

తిరుగుప్రయాణమునందు 15 శేర్ల లగ్గజివాముగా మందు గడ్డ 10 శేర్లతో సహా వాపసు చేయబడిన కాళి గంపలు, డబ్బాలు వగైరాలు తీసుకొనిపోవచ్చును.

గుంటూరు వైశ్యయువతీ విద్యాలయము

ఈ విద్యాలయవార్షికోత్సవము కడచిన నెల జరిగెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ

సెనేటుసభ్యుల కొక మాసని

మహాశయలారా!

విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధి నే తమ మాదర్శముగ, నిజాని మాశక్తివలనలేక విశ్వవిద్యాలయ శ్రేయమునకై పనిచేసేవమని దేశమనకు వాగ్దానమొనర్చి, అధిక శ్రమకొని, సెనేటుసభ్యత్వము నలంకరించిన, తమకు, పనియముగ, విన్నవించు నామనవిని దయతో నాలోచింప కోరుచున్నాను.

ప్రస్తుతము, విశ్వవిద్యాలయము నెలకు నలుబది ఏబది రూపాయలు వెచ్చించి కళాశాలలో చదువగలవారికిమాత్రమే ఈ పయోగపడుచున్నది. ఎంత విద్యాశక్తియున్నను డబ్బువెచ్చింపలేనివారికిమాత్రము, విశ్వవిద్యాలయ ద్వారములు బంధింపబడి యే యున్నవి. తమకుగల సర్వస్వము నమ్మికా లేజీచదువులకై వినియోగించి తరువాత కడుపుకట్కుర్తికై, గుమాస్తాగిరికొరకు వెట్టియోత్తినట్లు తిరుగుచు, కొన్ని సంవత్సరములలో నవియునుకొరకక ప్రపంచముమీదనే విరక్తిపుట్టి ప్రాణములబాయువారి కథలను విడుచునే ఉన్నామకదా! డబ్బుకలవారమాత్రము డండయాశ్రయపై దండయాశ్రయనెత్తుచు, సంవత్సరమునకు మార్చి, సెప్టెంబరు, రెండుపండలగల మన విశ్వవిద్యాలయములో, విద్యార్థులకు విసుకైతైక పోయినను పరీక్షలైనను విసుకై జెంది ఎన్నో కొన్ని యేండ్లకు పరీక్షనెక్కపోరు. అట్టహాసములకు, పట్టప్రదానోత్సవములలో యిట్టివారిపట్టుములు గట్టుచున్నారు. తరగతిలో ఉపాధ్యాయుడుచెప్పునది, విన్నను పినక నోకమాలవిశేషించినను, బల్లలకొట్టియల్లరిచేసిననుఁ అధికారం కండ్లలోకారముగొట్టి ఇచ్చిపుచ్చుకొను, సహకారనూత్రమునవలంబించి ఒకరికొకరు “హాజర”ని యరచినను, డబ్బుగలవారగుటచే కాలేజీతములు, హాస్టలువిల్లులుచెల్లింపివిలువకలదాబుసరి కళాశాలజీవితముగడుపగల, శ్రీమంతలకు మాత్రము. “సంవత్సరమున కిన్నికోజాలు హాజరైనా” అని పరీక్షలకు లై సెస్సనిచ్చుచున్నారు.

ఏదియో నోకవృత్తిలోనుండి, జీవనము చేసికొనుచు, ప్రైవేటీనలే ఉద్యోగములకొరకే విద్యనార్జింపక, విద్యను విద్యకొరకే సేర్వదలచినవారికి మనవిశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకురానిచ్చుట సామాన్యధర్మముగదా! స్కూలులపైనను పరీక్షలోగెట్టి, ధనాభావముచేతను తదితరకారణములవల్లను, కళాశాలలో చదువవీలులేనివారిని ప్రైవేటువిద్యార్థులుగా ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలకు రావీలునిచ్చినచో, పెక్కురాయనకాశము నుపయోగించుకొందురు. అప్పుడు విశ్వవిద్యాలయము సర్వజనోపయోగకరముగ నుండగలదు. ఇది యిచ్చుటవారికి విపరీతముగ తోషనచ్చునేమోగాని కొన్ని ఇతరవిశ్వవిద్యాలయములలో జయప్రథముగ సాగింపబడుచున్నది. అలిఖరు మొదలగుచోట్ల, స్కూలులపైనను పరీక్షలోగెలిచి, రెండేండ్లుగడచిన ప్రతివారును ఇంటర్మీడి

కాళంగి శేషమాంబగారు

గుంటూరులోని వైశ్యయువతీవిద్యాలయస్థాపకురాలు.

యేటు పరీక్షకును, వారి విశ్వవిద్యాలయపు, ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో జయముబొంది, రెండేండ్లు గడపినవారందరును, కాలేజీలో చదువ నక్కరలేకయే బి. ఏ. పరీక్షకు రావీలునట్లేర్పాటు చేయబడినవి. ఎన్నియో కేలమైళ్ల దూరముననున్న అక్షుపర్లు కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయముల సీనియర్ పరీక్షలకు ఇచ్చుటనేయుండి ప్రైవేటుగ చదివి, గెల్చినవారిని మన బి. ఏ. తరగతులలో చేర్చుకొనుచునే యున్నారకదా! మన విద్యార్థులకిట్టి న్యాయమైన అనకాశముల నీయమిచే, పొరుగు విశ్వవిద్యాలయములబట్టి దేవురించలసి పచ్చుచున్నది. ఈ యన్యాయమునకు సరియైన ప్రతిక్రియ యోచించుట మీ విధి కాదా!

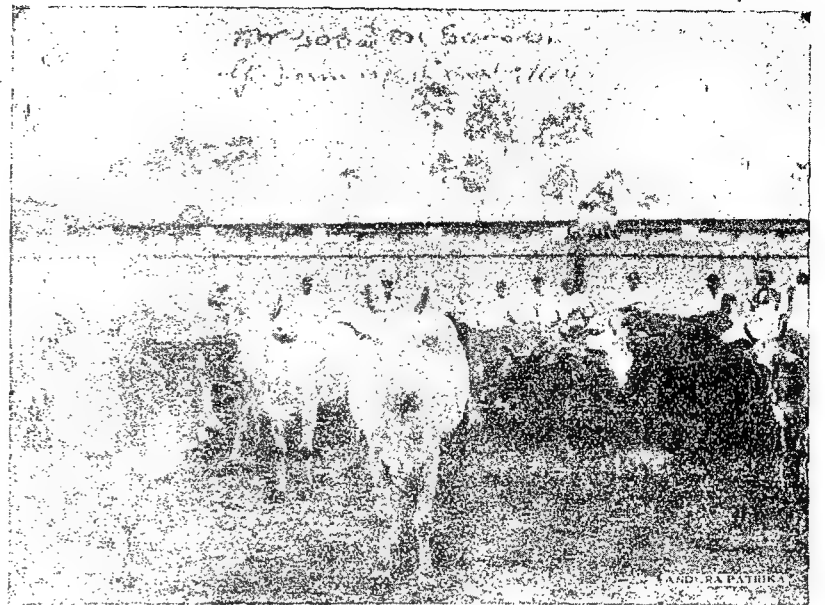
ప్రాక్టికలుకోర్సు అవసరమును ఏ కొలదివిషయములలో తప్ప, మిగిలిన యన్ని విషయములలోను, ప్రైవేటు విద్యార్థులు కాలేజి విద్యార్థులకంటె ఏమాత్రము తీసిపోరనుట సత్యమారముకాదు. కాలేజి విద్యార్థుల గ్రాండ్ ఫైనముకంటె ఇతరులు ప్రత్యక్షమభవ మే మెరుగని ఎల్లరెగిన విషయమే! అధిక

ప్రపంచానుభవము ఎక్కువ కళాశాలాశీక్షణము సొందిన రెండు రకములవారిని పరీక్షలకు రానిచ్చినచో, సమర్థులు గెల్చెదరు. మిగిలినవారోడెదరు. దీనివలన సేమి యుపద్రవముండదుగదా! ఇట్టి యనకాశము నిచ్చినచో, స్వతంత్రజీవన మొనర్చుకొనుచు దానికి భంగము గల్గకుండ విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు చదివి, విద్యాభివృద్ధినొనర్చుకొన రెంతోమంది యుత్సాహబడుచున్నారు. వీరు మిగిలినవారివలె ఉద్యోగాన్వేషణ మొనర్చక సహజముగ తమ మామూలు స్వతంత్ర జీతమునే అభివృద్ధి నొనర్చుకుందురు. సహృదయులగు, మీరందరును ఆలోచించి, విద్యాసక్తిగల అధిక సంఖ్యాకులకు ఉపయోగపడునట్లు, స్కూలులపైనను నెగిన అందరును, ప్రాక్టికలుకోర్సు అక్కరలేని, ఇతరవిషయములలో, ప్రైవేటు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు చదువ వీలునట్లు తగిన ఏర్పాట్లనుజేయ తత్పరమగువేడుచున్నాను.

“ఒక విద్యాభిమాని.”

రాజకుమారుని అక్షరాభ్యాసము:—శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజాగారి మనుచునికి 13 వ తేదీ విజయదశమినాడు అక్షరాభ్యాసముహోత్సవము జరిపిరి. బాలుని గుఱ్ఱముపై నూతనగించుట. (ఫోటో—కాలప్రస్థి అండు సమస్తి)

ఏలూరు గోసంగిరేణశాలయం దున్న గోవులు.

రాజమండ్రి బహిరంగసభ

10 వ తేదీన శ్రద్ధానంద ఘాటున గాంధీ వృత్తిపూర్తిసందర్భమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు, బ్ర. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, ఆ. గోవిందాచారిగారు మున్నగువారు ఇందు గలరు. (ఎన్. ఐ. ఎ.)

కూనవరం క్లబ్బు (తూ॥ గోదావరి)

కుడిచెవునుండి మూడవవారు జె. హెచ్. లాంగ్ రిగ్ దొరగారు, కస్టర్ వేటరు గారు, వారికి ఎడమవైపున, రావ్ సాహెబ్ కె. జి. బెల్లియప్ప, క్లబ్బు ప్రెసిడెంటు గారును, కుడివైపున, డాక్టరు జె. అప్పారావునాయుడుగారు, క్లబ్బు శ్రీకృతీగారును ఆసీనులైయున్నారు.

కూనవరము క్లబ్బు

లాంగ్రిగ్ తెన్నిసుకోర్టు

కడదిననెల 24 వ తేదీన శ్రీ జె హెచ్. లాంగ్రిగ్, ఎం.పి., ఐ.ఎఫ్.ఎస్. దొరవారు ఈ గ్రామములోనున్న క్లబ్బు ఆవరణలో ఒక తెన్నిసు కోర్టును స్థాపించిరి. తత్సందర్భమున క్లబ్బుయొక్క అధ్యక్షులైన రావుసాహెబ్ కె.జి. బెల్లియప్ప, బి.యె., దొరవారును తదితరసభ్యులను సమావేశమై శ్రీ దొర వారికి 'టీపాట్రి' గావించిరి. కార్యదర్శిగా రగు డాక్టరు జె. అప్పారావు నాయుడుగారు శ్రీదొరవారిని గౌరవించు సందర్భ మున తెన్నిసుకోర్టు శ్రీ లాంగ్రిగ్ దొరవారి పేరిట నెలకొల్ప వలెనని నుడిచిరి. శ్రీ లాంగ్రిగ్ దొరవారు వారికి గావించిన గౌరవమున కపరిమితానంద భరితులైరి. ప్రస్తుతము క్లబ్బు ఒక పర్లకాలలో నున్నది. శ్రీదొరవారు క్లబ్బున కొక సిద్ధమైన భవన మేర్పడునట్లొకర్పడించిరి. అటుపిమ్మట వారు ఆటస్థలమున కేసి శంఖుస్థాపన గావించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు, అతిథి, సభ్యులు క్లబ్బునకేగి అల్ప హార విందారగించిరి. కొంతతడవు 'గ్రామఫోను' కాలక్షేపము చేసిరి. సమావేశమునకు విచ్చేసిన కొందరు బాలికలు అతిమధుర ముగ కొంతసేపు గీతములనుపాడి సభ్యుల నానందపరచుట గావించిరి.

ఆచార గోపాలమును, ఉద్యోగులును, పౌరులును విచ్చేసి సమావేశమును జయప్రదముగా ముగించిరి.

ఈ సందర్భమున ఒక ఛాయాపటము తీయబడెను.

జె. అప్పారావు,
కార్యదర్శి.

నర్ వి. భావ్యం అయ్యంగారి శిలావిగ్రహము

మదరాసు హైకోర్టు ఆవరణయందు శుక్రవారం 18 వ తేదీన జరిగెంత మొనర్చబడును. మదరాసులోని సుప్రసిద్ధ శిల్పియగు నాగప్పగారు దీని తయారుజేసిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

దొంగనాణెముల చెలామణి

గుంటూరులో ముగ్గురు మహమ్మదీయబాలురు అరెస్టుట

నరసారావుపేటలో శోభనాద్రియను కంసాలి యింట్లో పరికరములు దొరుకుట.

గుంటూరునుండి మా స్వకీయవిశేషి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు—ఈనెల 12 వ తేదీరాత్రిదొంగనాణెములను మార్చుచుండగా ముగ్గురు మహమ్మదీయ బాలురు అరెస్టు చేయబడిరి. వారివద్ద 18 దొంగరూపాయలు దొరికెను. మరునాడు పోలీసులు నరసారావుపేటలో శోభనాద్రియను కంసాలియిల్లు సోదామాడగా 9 ఆచ్చులు, 8 మామూలు రూపాయలు, కొంత మిశ్రమలోహము. 110 దొంగ రూపాయలు, అంచులయందు నక్కలుకొట్టుటకు పరికరములు దొరికెను. పోలీసు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు విచారణ జరుపుచున్నారు. పోలీసు జిల్లానూపరింటెండెంటుగారు సంచీవశిల్లెగారు గూడా ఆరాలు తీయచున్నారు. శోభనాద్రియను, ముగ్గురు మహమ్మదీయ బాలురును పోలీసువశమున నున్నారు. (తంలి)

సర్ ఫజ్లి హుస్సేనుగారి పర్యటనము

సిహ్వా, అక్టోబరు 16 :—సర్ ఫజ్లి హుస్సేనుగారు నవంబరు 13-వ తేదీన సిహ్వా వలెదరు. నవంబరు 16, 17-వ తేదీలందు తత్వశిలలోనుండెదరు. అచటనుండి వీరు మరల లాహోరునకువచ్చి మరల పూనాకువెళ్లెదరు. 21-వ తేదీన పూనా చేరి 24-వ తేదీవరకు పూనాయందుండెదరు. 25-వ తేదీన బొంబాయికివచ్చి 27-వ తేదీకి ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు, 31-వ తేదీదిల్లీ వదిలి ఢిశంబరు 1-వ తేదీ లాహోరు చేరుదురు. (అ. ప్రె.)

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

దసరా ఉత్సవములు

బందరు, అక్టోబరు 16:—బందరునందు దసరా ఉత్సవములు నిన్నటితో పరిసమాప్తమైనవి. ఉత్సవములు కడు వైభవముతో జరుపబడెను.

కీ॥ శ్రీ॥ బుద్ధిరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు

బందరు హిందూకళాశాల, ఉపాధ్యాయులగు మ॥ రా॥ శ్రీ॥ బుద్ధిరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు (బి. ఏ. ఎల్. టి) 4 రోజులక్రింద గండ్రముగ్రామమునుండి త్రిశేషులయిన వార్త వినవచ్చినది.

లక్ష్మీనారాయణగారు మారు 15 సం॥ నుండి పాఠశాలయందు సయిన్సు ఉపాధ్యాయులుగనుండి విద్యార్థులయొక్కయు సహాపాధ్యాయులయొక్కయు కృతజ్ఞతను గౌరవమును బడసియుండిరి. కొద్దిమాసములనుంచి దుర్భరమగు వ్యాధికి బోసెను తుదకు 4 రోజులక్రింద గండ్రముగ్రామమునందు కాలధర్మము నందిరి. వీరికి పోవుసరికి వయస్సు సుమారు 95 సంవత్సరములు ఉండును.

వీరి జ్ఞాపకార్థము నిన్నటిరోజు, హిందూ కళాశాల మూయబడెను.

ఉపకారాశ్రమము

బందరు ఉపకారాశ్రమమువారి యాదరణక్రింద నిన్న మొన్నను బ్రాహ్మి వాచిలాల శివావధానులుగారి అధ్యక్షతక్రింద రెండు సభలు జరుపబడెను.

డాక్టరు బి. సంజీవరావుగారు, ప్రథమ చికిత్స గురించియు, శ్రీ మదిగొండ బుచ్చయ్యలింగంగారు, దసరా మహోత్సవ ప్రాశస్త్యమును గురించియు, దర్భా కృష్ణశాస్త్రిలు 'గారు 'ఉపకారాశ్రమము' గురించియు ముచ్చటించిరి.

ఉపకారాశ్రమము వారు, బుచ్చయ్యలింగం అయ్యవార్ల గారికి రు 50 సన్మానముగా సమర్పించిరి.

అడయూరువాస్తవ్యులు దివ్యజ్ఞానసమాజ ప్రచారకు లగు చిట్టమూరు రామయ్యపంతులుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. బం దరుపురమునకు విచ్చేసి, ఈ పట్టణము దివ్యజ్ఞానసమాజశాఖ పక్షమున పురాణం నూరికాశ్రితిగారి బృందావనమందిరమున 9, 10 వ తేదీలందు ప్రతిదినము సాయంకాలమున "శ్రీ శీతానారదు, మానవత్వము, అహింస" యను విషయము లను పండితపామరజనుల కెల్లరకును బోధపడునట్లు కాస్త్ర శ్రవణములతో సహాతుకముగా ఉపన్యసించిరి.

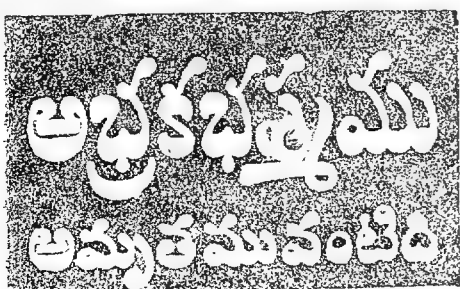
దివ్యజ్ఞానసమాజపు హాసందు 9, 10 తేదీల ఉదయమున దివ్యజ్ఞానసమాజము, శ్రీ కృష్ణాజిగారి బోధనలను గురించి సభ్యులకు ఇతరులకు ముచ్చటించిరి.

ప్రత్యక్షజ్యోతిషము

జననకాలము లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము వయస్సు వ్రాసిపంపిన దశలుగల పూర్తిశాతకమునకు రు 4-0-0; ప్రశ్నలు 4-కి రు 0-12-0; సంవత్సరఫలితం నెలవారీగా వ్రాయుటకు రు 0-14-0; కుడిపాస్తముయొక్క ముద్రను కాగితముమీద వేసి పంపిన అన్నిసంగతులు వ్రాయుటకు రు 1-4-0. రూపాయలలోపురేట్లకు, ముందుగా పోస్టుచిల్లలు పంపవలెను.

నేమాని వీరశంకరసిద్ధాంతి,

జ్యోతిర్గణితాలయం, పేరూరు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

శ్రీ ముక్త్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహుముఖము, వెడిది, దున్ను, కాయము, బోగొట్టును. కాలమునందు చక్కెరను మాయముచేయును, శరీరమునకు మంచి దార్ద్రమునిచ్చి రక్తశుద్ధినిజేయును. అనుపానవిశేషములచే పన్నీచూపుట నుదురును అతేరముంది వాటి మెచ్చి యున్నాము. ఉంపుర్లది పుములకు వెతునీ క్షయముడు. 100 మొదలు 800 ముకు ఉంపుర్లు చేయబడి ౯ కములు గలవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

అర్జునసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

శృంగార కంఠాభరణము

ప్రస్తుత మాంధ్రసారస్వత ప్రపంచమున నెన్నియో వారి కసంవికలు వెలువడినవి; వెలువడుచున్నవి; గాని యవి సర్వాంగ సుందరములు గాకుండుటచేత సర్వజనాదరణీయములు గాకుండ నున్న వనువిషయము కవిశేఖరులకు, విద్యత్కవి పుంగవులకు, భావకవులకు, రసాస్వాదన తత్పర రసిక కులశేఖరులకు, ప్రకృతి సౌందర్యముగ్ధ కవికుమారులకు, వీరువారలన సేల పండిత పామరులకందరికి విదితపూర్వమైయున్నది. ఇట్టి లోపమునుదీర్చి, సరస శృంగార మృదుమధుర పద విలసితము లగు శృంగారపద్యములు శృంగారకథలు, శృంగారగేయములు, శృంగారపదాలు శృంగారోక్తిప్రత్యుక్తి ప్రచయములు, శృంగారచేష్టలు, శృంగారచమత్కారములు, శృంగారసమస్యలు, శృంగారసమస్యా పూరణములు, సతీపతుల శృంగారలేఖలు, శృంగార ప్రకృతి నిరూపణములు, శృంగారరస రంజిత ప్రేమ సంభాషణములు, శృంగార హావభావ విలాస విలసనములు, శృంగారసామెతలు ప్రకృతి శృంగారప్రశంసనములు, శృంగారరసరాజనిర్వచనములు, మున్నగు నమూనా శృంగార సారస్వతములు సేర్పిమార్చిన "శృంగార కంఠాభరణము" అను నీ యమూల్య శృంగారహా

రమును ఆంధ్ర మహాశయులకు సంక్రాంతి సమయమున మా శృంగార గ్రంథమాల తరఫున సమర్పింప నిశ్చయించివారము. దయచేసి పై నుదహరించిన విషయములలో నేదైన నొకవిషయము ననుసరించి యొక వ్యాసరత్నమును పంపి మా శృంగారకంఠాభరణము నలంకరింపచేసి మాయుద్యమయినకు, ముఖ్యముగ నాంధ్రశృంగారసారస్వతమునకు చేయూతనొసగి ప్రోత్సహించి గలండులకు ప్రార్థించుచున్నారము.

శుక్లసంవత్సర కార్తిక శుద్ధ పౌర్ణమిలోపల వ్యాసము లన్నియు మాకందునటుల దయచేసి తప్పక పంపప్రార్థన.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి,

సంపాదకుడు, శృంగార గ్రంథమాల, తపాలాపెట్టె నెం. 110 రు, మద్రాసు.

భోపాల్, అక్టోబరు 16 :—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము ననుసరించి నెహ్రూచాన్సి ప్రదేశమును భోపాల్ సంస్థానమునకు చేర్చబడుటకు ప్రభుత్వమువారింగీకరించి యీ ప్రదేశము నిన్న ఆ సంస్థానమునకు యివ్వబడెను.

ది ఆంధ్రబ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి

కాకినాడలో యీ బ్యాంకును బ్రాంచిపెట్టు సందర్భములో, కాకినాడ పట్టణ వాస్తవ్యులకు మాత్రమే 300 వాటాలు యిచ్చుటకు తీర్మానించ బడినది. కాకినాడ వాస్తవ్యులయొక్క వాటాదరఖాస్తులు తప్ప యితరగ్రామ స్తుల దరఖాస్తులు అంగీకరించబడవు. ప్రతి వాటావిలువ రు. 100/-లు సగము వాటాలకు దరఖాస్తులు నచ్చియున్నవి. క్రిందటి సం॥రం యీ బ్యాంకు 12% డివిడెండు పంచిపెట్టినది. ప్రస్తుతం ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టుమీద నూటికి సం॥రం 6% లు వడ్డీ యిచ్చుచున్నది. వలయువారు యితర విషయములు శ్రేక్రటరీగారిచేర వ్రాయవలెను.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కా-రంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకం పెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	" 5,16,395
లైపు ఫండు	" 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	" 1,00,00,000 కు పైగా
చెల్లించిన క్లెయిము	" 8,00,000

ప్రకటించిన బోసను రు. 1000 కి రు. 36 చొప్పున, ప్రిమియము రేట్లు బహు చాక్-పాలసీ పరతులు—సరసమైనవి—కాశ్వత ఆంగ్లవైకల్యమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, మా పాలసీ లాసంగును.

ఆంధ్రదేశము నన్ని తావుల మంచులుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను.

మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం.

శ్రీ భగవత్ ప్రార్థనసమాజము (ఏలూరు)

తృతీయ వార్షిక కార్యవర్గము

శ్రీరామకోటి పూజ

శ్రీ భగవత్ ప్రార్థన సమాజ తృతీయ వార్షిక కార్యవర్గమున శ్రీ రామకోటి పూజా మహోత్సవము శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి ఆధిపత్యమున 10-10-29 వ తేది ఉదయం 5 గం. లగాయి 14-10-29 తేదీవరకు జరుపబడెను. చిత్రవిచిత్ర వాయిద్యములు, భజనలు, హరికథలు, ఉపన్యాసములు, ప్రార్థనలు, శ్రీరామ సహస్రనామపూజలు, సమారాధనలు, వీధులకు సంతర్పణములు, మొదలగు భగవదారాధనములు, ప్రతి దినము సమాజసభ్యులగు పురుషులు 250 మంది భగవత్ భక్తులచే రూ 1000, లు ఖర్చు పెట్టబడి, బహు ఉత్సాహకరముగ జరుపబడెను.

ఈ మహోత్సవము ర్యాలీ సుబ్బారావుగారి స్కూలు ఆవరణయందు జరుపబడినది. ఈ భవనమంతయు అత్యద్భుతముగ అలంకరింపబడినది. సమాజస్థాపకుడగు, భక్తాగ్రేసర శ్రీ మాదా నారాయణదాసు, భగవత్ భక్తుడగు శ్రీ కోడే కవీర దాసుగార్లు మొదలగువారు శ్రీ రామనియందు తమకు గల భక్తి శ్రద్ధలను యివ్వెదముగ చెల్లించి, పురజనుల నందరిని తరింపజేసి, ఆనందాన్ని నోలలాడించిరి. వేసవేలు శ్రీ పురుషోత్తమ అను దినము నప్పటి జరుగు పవిత్రోద్యమమునందు పాల్గొనుచూ, శ్రీరామనామ కీర్తనము సలుపుచుండిరి.

శ్రీరామకోటి లిఖించుచున్న పుణ్యాత్మలందరు ఒకే సారి, ఒకే హాలునందు ఎవరిపేరునందు వారు ఆసీనులై తమ తమ పుణ్యములకు సహస్రనామ పూజలు జరిపిరి. పలువురు భక్తివిశేషమున పరమశుభ్రవృత్తముగావించిరి. శ్రీ రామయను బాణ్ణిలు అచ్చట సేవాభిలులు, రామభిలులకు కపి పుంగవుల వలె, భుజములమీదను, వక్షస్థలములందును అమర్చుకొనిరి. శ్రీ రామ యను అక్షరపంక్తులు, ప్రతిగోడమీదను ప్రతి స్థంభము మీదను, కానబడుచున్నవి.

ది 12-10-29 సాయంత్రము రాజమహేంద్రవాస్తవ్యులు పండిత నారాయణదేవుగారు, శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమిందారు యం. యల్. సి. వారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో ఉపన్యసించిరి. రామనామ లేఖనమునందు గల మహిమను చెల్లించిరి. భగవత్ సాన్నిధ్యము నపేక్షించు ప్రతిమానవుడును, సన్మార్గప్రవర్తకుడై మెలంగుట కర్తవ్యమనిరి. కేవలము మూఢభక్తినిమాత్రమే కలిగియుండుటకంటె జ్ఞానమార్గము నుపదేశించునదియు, రాజమార్గమును జూపునదియు, భగవత్ సాన్నిధ్యమును గులగముగ గలుగజేసి మోక్షమును చేపొందునదియు శ్రీ కృష్ణపరమాత్మచే నుపదేశింపబడినది యగు భగవత్ గీతపండిత గ్రంథపఠనమునుగాని, శ్రవణమువలనగాని, నిరంతరము నొనరించుచుండుట సర్వోత్తమమైన మార్గమని నూచించిరి.

ఈ ప్రార్థన సమాజమునకు, భవనము అవసరమైయున్నది. ధార్మికులును, ఉదారస్వభావులును- భగవత్ భక్తులను, నైన శ్రీ మోతే గంగరాజుజమిందారుగారు దీనికి అధ్యక్షులయి నడుపుచుండుటచేతనే యీ మహోత్సవ మింత జయప్రదముగ జరుపబడినదని చెప్పుటకు సందియములేదు. ఈ భవన నిర్మాణమును గూడచేసి, ఈ సమాజమును కాళ్వత్తముగ ఏలూరు నందు శ్రీవారు నెలకొల్పెనని నమ్ముచున్నాము.

జవ్వాజి అప్పారావుగారు.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, డబ్బా రు 7½. బాను, దాళిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, క్రోటన్లు, పూలచెట్లు డబ్బా రు 8. చ్చెడోత తర్కారీ, పూలనిమ్మలు, స్వడోత తర్కారీ, ఘనపూలనిమ్మలు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాబులూగు 6 నెం॥

Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

11-వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

నవంబరు 3, 4-వ తేదీలందు విజయవాడలో
దుర్గాకళామందిరమునందు గూడును

కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే ప్రతినిధుల నెన్నుకొని తెలుపు బాధ్యతలు

న. పా వ య్య, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

పాలామి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేరు రూ 1

84 చెట్ల దినుసులు ఆవు నేయి కలిపిన లేహ్యము. మేహపాడలకు సవాని, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు అమోఘము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల వర్షము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను:- మద్రాసు గవర్న మెంటు ఇంకు

ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు తగ్గించి సప్లయి చేయచున్నాము. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీనియ్ క్వీడ్, మద్రాసు

పద్యములేదు
పిచికారీ
పని లేదు

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేవింప
వచ్చును

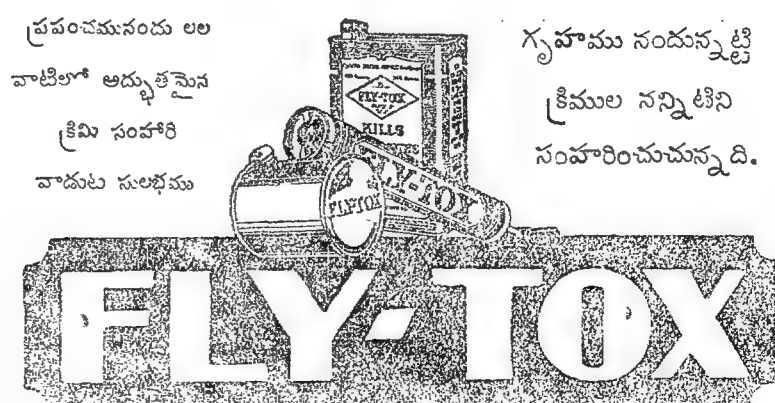
గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును ఆ నేక యోగ్యతాపత్రముల పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం బొమ్మ 8-0-0 రెండును ఖర్చుతో 5-12-0 సుధాసారము, నవాయికి రాజౌషధము. సీసా 4-0-0 గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రూ 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభింపై లిని వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగంధము. క్యాలికోబైండు, వెల రూ 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొప్రైటరు రామా అందు కో, ఏలూరు.

సోల్ రిఫ్రెజెన్ టేటివ్:- డాడ్డి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:- సి. సోమమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో, రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుభన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. రంగయ్యశెట్టి & సన్సు, సి. మహమ్మదు సాలెయ్యా సాహేబు & కో, చిల్లరగా నమ్మరలవాడు ఉపయోగించువిధమును తెలుపకొరకు.

నరస్వతీపవరశైవరాజమండ్రీ

అన్ని విధములగు అచుపనులు, బైండుపనులు చేయబడును.

ప్రకటన (2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, జాబుల ద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుచు చేరినచో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతియు, వగైరాలు వివరముగ పుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. (సెం)

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

తెలుగు కావ్యాధర్మము రు. ౧-౦-౦
(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యాధర్మమును అలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు, విద్యార్థుల కర్తవ్యతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తిప్రధానపద్ధత్యాశ్రయము) " ౦-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (స్వాధ్యాయము) " ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనివి) " ౦-౪-౦

ఇట్లు వ్రాయవలెను:—
అమ్మారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంగ్లగీర్వాణవిద్యాలయము, కోల్కత్తా, పశ్చిమబెంగాల్ రాష్ట్రము.

హిమాలయ టిబెట్ సేపాల్ ప్రాంతమున దొరకు వస్తువులు

కస్తూరి:—సిసలైన మంచి కస్తూరి. తులం 1-కి రు. 35/-
శిలాజిత్ సెం. 1:— సిసలైనది. మార్కెట్లో ఆయుర్వేద మూలికల ద్వారా శుద్ధిచేయ బడినది తులం 1-కి రు. 2/-
శిలాజిత్ సెం. 2:—సాధారణముగా బహుభూత దొరకు పరకు మంచిది. శుద్ధమైనది. తులం 1-కి 0/8/-
పోస్తేజి, ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం. ఉత్తర ప్రత్యేకతరములు ఇంగ్లీషు, హిందీతో వ్రాయవలెను.

May be had of:—
PREMLAL SHAH GANGOLA.,
Almora (Himalaya) U. P.

రిజిస్టర్డ్
25 మాత్రల సీసా రు. 2-8-0.
నీరై పోయిన కుక్కమును గట్టిపరచుటకు సుప్రసిద్ధమైనది. ముసలికనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి, నవయావృద్ధ మిచ్చును. నరములకు బలము కలిగించి, సంసారసుఖ మనుభవించు నట్లు జేయును.
మీవు త్రవములు రహస్యముగా నంచెదము.
కామోపకరణి
చెవిన నరములను బాగుచేయుటకు ప్రేమాత మందు గ్యారంటీగా పనిచేయుటలో, ప్రసిద్ధిపొందినది.
వి. పి. చార్మి కేరు. సీసా 1 కి రు. 1-0-0.
ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,
121 గవర్నరు చేట్, బెజవాడ.

మీకు సంతానం, అనర్థకం, అనవసరం, అయితే 'కాంట్రా సెప్టిన్' ఒక్కటే నిరపాయమైన, అమోఘమైన ఉపాయం ఉపయోగించండి! తెలుస్తుంది.
వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది 16 మోతాదుల ట్యూబు రు. 1-12-0 ట్యూబులకు, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు వ్రాయండి.
ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.
1/3 అంబర్నక వీధి, (ఇంగ్లీషు టాక్సీ కంపెనీ వద్ద) బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

విట్టికమిషను విచారణ

భారతదేశములోని పాటకపుజనులస్థితి బాగుచేయుటకు?

కరాచీ, అక్టోబరు 15:— విట్టికమిషనువారు భారతదేశములోని కార్మిక జనముయొక్క స్థితి రాగుచేయుటకు సాధన విధానము నాలోచించుటకై విచారణ చేయుచున్నారు.

కరాచీలోని ఓడరేవునకు సంబంధించిన కర్మాగారములను సందర్శించిరి. అచట పనిచేయు పనివాండ్ల స్థితిగతులను విచారణ చేసిరి. రాలీ బ్రదర్స్ వారి పనులపాటి ఫ్యాక్టరీ సందర్శించిరి.

ఓడ రేవునకుల క్రయదారుల, ఎగుమతిదారుల సంఘమువారు ఒక విజ్ఞాపన లిఖిత పూర్వకముగా కమిటీవారికి సమర్పించిరి. ఈ విజ్ఞాపనయందు యీ క్రింది ముఖ్య విషయములు నూచింపబడినవి.

- (1) కార్మికులు సంత్వష్టికరముగా జీవయాత్ర గడుపుటకు వారికి సంవత్సరమంతయు తగినంతపని దొరకవలెను.
- (2) భారత దేశములోని ఫ్యాక్టరీలయందు ఇతర పరిశ్రమలయందును వ్యాపారములు తమకూలి జనమునకును పనివాండ్లకును భారతముగా తృప్తికరముగా వేతనములు నిచ్చుటకై వారి సరకులను హెచ్చుగరల కమ్ముకొనుటకును విదేశపు సరకుల తక్కువ ధరలపై పోటీలు రాకుండగను విదేశ వస్తువులపై హెచ్చుగా దిగుమతినుంకము విధించవలెను. లేనియెడల పరిశ్రమలు పెంపొందజాలవు. ఈ లిజనమునకు సంత్వష్టికరముగా వేతనము లొసంగబడవలెను.
- (3) కార్మికుల కందరకును విద్యాభ్యాసము కొంత యుండవలెను. లేనియెడల పనివానినను బాగుపడజాలదు.
- (4) కార్మికసంఘము బాగుపడుటకుగాను కార్మిక సంఘములోనుండియే కొంత ఆదాయభాగము కలుగునట్లు చేయవలెను గాని విదేశీయులు పనికల్పించుకొని సంస్కరించుటకు లాభములేదు.
- (5) కార్మిక స్తంభము సమైక్య జరిగినప్పుడు పనివాండ్లకును యజమానులకును తగాదాలు పరిష్కరించుటకై సంచాయితి వ్యవస్థను ప్రభుత్వాధికారయంతముగా పీలైనన్ని నియమించవలెను.
- (6) ఏ సందర్భములలో సాధ్యమైన ఆయా సందర్భములలో నెల్ల పనివాండ్ల మటుంబ శ్రేయమునకై వ్యాధి వివత్తుల సమయములో జీవనాధారముల కొరకై పనివాండ్లకు భిక్షులను ఏర్పాటు చేయవలెను.
- (7) ప్రజలను ప్రభుత్వమువారును కలిసి కార్మికలకు శుభమైన నివాసములను యేర్పాటు చేయవలెను.

విట్టికమిషనువారు రాలీబ్రదర్స్ వారు ఎముక పాడి ఫ్యాక్టరీ సందర్శించినపుడు శ్రీ కార్మిక జనముయొక్క స్థితి గతులను శ్రద్ధతో విచారించిరి. పనిలోనికివారు వచ్చినపుడు వారి పిల్లల నెంకికి ఒప్పుగించుచున్నారో తెలిసికొనవలెనని అనేక ప్రశ్నల నడిగిరి.

భావారద్దను ఢిల్ లంకయందును చిన్నపిల్లలు పెద్ద జరుపులుమాయుచు చాల బాలికరముగా పనిచేయుచుండిరి. ఈ విషయమై కమిటీవారు శ్రద్ధపొంది కొంత చక్క బరచెదరని యూహింపబడుచున్నది.

విట్టికమిషనువారికి కరాచీఓడ రేవు దిగుమతి దారుల సంఘమువారు నివేదించిన విజ్ఞాపనలో నొక ముఖ్యమైన విషయమును నూచించిరి. ఈ దేశములోని కార్మిక జనములోని విశేషభాగము న్యవసాయమునందే ముగియున్నారు. కనుక వారందరును పల్లెలలోనే యుందురు. కనుక యీ కమిటీవారు పట్టణములలో మకాములుచేసి విచారణచేయుటవల్ల అత్యధిక సంఖ్యాపూరిత యీ దేశపు కర్షక జనముతో కలసి మాట్లాడి వారిస్థితిగతులను విచారించుట కవకాశము కలుగదు.

సింధునడికి ఆనకట్టు కట్టుచున్న చీఫ్ ఇంజనీరుగారగు హరిసమగా టిట్లుచెప్పిరి:—కార్మిక జనమునకును గవర్నమెంటు వారికిని ప్రత్యేకముగా లావాదేవీలను న్యవహార సంబంధములను రేవు, గవర్నమెంటు పనులకు కావలసిన కూలి జనమంతయు కంట్రాక్టుదారులను జబాబుదారుల యి పని చేయుచుందురు. కంట్రాక్టుదారుల పని ండ్లను అక్రమముగా బాధలు పెట్టినపుడు గవర్నమెంటువారు ప్రమేయము కలుగజేసికొందురుగాని అంతవరకు మాట్లాడరు. కంట్రాక్టుదారులు జబాబుదారులై పనివాండ్లు పనిచేయునప్పుడే లాభసౌకర్యములు

గలవు. పనివాండ్లకు శుభమైన పనులను లభింపజేయు భారము కంట్రాక్టుదారులది వైద్యవికీతాని సౌకర్యములను కలుగజేయుట మాత్రము గవర్నమెంటు వారిదని.

కరాచీ మ్యునిసిపాలిటీ చెయిర్మనుగారగు మెహతాగాల్లు కమిటీవారియెదుట వాఙ్మూలముచ్చిరి:—పనివాండ్లకు కడుపునిండ అన్నము పెట్టువలెనన్నయెడల, పనివాండ్లకు చేతి నిండ పని కల్పించవలెనన్నయెడల, పరిశ్రమలు ఫ్యాక్టరీలు పూర్తిచేసి గవర్నమెంటువారు ప్రోత్సహించవలెను. జనులకు పరిశ్రమలకు సంబంధించిన విద్యలు వెదజల్లవలెను. కాని గవర్నమెంటువారింతవరకు అట్టి యుపకారము లేనియు జేయలేదు.

పనివాండ్ల కల్లు సాలాయి మున్నగు దుర్వ్యసనముల పాల్యచేయున్నారు. వారికి దురాచారమైన వడ్డి బ్యాపారములు అపారమయిన వడ్డి రేవులకు యునులచ్చి వారి సంపాదన కూపిస్తు హరించుచున్నారు. మర నుకవులు స్వామిలవార్లు సవ్యాములు వీరివద్దచేరి మరవిధులచేయు వట్టు నపహరించుచున్నారు. కాబట్టి యీ అమానుషులను అట్టి మతగురువులును సవ్యాములను మోసముచేసి ద్రవ్యాపహరణ చేయుకుండునట్లుగా కానవలెనట్టి అచులుపరచవలెను. కార్మికులకు సహకార పరపతి సంఘములు సేర్పాటు చేయవలెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ సరస్వతీ జ్యోతిషాలయం కాకినాడ

పూర్వాశాతకం వ్రాయుటకు రు. 4-0-0. వర్తమానంలో ఒక మహాదశకు అంతర్దశాఫలములు రు. 2-0-0, ఒక అంతర్దశకు విదశాఫలములు రు. 2-0-0. అయిదు ప్రశ్నలు వ్రాసి కవరులో యుంచి నీర్ణవేసిపంపిన విశిష్యులను చింపకయే జవాబులను మీ నీళ్ల కవరును కలిపి రు. 1-4-0 పి. పి. గా పంపుచును.

కామామృతము 9
ఈ కామామృతము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపుచు కొనిన ఎంత వివాహమైన కుక్కమైనను వెంటనే సంసారసౌఖ్యము నీయగలదు. రోదనులతో మాత్రములో గలసిగాని, ముందుచెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి కుక్కమును దృఢముగా నిలిపివేయును. సాధ్యమైనపుడెల్ల, నరములబలులు తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగానూడ ముపయోగించిన మిక్కిలి శక్తిమంతులు కాగలరు. మీయు త్రవములు రహస్యముగా భద్రము చేయబడును. మోగ్గతాపత్రములు అసంతములుగా గలవు. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-8-0. ఆద్రము:— అమృతాశ్రమము నెం. 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

శౌలినోప్సి త్వరలో కుదురును
పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నోప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి శుభ్రసిద్ధమైనవి. నీవివైననే గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శౌలినోప్సి, అతిసారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయును మొదలగునవి త్వరలో నయముగుచున్నవి.
అకస్మాదుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లేన్సు శౌలినోప్సి అతిసారనివారణి సమృద్ధము దగ్గర చేకూరితిగా నుంచుకొనవలెను. ఏలనగా శౌలినోప్సి, తిమ్మిరివాయువు కలరా, అతిసార మొదలగునవి తఱచుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికముగుచున్నది.
చేంబర్లేన్సు శౌలినోప్సి నివారణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.
ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతిపొందిన దివ్యోషధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక సుఖమిచ్చును.
10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు లేకుంటేదు.
CHAMBERLAIN'S
శౌలినోప్సి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారణి

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని వజ్రపూర్తి మహోత్సవ సందర్భమున చంద్రహాళి చిదంబరరావు పంతులుగారిచే రచించబడిన పద్యరత్నములు

సీ. అడుగడ్డకను భారతాంబాపదాంభోజ
చింతనాశేషుడై చెలగువాడు
బాల్యంబునందుండి పరమభక్తి వహించి
మాతృసేవాసక్తి మనెడువాడు
ప్రతినిమేషము దేశ పరతంత్రదుస్థినిం
గొరిగించునూహలే దలచువాడు
దేశోద్ధరణకార్యదీక్ష నన్నము మాని
యువవాసనిష్ఠుల నుండువాడు
దైవభక్తి స్వయంకృషి భావగార
వాది సల్లక్షణంబుల నలరువాడు
భువనమాన్యండు సమధికపుణ్యుమూర్తి
దైవమానవసంధి సంధాతగాంధీ.
సీ. మాతృదేశార్థమై మహనీయుమగుభక్తి
జీవనోత్సర్గముం జేసినాడు
పరిపాలవర్గంబు బాధించి, చెఱునుంచి,
కలగించిన కఠించి నిలిచినాడు
సందిగ్ధసమయసంచయ మెంతవచ్చిన
సుస్థిరస్థైర్యమే జూపినాడు
దేశోద్ధరణకార్యదీక్షయే మది నిల్చి
స్వార్థలాభాశేష నడచినాడు
భవ్యజాతీయజీవనప్రభవమూల
గాఢవిజ్ఞానసంవ్యాప్తికారి విమల
మార్గసంచారియై దేశమాతృపాద
పూజ గావించుచున్నాడు పుణ్యధమడు.
సీ. కాయమానసవచకర్మంబులం దెందు
హింసగావించ నూహింపలేదు
తన్ను బాధించెడు దారుణాత్ములమీద
సేని ద్వేషంబు వహింపలేదు
వ్యాధిచే, పాలక బాధచేసేనియు
దేశసేవానిష్ఠ దింపలేదు
కులమునకై మేటికలిమికై మతసము
ద్ధరణకే సర్వంబు తప్పలేదు
లోకకళ్యాణకృత్కర్మలాల మైన
బుద్ధిసంపద గల్గు విశుద్ధము కై
బుద్ధభావుండు, కేవలమూర్తి విపుల
భారతోద్ధరణక్రియాపరుడు గాంధీ.
సీ. ఏధీకు నీవితంజెల్ల స్వదేశసే
వానిష్ఠులకు నోజ్జుబలి యయ్యె
సేవానిష్ఠుల న మిడియూ దేశస్వ
రాజ్యసిద్ధికి నయ్యె రావబాట
యెవ్వారి కిలంబు ధృతియు నిష్కల్మష
భావంబు ముక్తిసంపదకు పథము
ఎవ్వారి నున్ది రాహీనసంకల్పమా
నన్ను తాదర్శంబు యోగవరుల
కట్టి సన్మార్గదర్శి మహాకయుండు
నిష్కలపటవర్త నాథాస్థి నియంత్రణి
పరమమని, గాంధీ, సంతతపుణ్యగాంధీ
వజ్రపూర్తి యొనర్చుట సంతసంబు.
సీ. కైన్రస్తుదేవునికంటె గాంధీ యెక్కుడుగా
డంచు కైన్రస్తులు వాదించుచుండ
భువనమాన్యంబుకంటె గాంధీయెక్కుడుగా
టంచు ముసల్మాను లాడుచుంటు
గాంధీ బుద్ధునికంటె భునుడు గాడంచును
బాధమతస్థులు పలుకుచుండ
సుర్వీలో ప్రస్తుత మున్నమానవులలో
సగ్రగణ్యుడటంచు నంద రనగ
కైన్రస్తు బుద్ధ మహామృదు ల్గాకసామ్య
మనితరాసాధ్యమై దివ్యమైకీర్తి
కాలి గాంధీమహాత్ముని వజ్రపూర్తి
భారతోద్ధికి ఘోషాగ్రపథము గాడె.
మ. ఎలమి స్వార్థతాతి సేర్పకుపగా హింకూముపల్కాను మై
త్రుతాదోహదకార్యమూని, కడుకీర్తినిర్వహింపంగదా

బలితంజైన మహాత్మునియొక్క మొనరింపంబాలు సుఖోపదేశా
నల్లశ్రీగాంధీకి వజ్రపూర్తి చెలయింపక దేశభాగ్యంబుహో!
సీ. తననిష్కళంక వర్తనచే జగంబున
భారతోద్ధికి దెచ్చె శేఖరపంపు
పరజగదురు సార్యభౌమదీతడటన్న
కైన్రస్తువస్త్వ లికి తార్కాణమయ్యె
ధనసమర్థవశక్తివరయు గవైవన
గొనక తాసాధుజీవనముగొనియె
విశ్వమానవకోటి వినుతింప న్యాయైక
ధర్మైకనిష్ఠఁ దా దాత్వసతము
ఆత్మవిజ్ఞాని రాజకీయార్థజేది
సాత్వికనిరోధ సత్పథాచరణశిలి
యగుచు నూతనమార్గంబు ననువురచె
నట్టి గాంధీకినొసగు దీర్ఘాయు వజాడు
చ. ఆలపుఁజలంబుఁగావలయునట్టి మహాత్మర రాజకీయ మా
యలవిడి, సత్యముం జలమునందు రహింపగజేసి, పూతమా
నలపును సంఘటింపును, సహాయనిరాకరణం బహింపతో
నలరగజేయునాతడు మహాత్ముడుగాడె వసుంధరాస్థలిక
సీ. అందరసాధ్యమానన్న సత్యగ్రహ
మ్మూర్తి బాన్డాలిలోఁజూపగల్గె
ఖద్దరుప్రదీక్షంబూని, తా
నా రిక్తస్వరాజ్యంబు మార్గంబుదలిపె
నస్పృశ్యతాదోష ముఘునిబోధించి
న్యాయసంస్థాపన నవనిల్పె
రాజకీయరహస్యరాజి, సత్యమసాధ్య
మనునీతి నీతిగాదంచుజూపె
దేశభక్తి పుంభావమై తేజరిల్లు
నట్లు దేశోపకారకమైన వివిధ
మార్గములనెల్ల దెల్పి సన్మార్గదర్శి
యయ్యె మనకల్ల గాంధీకినొసగు వజాడు.
డ. అనుపమదివ్యభావ మహితాత్ముడు, శాంతుడు, కర్మయో
గి, పాపనశితుండు, గాంధీభగవానుడుదెల్పిన ధర్మగ్రంథ నె
మృతముననిల్చి సంశయముమాని స్వరాజ్యప థానన్మై
భువనసిద్ధిగాంచుడు జగంబున దేశమునన్నె కెక్కగె.
చ. భక్తి డజా డబ్బునేత్రుడు, నగ్రహ తారక దేవసంఘములో
పవనమాతాకనాదులు కృపావరతంత్రనిబద్ధులై శతా ప్రా
యపును, నిరామయత్వము, మహోజ్వల తేజము గాంధీకిచ్చి
భవమొదగున్న గాక మనభారతమాతకు హృదయిచ్చుటై.
కి. జయముజయముగాంధీకి జయముజయము
జయము భారతమాతకు జయముజయము
జయము భారతజాతికి జయముజయము
జయము న్యాయధర్మములకు జయముజయము.

మీకు ఇది జోసరం

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను శాశ్వతముగా మొలవకుండు
చేయును. రు 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్స్. రు 2
ధన్యంఁతాలయం, వేటపాలెము.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరువేట, బెజవాడ.
గనేరియా మిక్చర్
గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును
(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖారిప్షము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంఖ్య
త్వరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు పరిపావుమందు రు 8-0-0.

పాడలకు తైలము

131
(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధములైన
పాడలను గూడ టాంగెట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పూర
మొదలగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలునీటికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.
“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:— ఇండియన్ యిండ
స్ట్రియల్ హోము గుంటూరు.”
ఏజెంట్లు కావలెను. 131

Cobra makes it easy to keep your shoes bright —

మీపాదరక్షలు నిగనిగలాడుటకు కోబ్రాతో కొన్నిమార్లు రుద్దవలెను. మెరుగు రోజంతయు నుండును. కోబ్రాచర్మమును మెత్తగానుంచును.

COBRA BOOT POLISHES

Save you money

Made in Black, Brown, White, etc.

Agents: విల్సన్ అండు కో, మద్రాసు.

రాజమోహన హేరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట రోజేడిమి మొదలగువాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి బలమును, కలిగించి వెంట్రుకలను శల్లభరించి వృద్ధిబోందించును.

1 సీసా రు 1. 8 సీసాల రు 2-10-0

వి. పి. ఖద్దర్లు ప్రశ్నోక్తము.

వి. పి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, (నెల్లూరు జిల్లా)

ప్లాస్మన్ ఓట్లు

దివ్యమైన స్నాచ్ ఓట్లు, ఉమక, పీచుతీసివేయబడినది, అయితే ప్లాస్మన్ చేర్చబడినది. తీరమునందున్న తు, ప్రకృతిసంబంధమైన, ఇండ్రెయమున కవసరమైన ప్లాస్మన్ ఓట్లు ప్లాస్మన్ నందు గలవు.

గమకనే సాధారణ ఓట్లకంటెను ప్లాస్మన్ ఓట్లు నూటి 70 ఇంతలు ఎక్కువగా పుష్టికరమైనది. ప్లాస్మన్ ఓట్లు అంతయు పుష్టికరమైనది.

PLASMON OATS

ప్లాస్మన్ ఓట్లు, ప్లాస్మన్ కోకో, ప్లాస్మన్ ఆరోగ్యరూట్ వగైరాలు ప్రతియొక్కటి ఆయుర్వేదమునందు సాధారణకములకంటెను మిక్కిలి పుష్టికరమైనదని, “మెడికల్-టైమ్స్,” “లాన్సెట్,” “బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్” మొదలగునవి తలచినవి.

తయారుచేయబడునప్పుడు ప్లాస్మన్ ఆహారములన్నియు చేతిలో తాకబడుటలేదు.

Representatives:—E. H. DODDRELL, Post Box 676, CALCUTTA. Obtainable from Spencer & Co. Ltd., Mount Road, Madras. A. C. Gopalaswamy Iyengar, 314/5, Linga Chetty Street, Madras.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(18-10-29)

సీమజుప్పలి దినుసులు

ఇరువది x జముల పీస్ ధరలు ర.అ.పై
 కారికంముల్లు:—“ముంగిసమార్కు” 22 x 22 (బి) రు 8-2-0
 సాధారణకము రు 7-7-0 “సింహము” 22 x 22
 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 “ఇంజను”
 22 + 22 (బి) రు 7-14-0 “సింహము పాము” 22 +
 22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0
 “అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-14-0

చలువ:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
 ము రు 8-2-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
 సామాన్యకము రు 7-18-0 “సింహము, పాము”
 22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యకము రు 7-18-0
 “అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యక
 కము రు 7-11-0 “ఏనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
 సామాన్యకము రు 7-11-0.

చలనములు:—1708 (సెల్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
 1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 పై 4
 రు 8-10-0 పై 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-12-0
 జి. జి. 78 రు 7-18-0

నూలు

40 సెంటరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 5-8-0
 టూక్రి (కొంగ) చలువ (ఎనిటిక్కిన్) రు 6-2-0
 టూక్రి (నాగకన్యక) రు 6-5-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-7-0 చలువ
 (గడ్డకొండ) రు 6-5-6 పచ్చగుడ్డము (ఎట్ట)
 జి. రెడ్ సిక్ స్టీక్ అనాని రు 8-5-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
 కలర్ బాల్ రు 11-9-6. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైల రు 14-4-0
 జి. (ఎట్ట) “పాట్టేటతల” మార్కు రు 11-6-0
 ఏ దుడుకారము రు 8-8-6 ఎడ్డుగడియారము

హబ్బుజలు రు 8-4-0
 పెన్నిల్లు రు 8-4-0
 సిరాబుడ్డి రు 8-2-0

తెల్ల “కంగారు”

ఇండియా బ్రిటానియా మార్కు తెల్ల రు 10-0-6

ఇత్తడికేకులు—(డిబ్ మేక్) రు 252

డిబ్ (క్రాసాయర్) రు 250

రాగిరకు రు 818 టు 820

సి మెంటు సీమ వెల:—

గోల్డ్ పేక్ (“చెయ్యి”) రు 11-8-0

జర్మన్ “స్టాక్” రు జర్మన్ “బిల్వర్” రు 9-8-0

చక్కెర మూటయొక్క ధర:—

వావా “రెడ్” రు 25-10-0, నవంబరు 25-12-0 డి సెంటరు

25-14-0, జనవరి రు 26-0-0, ఫిబ్రవరి 26-2-0, మార్చి
 26-4-0.

వేరు సెనగ నూనె

పీపాలలో రు 101-0-0

అముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 108.

పదును చేసిన తోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుట్ లు (కి టు-9) “అక్వంట్రిన్” రు 0-15-0 టు 1-0-0

“ (లేటిక్) ” రు 1-2-0 టు 1-2-10

“ (7-8½) బెంగుమార్కు రు 1-0-0 టు 1-0-9

“ (లేటిక్) ” రు 1-2-3 టు 1-3-0

“ 6½ టు 8½ బెంగుమార్కు రు 1-0-0 టు 1-1-8

“ (6½ టు 7½) విజయనగరము రు 1-0-3 టు 1-1-8

“ (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-9

“ (లేటిక్) ” రు 0-10-9 టు 0-11-0

గజమాడ తోలు రు 1-2-6 టు 1-8-0

అత్తమాడ తోలు రు 1-10-6 టు 1-12-0

అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మమిడి అంట్లు జపానిస్ మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
 రకములున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమ్మకమా
 నకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నా రావు & నన్ను,

రాయల్ మన్సర్, కడియం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

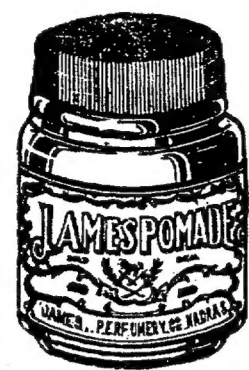
ఉచితము! పూరాజాతకము!!

అంజన యోగములమున జీవితమందలి

ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆర్థరచేరిన వారములో
 పొందుము. మీ జన్మనక్షత్రము లేక 9 అక్షరములు
 దాదాపు వయస్సుతో ఖర్చులకు రు 1-0-0 పంపిం
 చినచో బడయగలరు. ప్రశ్నకు ప్రత్యేకము 0-4-0 లు
 వి. యస్. య్. శర్మ, అంజనాలయం, కాకినాడ.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గ-
 లులోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమున
 కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికృత్యమున
 కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
 3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
 మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరి జిల్లా.

జేమ్సు
 పొమేడు
 తల వెండ్రుకలను పోషించును.
 సాంపన సువాసన గలిగి అతినిర్మల
 ముగా యుండును. బాదామి తైలము
 చేర్చబడటచేత మెదడునకు అశ్యం
 తోపకారి. అన్ని మెపులలో దోరు
 కును. వెల 1 కి రు 0-5-0.

జేమ్సు పర్ఫ్యూమరీ కంపెనీ,
 233 గోవిందప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

“న వ మే హారి”

గజేరియా, తెలుపు, మూత్రసాళి గోగము, శరీరము

నందు ద్రావకమును పుట్టించు తీర్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల
 బద్ధకము, లుకోరిక, శుక్లనష్టముచే గలుగు బలహీనత వగై
 రా లకు, మూత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారిణి.

12 గంటలలో గుణము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూ
 ర్తిగా కుదురును. ఇతర ఔషధము లన్నియు నిరుపయోగ
 మైనప్పుడు, నిరాశచేందక ఒక మోతాదు నవమేహారి పుచ్చు

కొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమువంటి గుణమును నమ్ము
 డు. తప్పక మీ స్నేహితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను, బుడ్డి
 1-కి ధర రు 3. తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

సాచురిక

ఈమధ్య కొందరు మాత్రేడుమార్కులవంటి మార్కులు
 తయారుచేసి వారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. అట్టిమార్కు
 లున్నంతమాత్రమున అవి పున్న బట్టలు మావి అని ప్రజలు పొర
 పాటు పడవచ్చు. పెద్దాపురము శిల్ప-పండు కొనునప్పుడు
 మాయొక్క త్రేడు మార్కులును, ఆ మార్కులకింద మాకం
 పేసి నీలును ఆబట్టలమీదపున్నవా లేవా అని పరీక్ష చేసి
 మాచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన
 వద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.

మావద్ద సిల్క్స్, ఖండువాలు ధోవతులు, మర్రింగులు,
 జోటింగులు, వారసుడి (పాత్తు) పంచలు, చీరలు మొదలయి
 వని అన్ని రంగులలోను, అన్ని పైజాలలోను ఉన్నవి. వగిషీ
 అంచులతోను, జరితోను, జరి లేకుండగను, బీదలకును, ధనవంతు
 లకును అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు
 వగైరాలు మాయొద్ద దొరకును. రు 500/-ల రూపాయలవరకు
 ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.

కాంపెల్స్ కొనుదారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రాచయటర్సు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్ప-ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం
 తరివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)
 “సిల్క్-గుడ్సు” }

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 18-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బిజ్జముబస్తాలు
 కునుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు 12 8 0 18 4 0
 నెల్లూరివి ,, డిబ్ 42 ,, 18 8 0 14 0 0
 ఢిల్లీ ,, డిబ్ 46 ,, 15 8 0 16 8 0
 రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0
 నవ్వులు ,, ,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0
 నెనగలు ,, డిబ్ ,, 16 8 0 20 0 0
 పెసలు ,, డిబ్ ,, 18 0 0 16 8 0
 మినుములు ,, డిబ్ ,, 17 8 0 18 0 0
 ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 13 0 0 145 0 0
 నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0
 వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0
 వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మిషన్ నూనె 97
 అమడము బా 1-కి 108 0 0 105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి 119 0 0 120 0 0
 కూరపనుపు ,, 65 0 0 67 0 0
 మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 105 0 0 122 0 0
 ధనియాలు ,, బా 1-కి 32 0 0 45 0 0
 గుంటూరుపాయకట్టు నీలియంగు మణుగు 1-కి రు 40 50
 తెల్లము బా 1-కి రు 28 0 0 49 0 0

అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 11 0 25 14 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 32 8 0 38 0 0
 నదురం ,, 26 8 0 27 0 0
 రవుండు ,, 38 8 0 38 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహాయీలై రు 7 12 0
 ,, 4 ,, కటారి ,, 4 12 0
 ,, 24 ,, లాకి ,, 5 10 0
 40 జమ్మరు 10 పా ,, 10 0 0
 నెం 20½ తెట్టలేడి ,, 7 0 0
 నెం 40 రాణి ,, 10 0 0
 నెం 4 తెన్ని చునీడు ,, 4 8 0
 44 నాండ్ ,,, 10 18 0

7. లోహములు

నెం 2 100 కులం 1-కి రు 58 12 0 రు 56-4-0
 బంగారు కులం 1-కి ,, 21 4 0 21 12 0
 పవరను 1-కి 18 7 6
 ఇత్తడి బా 1-కి ,, 252 0 0 258-0-0
 రాగి బా 1-కి ,, 817-0-0 820-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్జరులాండు అతిజరయిన్ సింహాయీలై
 సిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0
 ,, నీలిరంగు 1 రతి 1 10 0
 ,, 14 రతులు 1 10 6
 ,, 28 రతులు 1 90
 ,, 56 రతులు 1 0
 ,, 1 అందరు 1 8

కమ్మటు పాన్డుస్కాల్-లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 8 1 10 0

పదరు 4-ది 1 2 0

పఫ్ కుట్టు యంత్రములు (స్థాపితము 1862)

సోల్ ఏజంట్లు:—బెత్ అండు కో లిమిటెడ్,

బొంబాయి, మద్రాసు.

కార్నాక్ రోడ్, బొంబాయి, 2.

1/186 మాంటు రోడ్, మద్రాసు.

తంఠి విలాసము “పఫ్” బొంబాయి,

“సూపెషిన్” మద్రాసు.

మా కారాదారుల సౌకర్యార్థమై మా ఏజంట్లు బెజవాడ, మచిలీపట్నము, కాకినాడ, నిడదవోలు మొదలగు స్థలములందు ప్రదర్శన గదులను తెరచియున్నారు.

ఏజంట్లు:—మెసర్యు శామంత్ అండు కో, బెజవాడ

గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలకు.

ఏజంట్లు మిస్టర్: మహమ్మద్ అబ్బాస్, కాకినాడ,

తూర్పు పడమటి గోదావరి జిల్లాలకు.

మా ప్రతినిధులు లేని స్థలములందు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈ దినపత్రికాసంపుట వ్రాయవలెను.

బెత్ అండు కో లిమిటెడ్,

1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS LTD., BOMBAY.

లోక ప్రసిద్ధమైన “జాండు” గారి చ్యవనప్రాశ్

పచ్చని అప్పుములతో ఇతర ఓషధులు చేర్చి తయారుచేయబడినవి. దగ్గు, జలుబు, రొమ్మపడి సెము, గొంతురాచుట మొదలగువాటికి అమోఘమైన ఔషధము. ఉబ్బసము, తుయ రోగము మొదలగు కఠినవ్యాధులకు ఇదిచాలా మంచిదనిజమయ్యెను. సామాన్యమైన బలహీనత, నరముల బలహీనత, ముసలిసముచే గల బలహీనత, రక్తక్షీణత, బరువుతగ్గుట, ప్రాణశక్తి తగ్గుట మొదలగువాటికి అమోఘమైన టానిక్ గా ఉపయోగించవచ్చును. దీనిని ఒకసారి నాడి, చూడుడు. 1 పౌనుడబ్బి 1-కి రూ. 2-8-0, 1/2 పౌనుడబ్బి 1-కి 1-5-0.

స్వపురి రాజధానికి సోల్ ఏజంట్లు:—**డా.మోదర్ అండు కంపెనీ**
సోల్ ఏజంట్లు:— 90/1 నై నవనాయకకోవిడి, పి. టి. మద్రాసు.

అనంతపురం. కె. రామకృష్ణమాచార్యులుగారు
కడప. జి. నరసింహయ్యగారు
గుంటూరు. సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు
గవ్వంతరి మెడికల్ స్టోర్స్ సబ్ ఏజెంట్లు:—
బాపట్ల. ఒరంగోలు తాలూకాకు
ధర్మావరం. జై ద్యం. హనుమంతరావుగారు
తూర్పు పడమటి గోదావరి జిల్లా ఏజెంట్లు:—
ఈశ్వర్ దాస్ అండు కో, రాజమహేంద్రవరం మెయిన్ రోడ్డు.

నెల్లూరు. ఆరియన్ ఫార్మసీ
తెనాలి. కృష్ణా ఫార్మసీస్టోర్స్
వరసరావుపేట. పి. వి. సుబ్బరామయ్యగారు
బళ్లారి. ప్రేమచిత్తానలయ,
నర్సాపూరు. వై. సత్యనారాయణగారు
తుంగభద్ర. శ్రీ రామకృష్ణోర్న్.

మా న సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

చల నుభము! (పోష్టభిక్షుల ప్రత్యేకము) గణ మధికము! కఠినములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యాన్యుతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అస్మి నాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పొర్వములు, శిరస్సు, శ్రేష్ట, అగులు మొదలగునానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహనాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి నాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

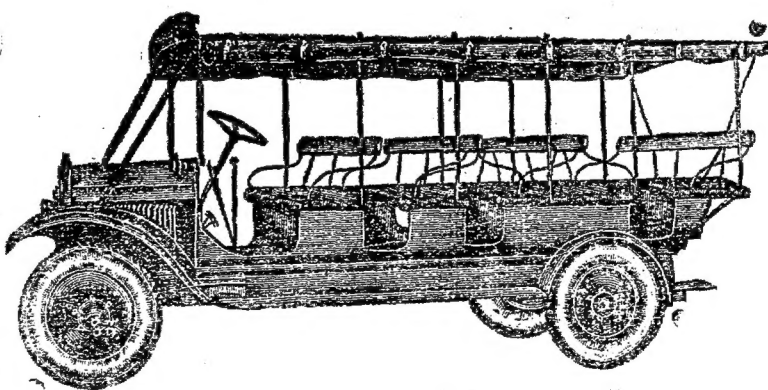
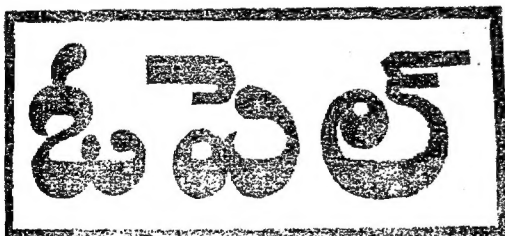
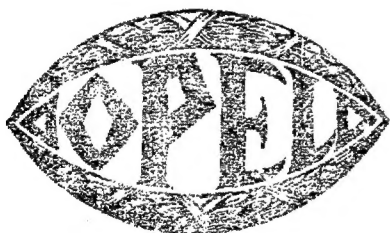
విరువాదు:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

జగత్ ప్రసిద్ధమగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1 1/2 టన్ను బస్సు గ్యాలక్సు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేప్”

కార్లు, బలిష్ఠముగను, అందముగను యుండును.

కార్ల నేరు పార్టు ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణీ మోటార్స్, బెజవాడ.

కృష్ణా, గుంటూరు,

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

BEZWADA